

UUDENKAUPUNGIN KAUPUNKI

- Oikeenlaista kemiaa

Tilinpäätös 2022

Liikelaitokset

Kaupunginhallitus 27.3.2023

UUDENKAUPUNGIN VESI

Kuva. Raimo Lakso

Vuosikertomus 2022

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtokunta 1.3.2023

Sisällysluettelo

<i>I Toimintakertomus</i>	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus	1
1.1 Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen toiminta ja tunnusluvut	3
1.2 Vesilaitostoiminta	8
1.3 Verkot	13
2. Liikelaitoksen hallinto ja henkilöstö	15
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät	17
3.1 Yleinen taloudellinen tilanne	17
3.2 Kuntatalous vuosina 2021–2022	17
4. Liikelaitoksen talous.....	19
4.1 Taloudellinen katsaus.....	19
4.2 Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa 2022	24
4.3 Palkat ja henkilöstö	24
4.4 Käyttötalous.....	25
7. Investointimenot	27
8. Sisäisen valvonnan seuranta 2022	28
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	29
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	29
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	30
10. Rahoitusasema ja sen muutokset	31
11. Kokonaismenot ja -tulot	35
12. Tilikauden tuloksen käsittely	35
<i>II Toteutumisvertailu</i>	36
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	36
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	40
3. Investointien toteutuminen	41
3.1 Investoinnit hankkeittain.....	41
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen	44
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	45
5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus	45
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset	46
6. Hulevesi	47

<i>III Tilinpäätöslaskelmat</i>	50
1. Tuloslaskelma	50
2. Rahoituslaskelma	51
3. Tase	52
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	53
2. Tuloslaskelman liitetiedot	54
3. Tasetta koskevat liitetiedot	55
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	55
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	56
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma	56
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	57
<i>V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista</i>	58
<i>VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä</i>	59

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Uudenkaupungin vesihuollossa on eletty kiireisiä ja mielenkiintoisia vuosia jo useampia peräkkäin.

Hallintoa on selkeytetty aikaisemmasta erilaisten käytäntöjen ja sopimusten avulla.

Asiakastyytyväisyyttä on tutkittu kahden vuoden välein ja onnistuimme parantamaan tulostamme edelliseen tutkimukseen verrattuna ja edelleen olemme vertailulaitoksia paremmalla tasolla.

Asiakastyytyväisyydelle mitataan mennyttä aikaa, mutta samalla pitää panostaa jo vahvasti tulevaisuuteen. Vakka-Suomen vesihuollon alueellinen vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu yhdessä ELY-keskuksen ja alueen muiden vesihuoltolaitosten kanssa ja kehityssuunnitelman aikajänne ulottuu pitkälle 2030-luvulle.

Keskeisin asia suunnitelmassa on vesihuollon huolto- ja toimintavarmuuden parantaminen. Suunnitelmassa on esitetty uusia siirtoyhteyksiä niin talousvesi- kuin jätevesipuolellekin ja merkittävä linjaus on myös vesihuoltolaitosten yhteistyön syventäminen. Yhteistyö voi lopulta tarkoittaa myös Vakka-Suomen alueellista vesihuoltolaitosta, mutta joka tapauksessa yhteistyötä on parannettava vähintään erilaisin sopimuksin tai operointimallien avulla.

Edellisten vuosien aikana toimintavarmuutta on jo parannettu erilaisten suunnitelmien ja viranomaisyhteistyön kautta. Uudenkaupungin Vedellä on kuluneena vuonna parannettu riskienhallintaa ja varautumista, samoin myös kyberturvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota.

Näiden lisäksi on tietenkin valmistettu talousvettä Nervanderin vesilaitoksella, tehty kunnossapitotöitä, neuvoteltu uusia teollisuusjätevesisopimuksia yritysten kanssa ja saneerattu verkostoja.

Vesihuoltoverkostojen saneerausten yhteydessä urakoitsijat ovat uusineet myös kiinteistöjen tonttijohtoja runsaasti.

Taloudellisesti vuosi 2022 oli menestyksenkäs liikevaihdon pienenemisestä huolimatta. Tilikauden tulos oli kuitenkin reilusti talousarviota parempi ja kaikki lainat maksettiin pois. Toiminnallisesti saavutettiin kaikki muut tavoitteet, paitsi viemäriverkostossa oli liikaa myrskyjen aiheuttamia ongelmia. Liikelaitos on siis huippukunnossa niin taloudellisesti kuin toiminnallisestikin.

Kiitokset hyvin sujuneesta vuodesta kuuluvat ennen kaikkea vesihuollon henkilöstölle. Hyvä henkilökunta ja heidän jokapäiväinen tekemisensä antavat perustan sille arvokkaalle vesihuollolle, josta sinäkin nautit joka ikinen päivä.

Kim Westerholm
liikelaitoksen johtaja

1.1 Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen toiminta ja tunnusluvut

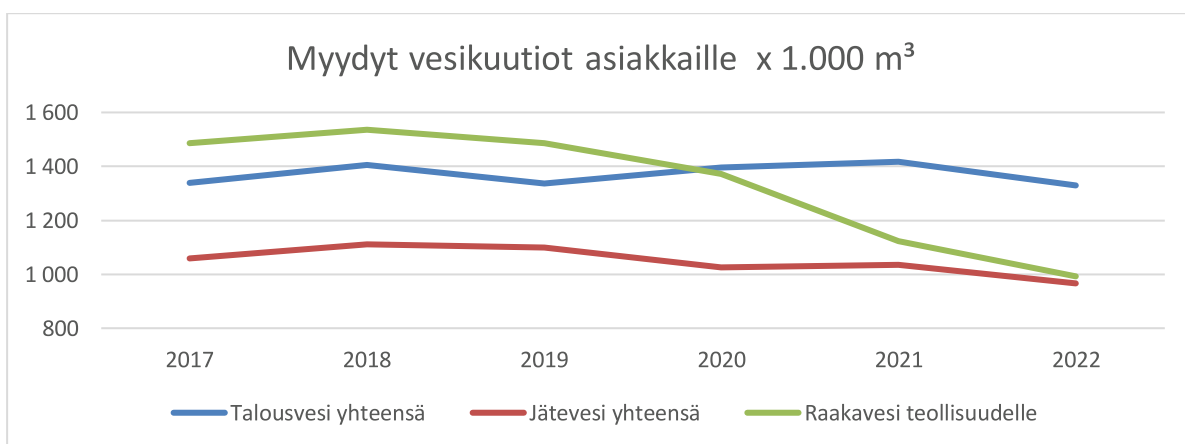
Asiakkaat ja myynti

Uudenkaupungin Vesi on paikallinen vesihuoltolaitos, mutta sen valmistamaa talousvettä toimitetaan Uudenkaupungin lisäksi Taivassaloon, Vehmaalle, Kustaviin ja Pyhärantaan sekä haja-asutusalueen osuuskunnille. Jätevesiä Uudenkaupungin Vesi johtaa Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle oman alueensa lisäksi Pyhärannasta ja Kustavista sekä haja-asutusalueen jätevesiosuuskunnilta tai yhtymiltä.

Myydyt vesikuutiot asiakkaille

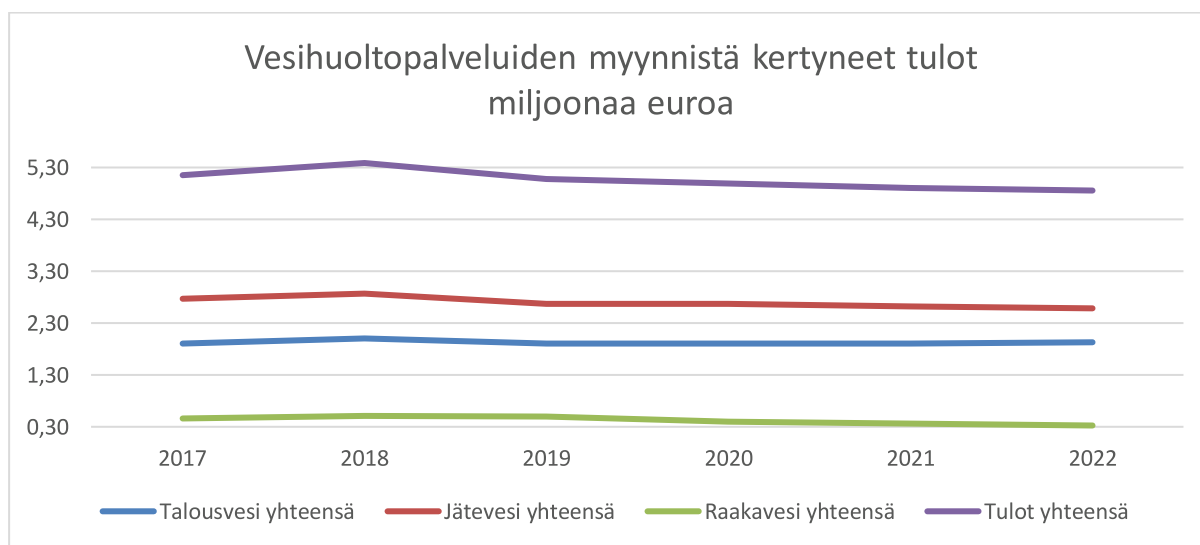
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo 2017-2022
Talousvesi							
Oma alue x 1.000 m ³	819	840	815	832	817	747	811,7
Sopimuskunnat x 1.000 m ³	408	421	392	432	464	458	429,2
Vesiosuuskunnat x 1.000 m ³	112	145	130	131	137	124	129,8
Talousvesi yhteensä	1 339	1 406	1 337	1 395	1 418	1 329	1 370,7
Jätevesi							
Oma alue x 1.000 m ³	955	996	944	884	885	812	912,7
Sopimuskunnat x 1.000 m ³	72	86	125	108	119	126	106,0
Vesiosuuskunnat x 1.000 m ³	32	30	31	34	31	30	31,3
Jätevesi yhteensä	1 059	1 112	1 100	1 026	1 035	968	1 050,0
Raakavesi teollisuudelle	1 485	1 537	1 486	1 373	1 123	992	1 332,7

Oma alue tarkoittaa Uudenkaupungin Veden toiminta-aluetta, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 16.12.2010. Käytännössä se tarkoittaa Uudenkaupungin, Kalannin, Pyhämaan ja Lokalahden taajama-alueita. Toiminta-alue kartta löytyy Uudenkaupungin Veden internet-sivuilta.

Vesihuoltopalveluiden myynnistä kertyneet tulot, miljoonaa euroa.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo 2016–2020
Talousvesi							
Kulutusperusteiset tulot	1,70	1,80	1,70	1,70	1,70	1,73	1,70
Perumaksujen tulot	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21	0,21
Talousvesi yhteensä	1,91	2,01	1,91	1,91	1,91	1,94	1,91
Jätevesi							
Kulutusperusteiset tulot	2,60	2,70	2,50	2,50	2,45	2,41	2,52
Perusmaksujen tulot	0,17	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	0,17
Jätevesi yhteensä	2,77	2,87	2,67	2,68	2,63	2,59	2,70
Raakavesi teollisuudelle							
Kulutusperusteiset tulot	0,47	0,51	0,50	0,40	0,37	0,33	0,43
Raakavesi yhteensä	0,47	0,51	0,50	0,40	0,37	0,33	0,43
Tulot yhteensä	5,15	5,39	5,08	4,99	4,91	4,86	5,05

Keskeisimmät tunnusluvut liikelaitoksen toiminnassa

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Keskiarvo 2016–2022
Talous, miljoonaa euroa							
Liikevaihto	5,17	5,40	5,19	4,98	4,92	4,80	5,07
Liikelylijäämä	1,28	1,41	0,74	0,56	0,58	0,45	0,85
Investoinnit	1,49	1,09	1,29	1,55	0,97	1,26	1,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1,32	1,46	0,80	0,62	0,64	0,43	1,04
Maksut €/m³ (alv 0 %)							
Talovesimaksu	1,44	1,44	1,37	1,37	1,37	1,37	1,40
Jätevesimaksu	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55
Yhteensä	3,99	3,99	3,92	3,92	3,92	3,92	3,95
Verkostot km							
Raakavesiverkostoa, km	57,30	58,00	44,88	45,07	45,70	45,70	50,16
Vesijohtoverkostoa, km	362,41	363,54	350,46	352,93	352,93	352,93	356,66
Jätevesiverkostoa, km	241,05	241,48	231,74	231,84	231,84	232,05	235,75
Hulevesiverkostoa, km	81,30	81,30	81,91	81,91	81,91		81,56
Henkilöstö							
Vakinainen henkilöstö	11	11	11	11	11	11	11

* 2019 Johtokartan tietoja tarkennettu mm. tonttijohtojen osalta, Trimble laatututkimus 31.12.2019

Maksut
Perus- ja käyttömaksut

Vesi- ja jätevesilaskutus perustuu kiinteistökohtaisella vesimittarilla mitattuun veden kulutukseen. Kiinteistöjä laskutettiin neljä kertaa vuodessa. Edellisen vuoden tasauslaskutus tehtiin maaliskuussa kuluttajien netin kautta tai postitse ilmoittamien mittarilukemien perusteella. Suurkuluttajia laskutettiin kerran kuukaudessa.

Mittarikokoon perustuvat perusmaksut €/vuosi

Mittarikoko	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0%	alv 24 %	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%
20 mm	31,10 €	38,56 €	31,10 €	38,56 €	62,20 €	77,13 €
25 mm	155,52 €	192,84 €	155,52 €	192,84 €	311,04 €	385,69 €
40 mm	466,56 €	578,53 €	466,56 €	578,53 €	933,12 €	1 157,07 €
50 mm	544,32 €	674,96 €	544,32 €	674,96 €	1 088,64 €	1 349,91 €
80 mm	933,12 €	1 157,07 €	933,12 €	1 157,07 €	1 866,24 €	2 314,14 €
80–100 mm	1 088,64 €	1 349,91 €	1 088,64 €	1 349,91 €	2 177,28 €	2 699,83 €

Kulutukseen perustuvat käyttömaksut €/ m³

Käyttömaksut	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0%	alv 24 %	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%
€/ m ³	1,37 €	1,70 €	2,55 €	3,16 €	3,92 €	4,86 €

Esimerkkilaskelma asiakkaan vuosikulutuksesta

Tyypillisen omakotitaloasiakkaan vesihuollon vuosikustannukset

Neljä asukasta, kulutus 50 m³ / henkilö / vuosi

Perusmaksut	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0%	alv 24 %	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%
20 mm	31,10 €	38,56 €	31,10 €	38,56 €	62,20 €	77,13 €

Käyttömaksut	Vesi		Jätevesi		Yhteensä	
	alv 0%	alv 24 %	alv 0%	alv 24%	alv 0%	alv 24%
4 x 50 m ³ = 200 m ³	274,00 €	339,76 €	510,00 €	632,40 €	784,00 €	972,16 €

Yhteensä	305,10 €	378,32 €	541,10 €	670,96 €	846,20 €	1 049,29 €
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-------------------

Vesihuoltopalveluiden maksu kuukaudessa per henkilö (alv 24 %) 21,86 €

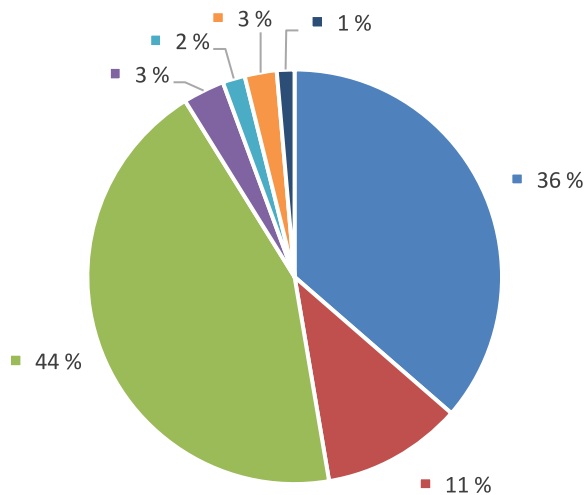
Vesihuoltopalveluiden maksu viikossa per henkilö (alv 24 %) 5,04 €

Vesihuoltopalveluiden maksu vuorokaudessa per henkilö (alv 24 %) 0,72 €

Liitetyt kiinteistöt

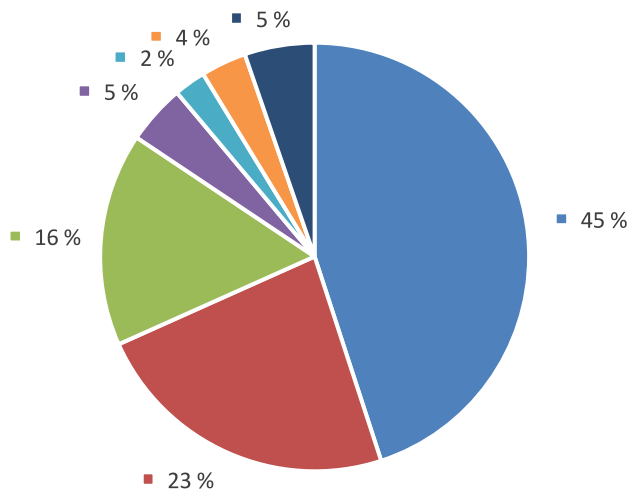
Toimintavuoden lopussa Uudenkaupungin Veden vesijohtoverkoston liittyneitä kiinteistöjä oli yhteensä 3 459 ja viemäriin liittyneitä 2 645. Uusilta liittyjiltä peritään liittymismaksua, joka perustuu rakennuksen kerrosalaan. Vuoden aikana uusia kiinteistöjä liittyi verkostoon 8 kpl.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella verkostoon liittyneitä asukkaita oli yhteensä noin 11 370 asukasta.

Talousveden kulutus yht.
1 328 672 m³

- Asuminen ja vapaa-aajan asuminen
- Teollisuus
- Muut vesihuoltolaitokset
- Koulut-, liikunta- ja kokoontuminen
- Palvelualat
- Terveystenhoito, hoito- ja hoivapalvelut
- Muu kulutus

Jäteveden kulutus yht.
967 339 m³

- Asuminen ja vapaa-aajan asuminen
- Teollisuus
- Muut vesihuoltolaitokset
- Koulut-, liikunta- ja kokoontuminen
- Palvelualat
- Terveystenhoito, hoito- ja hoivapalvelut
- Muu kulutus

1.2 Vesilaitostoiminta

Vesihuolto kattaa veden ottamisen pinta- tai pohjavesistä, vedenkäsittelyn ja veden johtamisen verkostossa vedenkäyttäjille sekä viemäroinnin eli jäteveden poisjohtamisen ja käsittelyn.

Raakaveden hankinta ja käsittely

Uudenkaupungin Veden raakavesilähteenä toimii makean veden allas, joka on rakennettu merialuetta patoamalla. Velhovesi ja Ruotsinvesi nimiset alueet erotettiin merestä ja allas valmistui vuonna 1965. Allas on taannut ja takaa jatkossakin raakaveden saannin Vakka-Suomen alueella. Allas on myös merkittävä luonto- ja virkistys-käyttökohde ja siksi altaan käyttöön ja hoitoon kiinnitetään erityistä huomiota niin Uudenkaupungin Veden kuin maanomistajienkin toimesta.

Nervanderin vesilaitos

Nervanderin vesilaitos on pintavesilaitos, ja se valmistaa talousvettä makean veden altaasta pumpattavasta raakavedestä.

Prosessin alussa veden alkaliteettia nostetaan ja humus saostetaan ferrisulfaatin, hiilidioksidin ja kalkkimaidon avulla. Syntynyt saos poistetaan flotaatio-menetelmällä. Tämän jälkeen veden pH nostetaan välialtaassa kalkkiveden avulla. Seuraavassa vaiheessa mangaani ja rauta saostetaan vedestä hapettamalla kaliumpermanganaattia käyttäen ja saos poistetaan hiekkasuodatuksella. Verkostoon pumpattavan veden pH säädetään hiilidioksidilla ja sen jälkeen hiilisuodatuksessa poistetaan vielä hajuja, makuja ja mahdollisia haitallisia aineita. Veden hygieenisuus viimeistellään ultravioletivalolla ja klooriamiinilla ennen jakelua kuluttajille.

Vuonna 2022 raakavettä pumpattiin makean veden altaasta 3,08 miljoonaa kuutiota talousveden valmistukseen ja teollisuuden tarpeisiin. Vesilaitokselta tuotettiin 1,47 miljoonaa kuutiota talousvettä vesijohtoverkkoon. Tuotettu talousvesimäärä väheni 6,8 % vuodesta 2021.

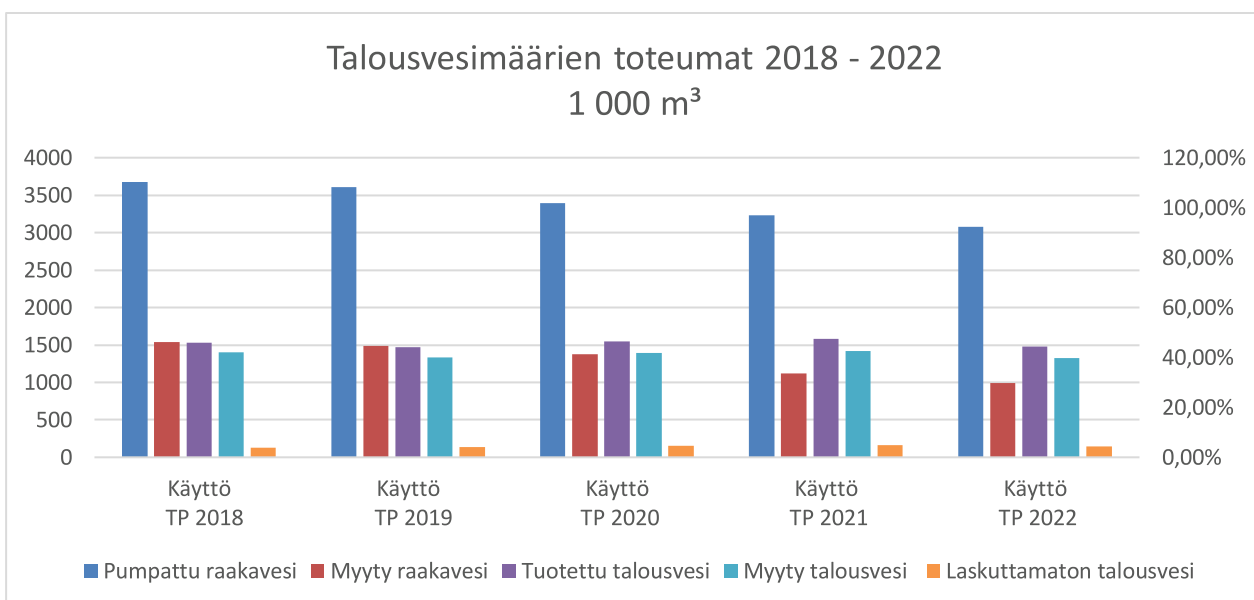
Nervanderin vesilaitoksella on parannettu prosessia mm. uusimalla kemikaalipumppuja ja valmista talousvettä pumpataan verkostoon nykyisin useammalla pumpulla kuin aiemmin. Myös ultraviolettilaitteet on uusittu. Automaatio- ja sähköjärjestelmien uusiminen on jokavuotista työtä. Sähkökeskuksia on uusittava lähitulevaisuudessa ja vanhojen / käyttämättömien kaapeleiden purkutyöt on jo aloitettu.

Varavesijärjestelyt

Varavesijärjestelyitä parannetaan tulevaisuudessa uusien varavesiyhteyksien. Näitä asioita on pohdittu seudullisesti Vakka-Suomen vesihuollon kehittämissuunnitelmassa, joka on tehty vuonna 2022 ja julkaistu tammikuussa 2023.

Vesimäärien toteumat 2018–2022

x 1000 m ³	Käyttö TP 2018	Käyttö TP 2019	Käyttö TP 2020	Käyttö TP 2021	TA 2022	Käyttö TP 2022	Käytön %
Pumpattu raakavesi	3680	3612	3397	3234	3400	3080	90,6 %
Myyty raakavesi	1537	1486	1373	1123	1300	992	76,3 %
Tuotettu talousvesi	1533	1471	1543	1584	1320	1477	111,9 %
Myyty talousvesi	1406	1336	1394	1418	1320	1329	100,7 %
Laskuttamaton talousvesi	127	135	149	166	127	148	116,5 %
Laskuttamaton talousvesi %	8,28 %	9,18 %	9,66 %	10,48 %	10,00 %	10,02 %	10,0 %

Veden otto makean veden altaasta sekä talousveden tuotannon ja myynnin toteumat 2018–2022.

Talovesiden laatu ja valvonta

Uudenkaupungin Veden tuottama talousvesi täyttää talousvedelle asetetut laatuvaatimukset kaikissa näytteenottopisteissä.

Talovesiden laadun valvonta perustuu STM:n talovesiasetukseen ja vesilaitoksen riskinarviointiin

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut terveydensuojelulain ja säteilylain nojalla asetuksen talovesiden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (STM asetus 683/2017). Asetuksessa säädetään talovesiden laatuvaatimuksista ja –tavoitteista sekä desinfioinnista, talovesiden säännöllisestä valvonnasta sekä talovesiden terveydelliseen laatuun vaikuttavien riskien arvioinnista ja hallinnasta.

Riskinarviointi on tehty Maailman terveysjärjestön (WHO) suositteleman Water Safety Plan (WSP)-periaatteen mukaisesti. Terveydensuojeluviranomainen on hyväksynyt riskinarvioinnin 13.8.2019.

Nervanderin vesilaitokselta lähtevän talousveden laatu vuosiyhteenveto 2022

Määrittäminen	Yksikkö	Keskiarvo	Ylin	Alin	Kpl	STM 1352/2015
Lämpötila	°C	6,4	6,4	6,4	1	
Clostridium perfringens	pmy / 100 ml	0	0	0	2	0
pH		8	8,2	7,8	2	6,5-9,5
Sähkönjohtavuus	µS/cm	340	360	320	2	2500
Kokonaiskloori	mg/l	0,58	0,59	0,57	2	ei raja-arvoa
Vapaa kloori	mg/l	0,19	0,23	0,15	2	ei raja-arvoa
Natrium	mg/l	12	13	11	2	200
Alumiini	µg/l	20,5	34	7	2	200
Elohopea	µg/l	<0,01	<0,01	<0,01	2	1
Uraani	µg/l	0,045	0,05	0,04	2	30
Arseeni	µg/l	0,1	0,1	0,1	2	10
Ammoniumtyppi NH4-N	mg/l	0,094	0,098	0,09	2	0,39
Nitriittityppi NO2-N	mg/l	0,004	0,005	0,002	2	0,15
Nitraattityppi NO3-N	mg/l	1,3	1,7	0,8	2	11,3
Fluoridi	mg/l	0,86	1,1	0,62	2	1,5
Kloridi	mg/l	15,5	16	15	2	250
Sulfaatti	mg/l	95,5	100	91	2	250
Liuottimet	µg/l	2	3	0,9	2	
Trihalometaanit yhteensä	µg/l	2	3	0,9	2	100
Tetra- ja trikloorieteeni	µg/l	<0,2	<0,2	<0,2	1	10
Dikloorietaani	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	1	3
Bentseeni	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	1	1
Torjunta-aineet	µg/l	Ei tod.	Ei tod.	Ei tod.	2	

STM 1352/2015: Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Sarakkeessa esitetty sallittu enimmäisarvo STM 1352/2015 liitteen 1 taulukoiden 1 ja 2 mukaan

ei epätavallisia muutoksia = parametrille ei ole annettu raja-arvoa, mutta normaalitasosta poikkeavia muutoksia ei saa esiintyä

ei raja-arvoa = parametrille ei ole annettu raja-arvoa

Veden laatu verkoston valvontapisteissä vuosiyhteenveto 2022

Määrittäminen	Yksikkö	Keskiarvo	Ylin	Alin	Kpl	STM 1352/2015
Lämpötila 1 min*	°C	8,6	10,5	6,7	2	20
Lämpötila	°C	9,8	19,7	3,2	13	
Escherichia coli	PMY/100 ml	0	0	0	14	0
Enterokokit	PMY/100 ml	0	0	0	3	0
Koliformiset bakteerit	PMY/100 ml	0	6	0	14	0
Kokonaispesäkeluku, 22°C	PMY/ml	0	3	0	14	ei epätavallisia muutoksia
pH		8,02	8,3	7,8	10	6,5 - 9,5
Sähkönjohtavuus	µS/cm	355	390	320	10	2500
Sameus	FNU	0,2	0,7	0,1	12	ei epätavallisia muutoksia
Väri	mgPt/l	3,5	4	3	12	ei epätavallisia muutoksia
Hapettavuus, CODMn	mg/l O ₂	2,6	2,7	2,4	2	5
Kokonaiskloori	mg/l	0,43	0,75	0,06	12	ei raja-arvoa
Vapaa kloori	mg/l	0,16	0,34	0,05	12	ei raja-arvoa
Sidottu kloori	mg/l	0,33	0,6	0,1	10	ei raja-arvoa
Kupari, juoksuttamaton näyte	mg/l	0,16	0,26	0,056	2	2
Lyijy, juoksuttamaton näyte	µg/l	0,07	0,14	<0,05	2	10
Nikkeli, juoksuttamaton näyte	µg/l	4,1	4,5	3,7	2	20
Antimoni	µg/l	<0,2	<0,2	<0,2	1	5
Kadmium	µg/l	<0,01	<0,01	<0,01	2	5
Kromi	µg/l	0,08	0,08	0,08	2	50
Mangaani	µg/l	2,9	9	<1	9	50
Rauta	µg/l	26,1	94	8	12	200
Ammoniumtyppi NH ₄ -N	mg/l	0,08	0,12	<0,003	10	0,39
Nitriittityppi NO ₂ -N	mg/l	0,019	0,045	0,003	12	0,15
Trihalometaanit yhteensä	µg/l	1,9	2,9	0,9	2	11,3
Tetra- ja trikloorieteeni	µg/l	<1	<2	<3	1	10
Vinyylikloridi	µg/l	<0,1	<0,1	<0,1	2	0,5
Dikloorietaani	µg/l	<0,5	<0,5	<0,5	1	3
Bentso(a)pyreeni	µg/l	<0,003	<0,003	<0,003	1	0,01

STM 1352/2015: Sosiaali- ja terveysministeriön asetus talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista

Sarakkeessa esitetty sallittu enimmäisarvo STM 1352/2015 liitteen 1 taulukoiden 1 ja 2 mukaan

ei epätavallisia muutoksia = parametrille ei ole annettu raja-arvoa, mutta normaalitasosta poikkeavia muutoksia ei saa esiintyä

ei raja-arvoa = parametrille ei ole annettu raja-arvoa

Raakaveden tarkkailutulokset vuosiyhteenveto 2022

Määrittäminen	Yksikkö	Keskiarvo	Ylin	Alin	Kpl
Escherichia coli	/100 ml	0	1	0	3
Koliformiset bakteerit	/100 ml	2	5	0	3
Kokonaispesäkeluku, 22 °C	/ml	180	220	150	3
pH		6,9	7,1	6,7	3
Sameus	FNU	1	1,4	0,5	3
Sähkönjohtavuus	µS/cm	240	270	230	3
Hapettavuus, CODMn	mg/l O ₂	8,1	9,3	7,5	3
Väri	mgPt/l	21	27	17	3
Alkaliniteetti	mmol/l	0,24	0,29	0,18	3
Asiditeetti (CO ₂)	mmol/l	0,06	0,08	0,04	3
Alumiini, Al	µg/l	116	190	37	3
Natrium, Na	mg/l	11	13	10	3
Kalsium, Ca	mg/l	17	17	17	1
Magnesium, Mg	mg/l	7	7	7	1
Rauta, Fe	µg/l	77	110	31	3
Mangaani, Mn	µg/l	34	73	6	3
Sinkki, Zn	µg/l	13	13	13	1
Kalsiumkovuus	mmol/l	0,44	0,51	0,39	3
Magnesiumkovuus	mmol/l	0,3	0,36	0,26	3
Kokonaiskovuus	mmol/l	0,74	0,86	0,65	3
Ammoniumtyppi NH ₄ -N	mg/l	0,015	0,03	0,005	3
Nitriittityppi NO ₂ -N	mg/l	0,003	0,004	< 0,002	3
Fosfaattifosfori PO ₄ -P	µg/l	< 3	< 3	< 3	1
Kloridi	mg/l	15	16	13	3
Sulfaatti	mg/l	62	71	58	3
a-klorofylli	µg/l	2	2	2	1
Mikrosienet	pmy/100 ml	18	18	18	1
Torjunta-aineet, kokonaismäärä	µg/l	0,01	0,01	0,01	1

1.3 Verkotot

Verkosto käsittää talousvesi-, raakavesi- ja jätevesiverkostot

Saneerauksen ja uudisrakentamisen elinkaarimallinnus korostaa käytettävien materiaalien ja työtapojen laatua. Uudenkaupungin Veden omat ohjeistukset ja tavoitteet tukevat tätä.

Talousveden laadun ja toimitusvarmuuden turvaaminen määrittää verkoston toimintaa. Ympäristöarvot ja hyvä toimivuus muodostavat jätevesiverkoston hallinnan perusteet.

Verkostossa tehtyjä toimenpiteitä vuoden 2022 aikana:

- Talousvesiverkostoon on tehty pienehköjä muutoksia. Verkostoa ei ole laajennettu.
- Talousvesiverkostoa saneerattiin aukikaivamalla 927 m
- Vesijohtovuotoja korjattiin 2 kpl
- Raakavesijohtovuotoja korjattiin 1 kpl.
- Paloposteja saneerattiin 6 kpl
- Uusia maanpäällisiä palovesiasemia asennettiin 2 kpl.

- Jätevesiverkostoa laajennettiin 216 m
- Jätevesiverkoston saneeraus
 - Pätöksujutus menetelmällä 1 035 m
 - Aukikaivamalla 327 m
 - Jätevesiverkoston tarkastuskaivoja saneerattiin 59 kpl.
- Jätevesiverkostoa kuvattiin 1 600 m
- Jätevesiverkoston tukoksia avattiin 12 kpl

Mittarihuolto

Vesimittarit vaihdetaan määräajoin ja huoltoväli on mitoitettu mittarin koon mukaan.

Pientalojen mittarit 20-40 mm vaihdetaan 8-10 vuoden välein ja suurkulutukseen tarkoitettut mittarit 50-100 mm vaihdetaan 5-6 vuoden välein.

Mittarihuollossa on oman henkilökunnan lisäksi käytetty myös ulkoistettua vaihtopalvelua. Vesimittareita vaihdettiin vuoden aikana yhteensä 203 kpl.

Vesijohtoverkoston saneeraus

Vesijohtoverkostoa saneerattiin Uudenkaupungin alueella Männäistentiellä, Merilokkikujalla, Pohjoistullikadulla ja Alisellakadulla.

Vesijohtoverkoston uudisrakentaminen

Uutta vesijohtoverkostoa ei toiminta-alueella rakennettu vuoden 2022 aikana.

Makeanveden allas

Vohdensaaren ja Vintrin vene-/säännöstelyportteihin tehtiin ylläpitokorjauksia. Sulkujen settipadot olivat ensimmäistä kertaa käytössä, kun molemmat venesulut tyhjennettiin saneeraustutkimuksen vuoksi.

Venesulkujen saneeraussuunnittelu jatkuu ja hanke etenee yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, joka vastaa sulkuporttien siltarakenteista.

Veneväyliä kunnossapitoa laajennettiin vesikasvillisuuden niittojen lisäksi siten, että Papinmaanrauman alueella tehtiin veneväylän imuruoppaus hyvällä lopputuloksella.

Palopostit

Vesihuoltolaitos on velvollinen toimittamaan sammutusvettä verkostoonsa kuuluviin paloposteihin ja sammutusvesiasemille. Vesihuoltolaitoksen tehtäviin kuuluu lain mukaan palopostien ja sammutusvesiasemien huolto ja kunnossapito.

Uudenkaupungin alueen kansallisesti arvokkaan puutaloalueen sammutusjärjestelyiden parannukset jatkuivat kuluneen vuoden aikana. Kaikkiin vesijohtoverkoston saneerauskohteisiin asennettiin maanpäällisiä palovesiasemia varmistamaan sammutusveden saanti kaikkina vuodenaikoina.

Jätevesiverkoston saneeraus

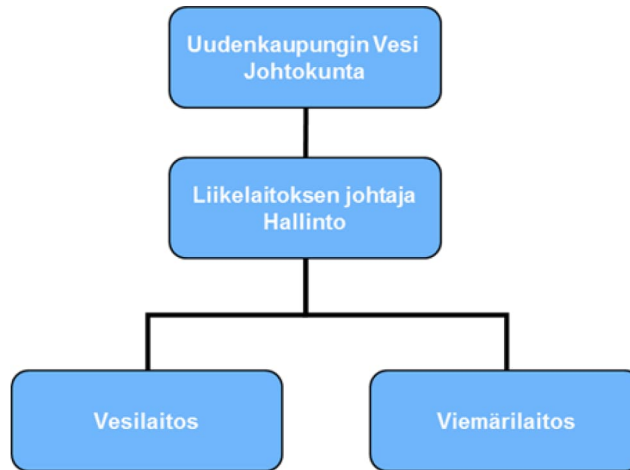
Jätevesiviemäreiden saneerausta suoritettiin Kalannissa Kotipolun, Majurinpolun ja Miekkinpolun alueella. Jätevedentarkastuskaivoja uusittiin Kalannissa saneerausalueella ja Uudessakaupungissa Rantakadulla.

Jätevesipumppaamojen saneeraus

Jätevesipumppaamoja saneerattiin koneistojen ja rakenteiden osalta useammassa osakokonaisuudessa koko toiminta-alueella.

2. Liikelaitoksen hallinto ja henkilöstö

2.1 Organisaatio

2.2 Johtokunta, vahvistaa toiminnan laatua

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos toimii kaupungin liikelaitoksena, joka rahoittaa kokonaan toimintansa ja investointinsa ulkoisilta asiakkailtaan perittävillä maksuilla.

Liikelaitokselle vuosi 2022 oli kolmastoista (13.) toimintavuosi. Vuosi 2022 oli Uudessakaupungissa harjoitetun vesilaitostoiminnan 71. vuosi.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitosta johtaa ja valvoo johtokunta, jolle kuuluu johtosäännön mukaan mm. liikelaitoksen tilinpäätöksen hyväksyminen. Johtokunta asettaa vesihuoltolaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille.

Liikelaitoksen johtaja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja vesihuoltolaitoksen toiminnan kehittämisestä.

Vuonna 2022 johtokunta kokoontui seitsemän kertaa ja käsitteli 36 asiakokonaisuutta.

Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtokunta 2022

	Jäsenet	Varajäsenet
puheenjohtaja	Jussi Koski	Jorma Paasikivi
varapuheenjohtaja	Heidi Jaakkola	Hanna Helin-Luotonen
jäsen	Mauri Haapasalo	Pasi Suominen
jäsen	Petri Marttila	Mikko Saari
jäsen	Elina Risunen	Tarja Suves

2.3 Henkilöstö, osaavaa vesihuoltoa

Asiakaspalvelussa laskutukseen ja asiakastietojen käsittelyyn käytetään CGI:n Vesikanta-asiakastietojärjestelmää. Tietojärjestelmään liitetyn Kulutus-web -palvelun avulla asiakkaat voivat ilmoittaa mittarilukemia sekä tarkastella omia kulutustietoja verkossa. Kulutuswebissä asiakkaat voivat tehdä myös omistajan muutos ilmoituksen sekä lähettää palautetta vesihuollon palveluista.

Laitoksen hallinto- ja talous hoituu kahden henkilön voimin. Laskutus- ja talouspalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta

Nervanderin vesilaitoksen vedentuotannossa työskentelee kahdessa vuorossa kolme vesihuoltotyöntekijää sekä laitoksella päivävuorossa yksi vesihuoltotyöntekijä. Vedentuotannosta vastaa käyttöinsinööri.

Verkostoasentajina työskentelevät kolme henkilöä ja verkostovastaava puolestaan huolehtivat vesihuoltoverkostojen (vesijohto-, jätevesi- ja hulevesiviemärit) toimivuudesta ja kunnossapidosta. Heidän tehtäviinsä kuuluvat myös rakennus- ja saneeraushankkeiden toteuttaminen ja vesimittareiden vaihto. Suurin osa mittareidenvaihdoista ostetaan kuitenkin palveluna.

Suunnittelutehtäviin laitoksella kuuluvat verkoston yleissuunnittelu sekä rakennus- ja saneerauskohteiden suunnitteluttaminen. Suunnittelupalvelut ostetaan alan toimijoilta. Lisäksi tehtäväkenttään sisältyy verkostokartaston ylläpito ja verkoston mittaukset, jotka ostetaan kaupunkisuunnittelulta.

Työntekijät ovat kaikki oman alansa koulutettua ja ammattitaitoista väkeä. Ammattitaitoa pidetään yllä säännöllisten koulutusten avulla. Vesihuollossa on myös todistettava ammattipätevyytensä määräajoin suorittamalla Vesityökortti-koulutus, jossa käsitellään mm. veden kemialla, vesihuollon lainsäädäntöä, hygieenisyyttä ja oikeita työtapoja.

Toimintavuonna 2022 Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 11 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä oli 49 vuotta.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuosi 2022 oli kolmas koronavuosi, ja vaikka korona ei enää näkynyt arjessa yhtä vahvasti kuin parina aikaisempina vuotena, se vaikutti edelleen sekä kuntiin että yrityksiin ja ihmisten elämään. Koronan selättämisen jälkeinen optimismi ja usko taloudellisen tilanteen paranemiseen romahtivat 24.2.2022 Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Energian hinta nousi ja sen saatavuus vaarantui. Inflaatio ja korkotasot nousivat. Eurooppa joutui nopeasti sopeutumaan uuteen kriisiin ja etsimään keinoja siitä selviytymiseen.

Suomen taloustilanne parani vuonna 2022 viennin ja palvelujen kysynnän nousun takia. Suomen BKT:n arvioidaan kasvaneen lähes 2 %. Työllisten määrä nousi (+2,7 %), työllisyysaste parani (74,2 % vuonna 2022 vs. 72,3 % vuonna 2021) ja työttömyysaste laski 7,7 prosentista 6,8 %:iin.

Maailman talous

Maailmantalouden näkymät ovat edelleen synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkuessa, vaikka pahimmat ennusteet eivät toteutuneet vuonna 2022, ja taantumasta tulee lyhyt tai se voi jopa peruuntua. Inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Vaikka työllisyystilanne on monessa maassa hyvä, kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa. Maailmantalouden kasvu hidastuu vuoden 2022 arviolta 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen BKT:n arvioidaan supistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, koska hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. Vuonna 2023 inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu, ja BKT kääntyy loppuvuonna uudelleen kasvuun. Vuoden 2023 työllisyyden lievästä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämää alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

3.2. Kuntatalous vuosina 2021–2022

Kuntatalous oli vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen mutta se säilyi yhä vahvalla tasolla. Kuntatalouden vuoden 2022 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa (1,8 miljardia euroa vuonna 2021).

Vuoteen 2022 osui paljon kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä moni kunta myi sote-kiinteistöjään vuonna 2022.

Kuntatalouden kulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan 5 prosenttia. Kulukehitys todennäköisesti kasvaa vielä ennakoarvioista, sillä luvut eivät vielä sisällä kaikkia sote-kuntayhtymien laskutuksia. Korona aiheutti viime vuonna yhä kustannuksia, mutta valtio kompensoi pääosan kunnille siitä aiheutuneista kustannuksista.

Kuntien tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Ne näkyivät kuntien taloudessa erityisesti kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia.

Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan, mutta pienemmissä kunnissa ne heikkenivät.

Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät vielä 2022 välittyneet kuntatalouteen voimallisesti. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä vuodelle 2023. Yleinen korkotason nousu ei sekään näy vielä kuntien korkokuluissa kuntien korkean suojausasteen vuoksi.

Kuntien ja kuntayhtymien investoinnit olivat ennakkotietojen mukaan 5,8 miljardia euroa vuonna 2022 (5,3 mrd vuonna 2021).

Kuntasektorin vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2021 noin 4,8 mrd. euroa), noin 136 % poistoista.

Kuntasektorin lainakanta kasvoi vain runsaalla 200 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 24,3 miljardia euroa.

Kuntahallinto 2023 alkaen

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirrettiin hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Julkisen talouden niukat resurssit kuitenkin haastavat kuntia pohtimaan myös alueellisia ratkaisuja.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätysellisen vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 mrd. euroa positiivinen.

Vuonna 2023 hallituskausi päättyy ja monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat. Kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Kuntahallinnon kulutusmenojen hinta jatkaa kuitenkin kasvuaan.

Kulutuksen hintaan vaikuttaa etenkin kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin 5,1 prosenttia. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossakin sen suurimman kuluerän.

Lähteet: Valtiovarainministeriö, Valtiokonttori ja Kuntaliitto 2/2023

4. Liikelaitoksen talous

4.1 Taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos vastaa itse raakaveden hankinnasta ja talousveden tuotannosta sekä jakelusta ja omistaa ja hallinnoi jakeluverkkoa ja laskuttaa asiakkaita. Jäteveden puhdistuspalvelut se ostaa Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

Taloudellisesti mitattuna hyviä vuosia on ollut jo useampana vuotena peräkkäin, ja vuosi 2018 oli kaikkien aikojen ennätysvuosi. Tämän jälkeen taloudelliset tulokset ovat hieman laskeneet, mutta ovat edelleen hyviä. Liikelaitoksen talous ja kannattavuus ovat erinomaisia. Lainoja on lyhennetty jopa suunniteltua enemmän, ja liikelaitos onkin nykyään täysin velaton.

Asiakasmaksut ovat pysyneet vakaina jo useita vuosia ja talousveden hintaa laskettiin vuoden 2019 alussa 5 % ja jäteveden hinta on pysynyt ennallaan jo kuusi vuotta. Vuoden 2023 alusta talousveden ja jäteveden käyttömaksuja joudutaan nostamaan hieman, johtuen inflaation aiheuttamista kustannusten noususta. Jatkossa jäteveden puhdistuskuluihin saattaa tulla nostopainetta jätevedenpuhdistamoon tehdyn seitsemän miljoonan euron suurinvestoinnin vuoksi (lainojen korkoriski). Puhdistuskuluihin saattaa tulla nostopainetta myös uuden ympäristölupapäätöksen myötä, mikäli Vakka-Suomen Vesi joutuu investoimaan useampia miljoonia euroja joko jäteveden jälkikäsitteilyyn (n. 3 milj. euroa) tai jopa uuteen purkuputkeen (10–30 milj. euroa). Tällöin Vakka-Suomen Vesi joutuisi nostamaan jätevedenpuhdistuspalvelun hintaa, ja kustannus siirtyisi suoraan Uudenkaupungin veden asiakasmaksuihin. Lisäksi vesihuoltoverkostot ikääntyvät ja ovat saavuttamassa elinkaarensa lopun, jolloin verkoston saneeraukseen joudutaan panostamaan huomattavasti aikaisempaa enemmän. Hyvällä toiminnan ja talouden hoidolla asiakasmaksujen vakaana pitäminen on mahdollista, paitsi purkuputki-investoinnin toteutuessa. Sen rakentaminen nostaisi jäteveden asiakasmaksuja merkittävästi.

Toimintatuotot

Liikelaitoksen liikevaihto oli 4 876 300,16 €. Talousarviossa ennustetun arvion se ylitti 10 700 eurolla. Talousveden myynti oli 4,3 % ennakoitua pienempää ja vastaavasti raakaveden myynti oli 20,0 % ennakoitua pienempää. Viemärintipalveluita myytiin 4,7 % arvioitua vähemmän.

Edelliseen vuoteen verrattuna liikevaihto pieneni noin 0,8 % eli 41 016 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna laskutetun talousveden määrä pieneni 6,3 prosenttia ja laskutetun raakaveden määrä laski 11,7 prosentilla. Laskutetun jäteveden määrä laski 6,6 prosenttia.

Toimintakulut

Talousvesipuolella kuluissa saavutettiin n. 40 000 euron säästöt arvioituun nähden ja viemäripuolella säästöjä saavutettiin n. 195 000 euroa. Viemäripuolen kuluihin vaikuttaa eniten jätevedenpuhdistuspalveluiden määrä, ja ne taas riippuvat paljon sateista ja sulamisvesistä.

Henkilöstömenot olivat 675 314 euroa (13,8 % liikevaihdosta), palvelujen ostot 2 025 904 euroa (41,5 % liikevaihdosta)

Palvelujen ostot ovat pääosin Vakka-Suomen vedeltä ostettua jätevedenpuhdistuspalvelua, 1 479 395 euroa (73,0 % palveluiden ostoista). Tähän ostotarpeeseen vaikuttaa huomattavasti sateet, sulamisvedet yms. eikä se ole täysin ennustettavissa.

Investoinnit

Liikelaitoksen investoinnit toteutettiin omalla rahoituksella. Investoinnin toteutuivat kuitenkin vajaasti ja investointimenot olivat 1 276 755 euroa, 76,8 % budjetoidusta. Investointien vajuus johtuu pääosin Vohdensaaren säännöstelyportin saneerauksen siirtymisestä eteenpäin. Merkittävimmät investoinnit olivat vesijohtojen ja viemäreiden saneerauksia useassa eri kohteessa.

Henkilöstö

Liikelaitoksen organisaatio on kevyt. Vakinaisen henkilöstön määrä on 11 ja yksi henkilö irtisanoutui palveluksesta syksyllä. Uutta henkilöä ei ole vielä haettu tilalle. Liikelaitoksen johtajan, käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikelylijäämäksi muodostui 453 902 euroa talousarvion ollessa 203 267 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna liikelylijäämä pieneni 121 755 euroa.

Vuonna 2021 tilikauden ylijäämä (tulos poistoerot huomioituna) oli 641 772 euroa ja vuodelle 2022 arvioitiin 236 814 euron tulosta. Tilikauden 2022 tulos oli 439 243 euroa voitollinen, ja se ylittää talousarvion tuloksen 85,5 prosentilla.

Korkokulut olivat vain 394 euroa. Liikelaitos ei ottanut vuoden aikana uutta lainaa. Lainamäärä väheni 303 368 eurolla edellisestä vuodesta, ja liikelaitoksen lainakanta oli vuoden lopussa nolla euroa eli liikelaitos maksoi pois kaikki lainansa. Taloussuunnitelmassa on varauduttu siihen, että liikelaitos ottaa tarvittaessa miljoona euroa uutta lainaa taloussuunnitelmakaudella 2023–2025. Lainaa nostetaan kuitenkin vain siinä tapauksessa, että ilmenee joitain yllättäviä investointitarpeita tai muita ennalta arvaamattomia kulueriä.

Peruspääoman korko on sidottu 12 kk euriborin keskikorkoon ja vuonna 2022 peruspääomasta maksettiin Uudenkaupungin kaupungille korvausta 83 822,95 euroa. Uudenkaupungin Veden peruspääoma on 6 800 000 euroa.

Poistot olivat 989 893 euroa eli 20,3 % liikevaihdosta.

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 1 831 275 euroa. Ne kasvoivat 80 182 eurolla.

Maksuvalmius oli koko vuoden erinomainen.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus oli hyvä ja sen tulevaisuuden näkymät ovat kehityksestä johtuvista laajennusinvestoinneista ja tulevista saneerausinvestoinneista huolimatta vakaat.

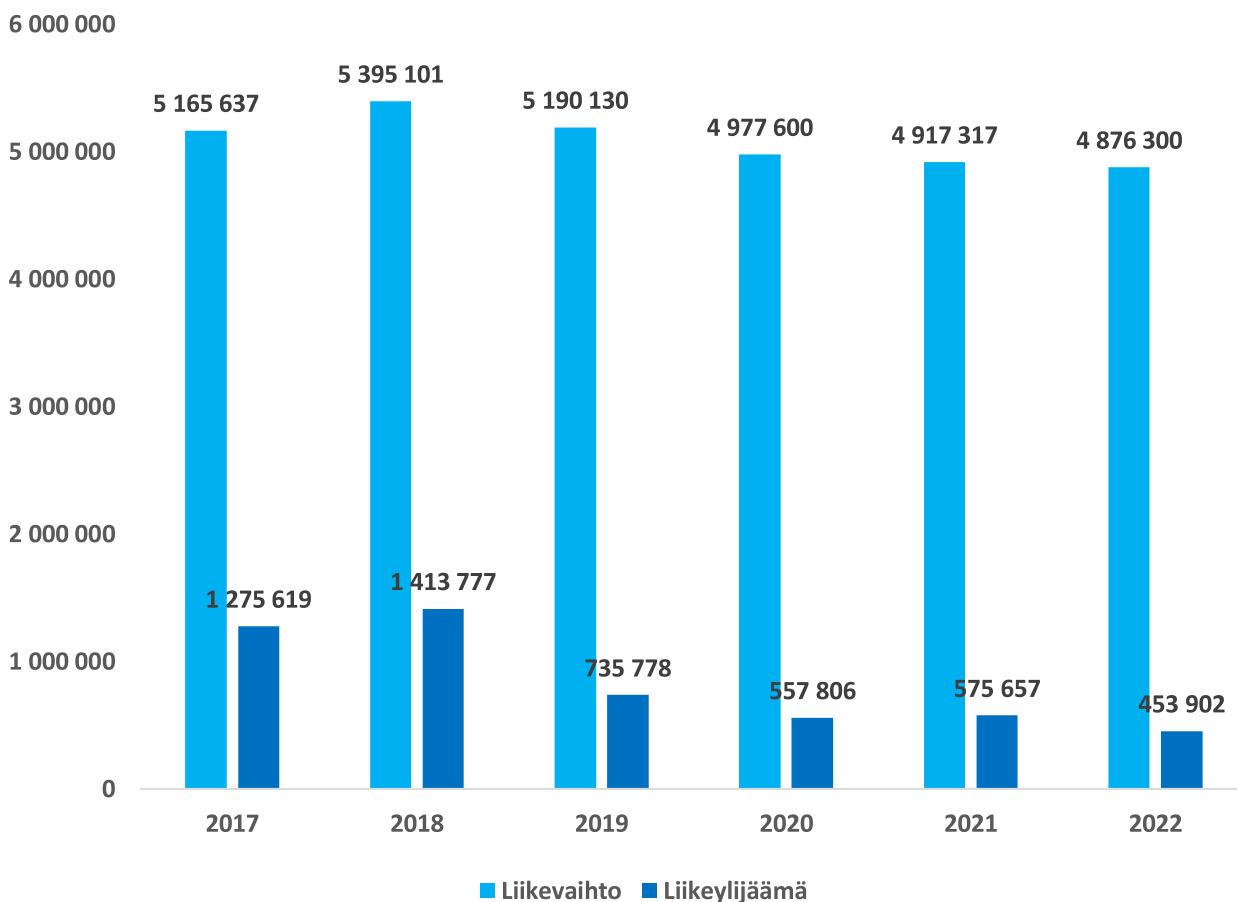
Asiakasmaksut ovat pysyneet vakaina jo useita vuosia ja talousveden hintaa laskettiin vuoden 2019 alussa 5 %. Vuoden 2023 alusta talousveden ja jäteveden käyttömaksuja joudutaan nostamaan hieman, johtuen inflaation aiheuttamista kustannusten noususta. Jatkossa jäteveden puhdistuskuluihin saattaa lisäksi tulla nostopainetta korkotason nousua ja puhdistusvaatimusten tiukentuessa.

Suunnitelmakauden 2023–2025 investoinnit on tarkoitus rahoittaa tulorahoituksella, mutta lainanottoonkin on varauduttu.

Hyvä kannattavuus ja velattomuus / pieni lainamäärä antavat vakaan pohjan liikelaitoksen toiminnalle, ja se helpottaa lähivuosien investointien toteuttamista eikä korkojen nousu aiheuta tällöin merkittäviä paineita hinnankorotuksiin.

Liikevaihto ja liikeylijäämä

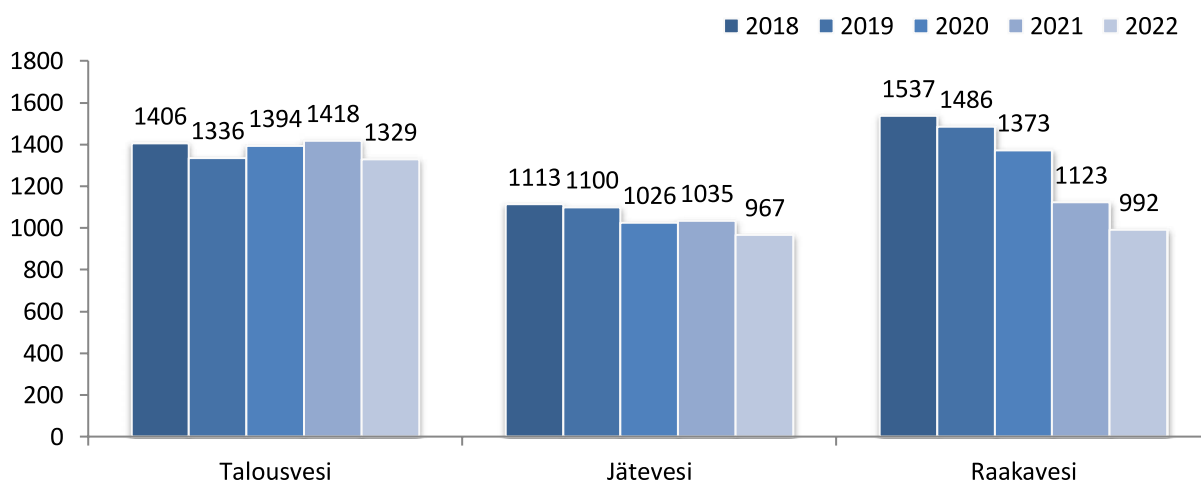
Uudenkaupungin Vesi	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liikevaihto	5 165 637	5 395 101	5 190 130	4 977 600	4 917 317	4 876 300
Liikeylijäämä	1 275 619	1 413 777	735 778	557 806	575 657	453 902
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	24,7 %	26,2 %	14,2 %	11,2 %	11,7 %	9,3 %
Liikevaihdon muutos, %	3,0 %	4,4 %	-3,8 %	-4,1 %	-1,2 %	-0,8 %

Veden myynti

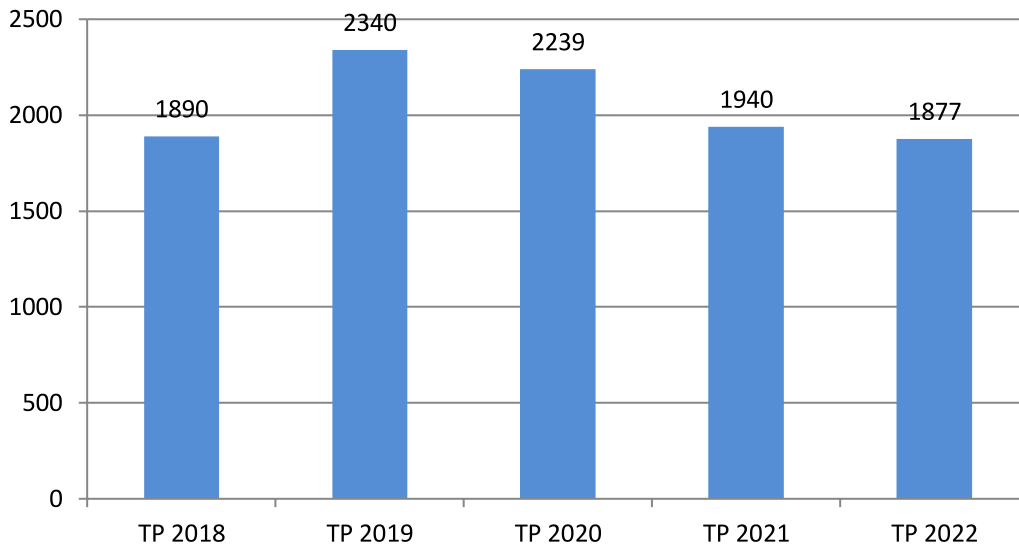
1000 m ³	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos %
Vesilaitos						
Pumpattu raakavesi	3 680	3 612	3 397	3 234	3 080	-4,8 %
Verkostoon pumpattu talousvesi	1 533	1 471	1 543	1 584	1 477	-6,8 %
Laskutettu talousvesi	1 406	1 336	1 394	1 418	1 329	-6,3 %
Laskutettu raakavesi	1 537	1 486	1 373	1 123	992	-11,7 %
Viemärlaitos						
Laskutettu jätevesi	1 113	1 100	1 026	1 035	967	-6,6 %

Kuluttajilta laskutetun jäteveden määrä laski 6,6 % ja Vakka-Suomen Veden puhdistamolle toimitetun jäteveden kuutiomäärä laski 3,2 %.

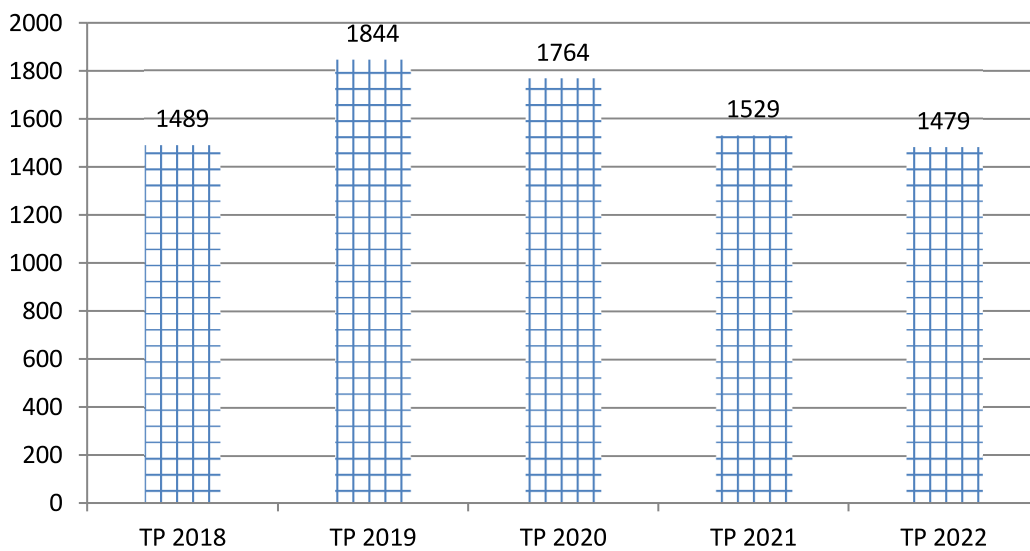
Laskutettu vesi- ja jätevesi 2018–2022 1000 m³

Vakka-Suomen Vedeltä ostetut jätevedenpuhdistuspalvelut 2022

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot %
Puhdistettu jätevesi, 1000 m ³	1890	2340	2239	1940	2000	1877	93,9
Puhdistettu jätevesi, 1000 €	1489	1844	1764	1529	1576	1479	93,9

Puhdistettu jätevesi, 1000 m³

Puhdistettu jätevesi, 1000 €

4.2 Olennaiset muutokset liikelaitoksen toiminnassa ja taloudessa 2022

Aikaisemmin koronavirus muutti vesihuollon toimintaa ja vuonna 2022 suurin vaikuttavat tekijä oli Ukrainan sota kerrannaisvaikutuksineen. Sodan seurauksena inflaatiolukemat nousivat ja toisaalta varautumista piti parantaa mm. riskienhallintaa ja varautumissuunnitelmia päivittämällä.

Toiminta ja talous on toteutunut suunnitellun mukaisesti. Kustannuksiin vaikuttavat useat eri asiat ja kaikkiin ei pystytä itse vaikuttamaan. Esimerkiksi raakaveden laatu vaikuttaa huomattavasti veden käsittelyssä käytettävien kemikaalien määrään ja raakaveden laatu puolestaan riippuu mm. sääolosuhteista. Nervanderin vesilaitoksen käsittelyprosessia on kuitenkin käyty läpi ja parannuskohteita on löydetty niin menetelmistä kuin laitteistakin. Toimintaa pyritään jatkuvasti kehittämään niin työtapojen kuin investointien kautta.

Vuonna 2022 on laadittu Vakka-Suomen alueen vesihuollon kehittämissuunnitelma yhteistyössä alueen muiden vesihuoltolaitosten ja ELY-keskuksen kanssa. Kehittämissuunnitelmassa on keskitytty yhteistyön ja varautumisen parantamiseen pitkälle tulevaisuuteen.

Verkostossa on saneerattu jätevesiviemäreitä ja vesijohtoja sekä keskitytty vesihuoltoverkostojen kunnossapitoon. Jätevesiverkostossa oli yksi pumppaamon ylivuotoa (2 m³), yksi viettoviemärin tukoksesta johtuva ylivuoto (1 m³) ja yksi paineviemärin putkirikko (25 m³). Vesijohtoverkoston osalta laskuttamattoman veden osuus on 10,02 %, kun se tyypillisesti on vesihuoltolaitoksilla 15-20 %. Laskuttamattoman veden määrä on noussut aiemmasta, koska Nervanderin vesilaitoksen lähtevän veden mittausjärjestelmästä löytyi mittausvirhe. Myös aiempien vuosien lukemat on korjattu taulukoihin. Laskuttamattoman veden osuus on edelleen suhteellisen pieni.

Viemäreiden toimintaa pyritään parantamaan myös teollisuusjätevesisopimuksin. Neuvotteluita on käyty pitkin vuotta merkittävien jätevesiasiakkaiden kanssa ja uusia sopimuksia on allekirjoitettu kahdeksan kappaletta. Lisäksi kahden yrityksen kanssa on tehty esiselvitystyö ja on päädytty siihen, että tarvetta varsinaiselle sopimukselle ei ole. Lisäksi muutaman yrityksen kanssa neuvottelut ovat vielä kesken. Teollisuusjätevesisopimuksilla pyritään tasaamaan jätevesiviemäreiden virtaamaa ja jäteveden laatua.

4.3 Palkat ja henkilöstö

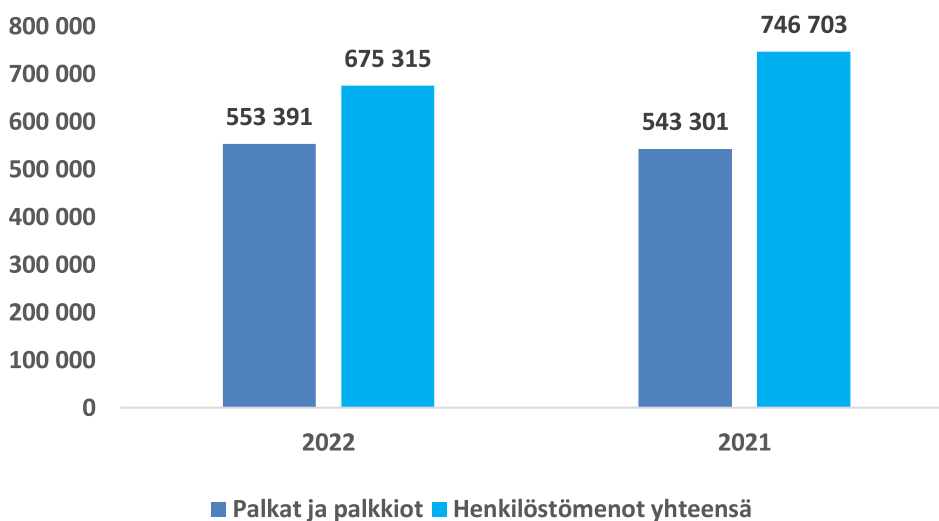
Vakinainen henkilöstö 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Henkilöstö yhteensä	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2022	2021	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	553 391	543 301	10 090	1,9 %
Henkilöstökorvaukset	-6 794	-394	-6 401	1626,6 %
Jaksotetut palkat	-22 360	39 768	-62 128	-156,2 %
Eläkekulut	135 775	135 020	755	0,6 %
Muut henkilösivukulut	15 302	29 007	-13 706	-47,2 %
Henkilöstömenot yhteensä	675 315	746 703	-71 389	-9,6 %

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkakuluista Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

4.4 Käyttötalous

Toimintatuotot muodostuvat lähes yksinomaan vesi- ja jätevesipalveluiden myynnistä. Lisäksi on joitain hyvin pieniä yksittäisiä tuottoja, mutta niillä ei ole kokonaisuuden kannalta merkitystä. Toimintatuotot olivat 4 969 737 euroa ja ne laskivat viime vuodesta 35 602 euroa.

Toimintakulut olivat 3 525 943 euroa eli noin 71 % toimintatuotoista. Toimintakulut kasvoivat viime vuodesta 76 376 euroa. Toimintakuluista suurin osa oli palveluiden ostoja, 57,5 % kaikista toimintakuluista. Palveluiden ostoista suurin yksittäinen osa oli Vakka-Suomen vesi liikelaitokselta ostettua jätevedenpuhdistuspalvelua ja viime vuonna se oli yhteensä 1 479 395 euroa. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli n. 19,2 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osuus oli n. 19,1 %.

Toimintakatteeksi muodostui siis 1 443 795 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 989 893 euroa ja näin ollen tilikauden ylijäämäksi muodostui 453 902 euroa.

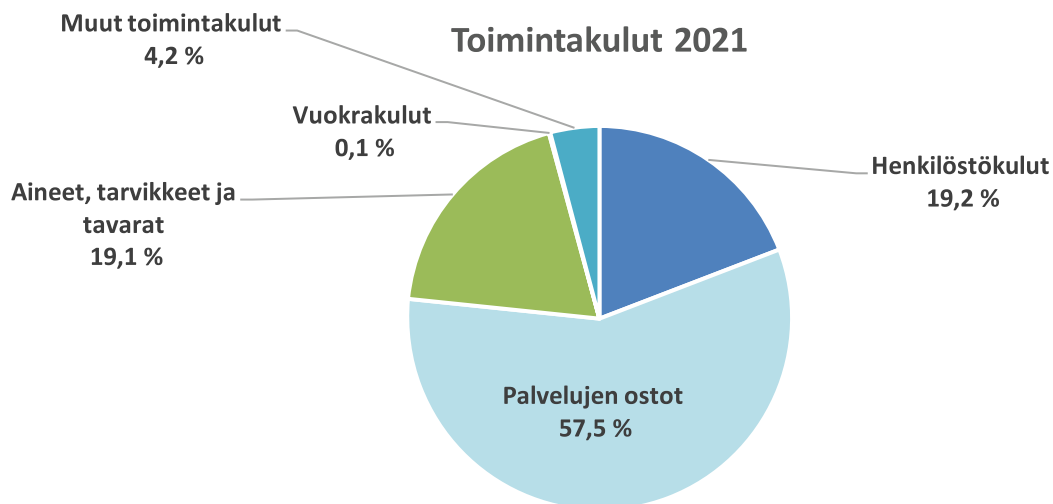
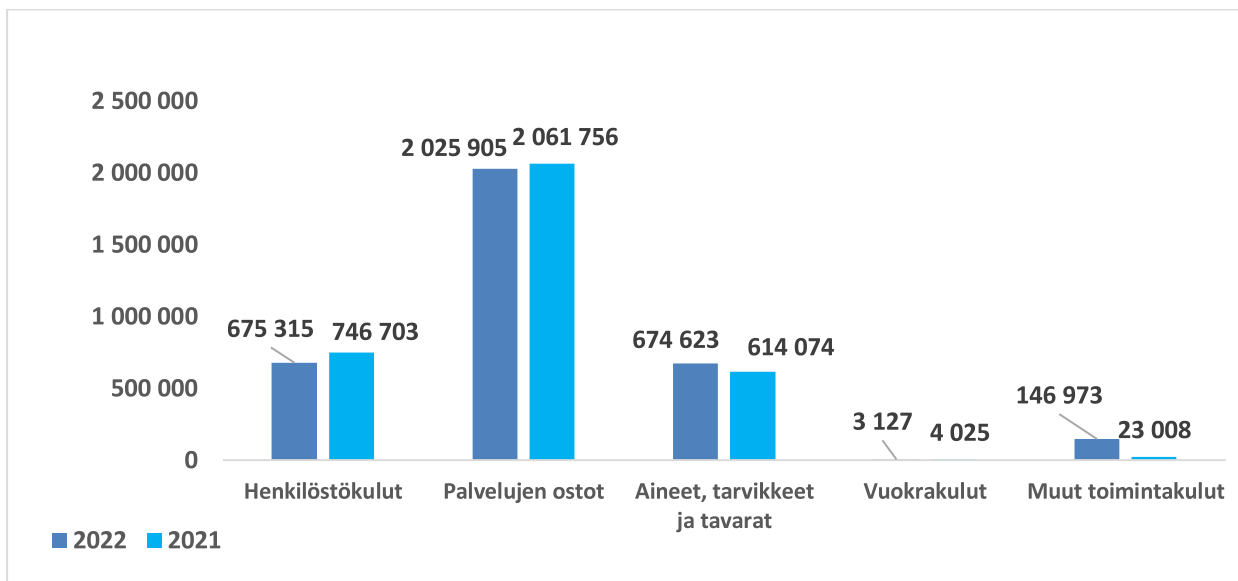
Ulkoiset	2022	2021	Muutos %
Toimintatuotot	4 969 737	5 005 339	-0,7 %
Toimintakulut	-3 525 942	-3 449 566	2,2 %
Toimintakate	1 443 795	1 555 773	-7,2 %

Toimintatuotot

	2022	2021	Muutos %
Myyntituotot	4 872 211	4 913 365	-0,8 %
Maksutuotot	0	0	#JAKO/0!
Vuokratuotot	4 089	3 951	3,5 %
Muut toimintatuotot	93 437	88 022	6,2 %
Yhteensä	4 969 737	5 005 339	-0,7 %

Toimintakulut

	2022	2021	Muutos %
Henkilöstökulut	675 315	746 703	-9,6 %
Palvelujen ostot	2 025 905	2 061 756	-1,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	674 623	614 074	9,9 %
Vuokrakulut	3 127	4 025	-22,3 %
Muut toimintakulut	146 973	23 008	538,8 %
Yhteensä	3 525 942	3 449 566	2,2 %

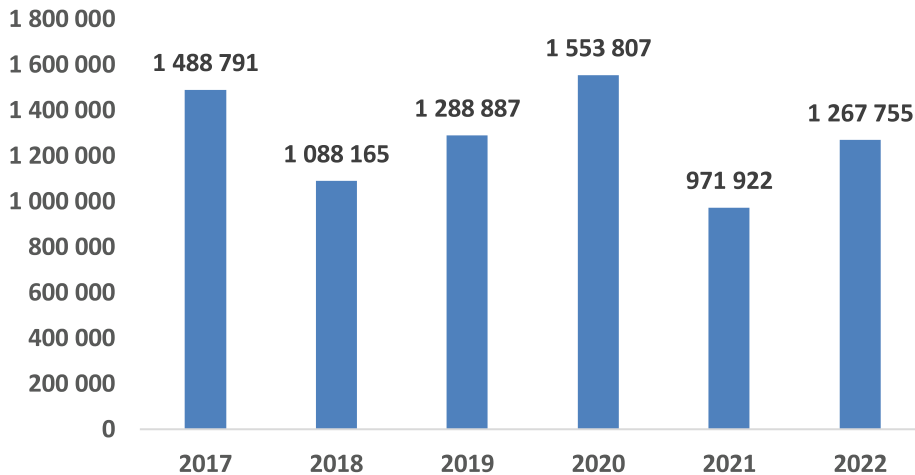

7. Investointimenot

Liikelaitoksen investoinnit toteutettiin omalla rahoituksella. Investoinnin toteutuivat kuitenkin vajaasti ja investointimenot olivat 1 276 755 euroa, 76,8 % budjetoidusta. Investointien vajeus johtuu pääosin Vohdensaaren säännöstelyportin saneerauksen siirtymisestä eteenpäin. Merkittävimmät investoinnit olivat vesijohtojen ja viemäreiden saneerauksia useassa eri kohteessa.

Vesilaitoksen osuus investoinneista oli 954 798 euroa ja viemärlaitoksen osuus oli 312 958 euroa.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Investointimenot	1 488 791	1 088 165	1 288 887	1 553 807	971 922	1 267 755

8. Sisäisen valvonnan seuranta 2022

Huomioita sisäisestä valvonnasta Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Riskienhallinta

Liikelaitoksen toiminnassa on selvitetty teknisiä, taloudellisia ja strategisia riskejä ja kehittämismahdollisuuksia. Riskienhallinta on jatkuvaa ja riskejä arvioidaan uudelleen vuosittain.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta, riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen eri osa-alueilla.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista.

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikelylijäämä oli 453 902 euroa ja tilikauden ylijäämä 439 244 euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 2,8 %, kun se vuotta aiemmin oli 3,4 %. Voittoprosentti oli 7,1 %, vuotta aiemmin se oli 11,8 %.

Tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	4 876 300	4 917 317
Liiketoiminnan muut tuotot	93 437	88 022
Tuet ja avustukset	0	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-674 623	-614 074
Palvelujen ostot	-2 025 905	-2 061 756
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-524 237	-582 676
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-135 775	-135 020
Muut henkilösivukulut	-15 302	-29 007
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-989 893	-980 116
Arvonalentumiset	0	0
Liiketoiminnan muut kulut	-150 100	-27 033
Liikelylijäämä (-alijäämä)	453 902	575 657
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	447	0
Muut rahoitustuotot	9 776	9 072
Kunnalle/kunta-yhtymälle maksetut korkokulut	0	0
Muille maksetut korkokulut	-394	-2 545
Korvaus peruspääomasta	-83 823	0
Muut rahoituskulut	-44	-154
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. erää	379 864	582 030
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	379 864	582 030
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 379	59 743
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	439 244	641 773
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,8	3,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,8	3,5
Voitto, %	7,8	11,8

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Vuonna 2022 investointien tulorahoitusprosentti oli 108,0 %, kun se vuotta aiemmin oli 160,7 %. Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa, ja se investoi 1,3 miljoonalla eurolla.

Rahavarat kasvoivat 80 182 euroa. Liikelaitoksen maksuvalmius oli erinomainen, ja sen rahavarat olivat vuoden lopussa 1 831 275 euroa.

Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikeliikijäämä	453 902	575 657
Poistot ja arvonalennukset	989 893	980 116
Rahoitustuotot ja -kulut	-74 037	6 373
Tulorahoituksen korjaukset	0	0
Toiminnan rahavirta yht.	1 369 758	1 562 146
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 267 755	-971 922
Rahoitusosuudet investoinneista	0	0
Pys. vast. hyödykkeiden luov.tulo	0	0
Investointien rahavirta yht.	-1 267 755	-971 922
Toiminnan ja investointien rahavirta	102 003	590 224
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	0	0
Antolainasaamisten vähennys muilta	0	0
Antolainojen muutokset yht.	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-303 368	-678 337
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	0	0
Lainakannan muutokset yhteensä	-303 368	-678 337
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	424	-327
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos kunnalta	-19 948	-471
Saamisten muutos muilta	301 584	76 814
Korottomien velkojen muutos kunnalta	46 505	-110 760
Korottomien velkojen muutos muilta	-47 019	260 766
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	281 546	226 022
Rahoituksen rahavirta	-21 821	-452 315
Rahavarojen muutos	80 182	137 908
Rahavarat 31.12.	1 831 275	1 751 093
Rahavarat 1.1.	1 751 093	1 613 185
Rahavarojen muutos	80 182	137 908
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	2 065 968	2 548 258
Investointien tulorahoitus, %	108,0	160,7
Lainanhoitokate	4,5	2,3
Kassan riittävyys, pv	129,0	140,1
Quick ratio	2,8	2,5
Current ratio	2,8	2,5

10. Rahoitusasema ja sen muutokset

Liikelaitos maksoi vuoden aikana pois kaikki lainansa eikä sillä ollut vuoden lopussa siis lainkaan pitkäaikaista lainaa. Vuoden 2021 lopussa lainakanta oli 303 367 eurolla. Liikelaitoksen taseen ylijäämä oli tilikauden lopussa 9 064 768 euroa ja tilikauden ylijäämä 439 244 euroa.

TASE 31.1.2022	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 709 791	17 103 523
Aineelliset hyödykkeet	16 657 464	17 051 196
Rakennukset	575 684	680 538
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 844 275	16 165 687
Koneet ja kalusto	86 843	65 022
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	150 661	139 948
Sijoitukset	52 328	52 328
Muut saamiset	52 328	52 328
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 382 025	2 583 479
Saamiset	550 750	832 385
Lyhytaikaiset	550 750	832 385
Myyntisaamiset	517 357	818 941
Saamiset kunnalta	33 393	13 445
Muut saamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	1 831 275	1 751 093
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 091 816	19 687 002
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	15 896 304	16 128 654
Peruspääoma	6 831 536	6 831 536
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 625 524	8 655 345
Tilikauden ylijäämä	439 244	641 773
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	501 784	561 164
Poistoero	501 784	561 164
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	424	0
Muiden toimeksiantojen pääomat	424	0
VIERAS PÄÄOMA	2 693 303	2 997 185
Pitkäaikainen	1 835 554	1 979 581
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	166 667
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut velat	1 835 554	1 812 914
Lyhytaikainen	857 749	1 017 604
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	136 701
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	240 474	152 978
Korottomat velat kunnilta	209 289	162 783
Muut velat	175 179	388 492
Siirtovelat	232 807	176 650
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 091 816	19 687 002
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	85,9	84,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	54,2	59,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	9 065	9 297
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	303
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	52	52

Tunnuslukujen määritelmät

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$
Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$ Voitto, % $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$
Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$
Investointien tulorahoitus-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$
Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennystenmaksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$
Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten kesken. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$
Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= $(\text{edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / 1000$

Lainakanta 31.12., 1000 €

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnilta})) / 1000$

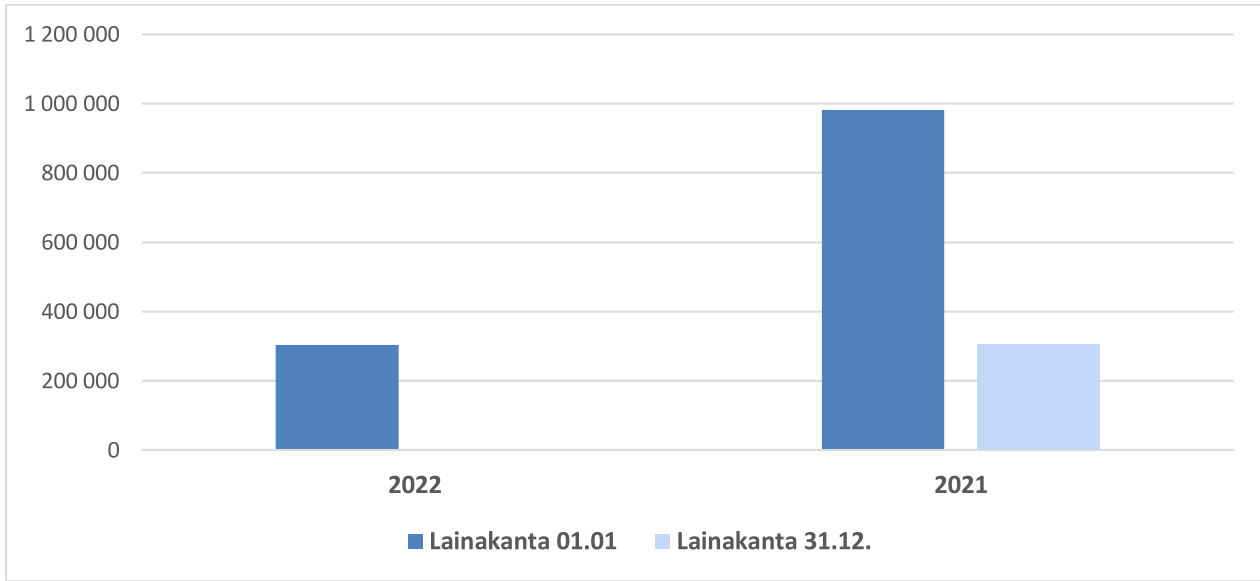
Lainasaamiset 31.12., 1000 €

= $(\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}) / 1000$

Lainat 2021–2022 (pitkä- ja -lyhytaikaiset)

Uudenkaupungin Veden lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 0 euroa. Lainakanta väheni 303 367 euroa vuodesta 2021.

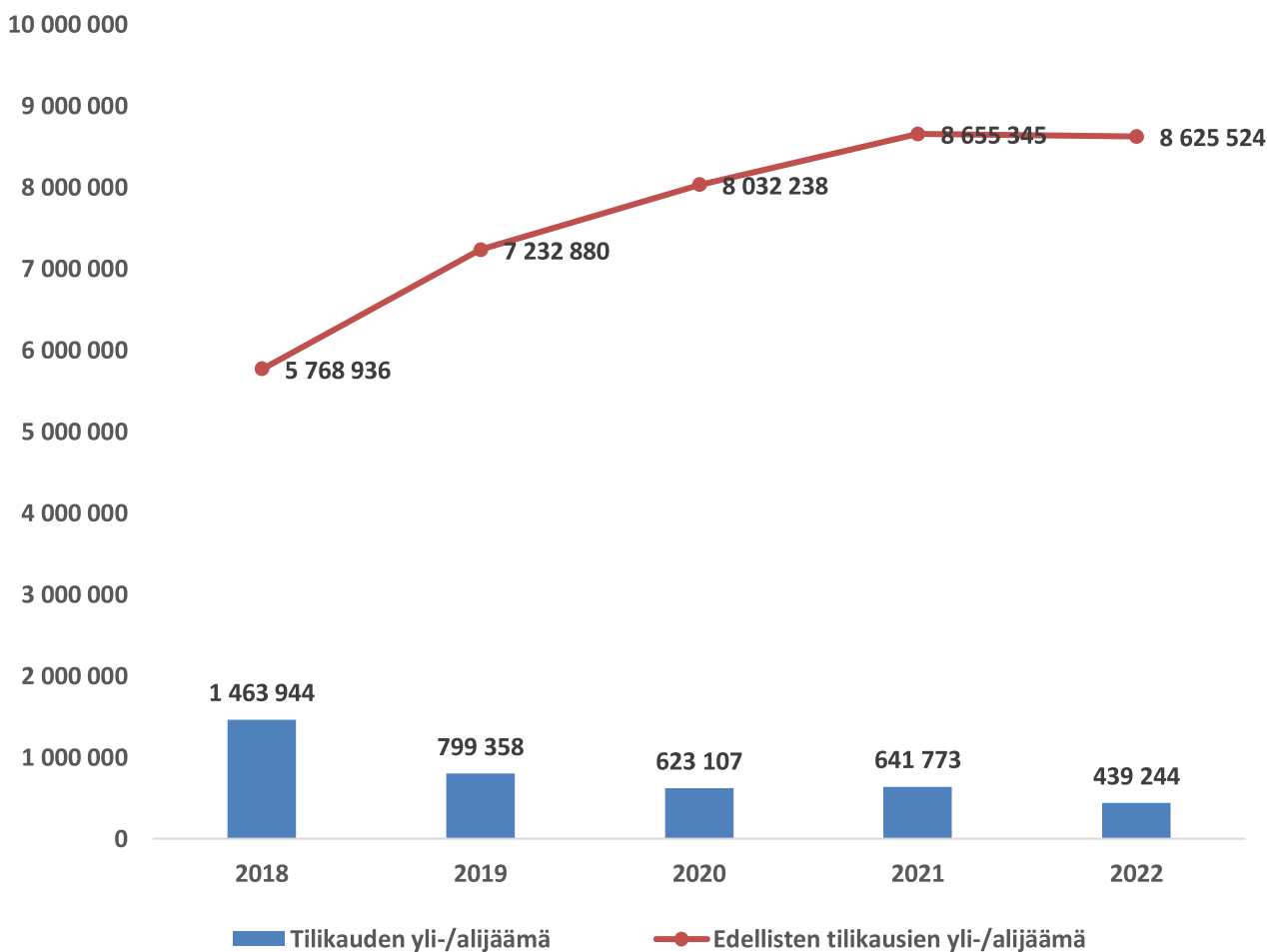
	2022	2021
Lainakanta 01.01	303 367	981 703
Lyhennykset	-303 367	-678 337
Lainan otto	0	0
Lainakanta 31.12.	0	303 367

Yli- / alijäämä 2018–2022

Liikelaitoksen vuoden 2022 ylijäämä oli 439 244 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 9 064 768 euroa. Liikelaitoksen talous on ollut vakaa vuosina 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 768 936	7 232 880	8 032 238	8 655 345	8 625 524
Tilikauden yli-/alijäämä	1 463 944	799 358	623 107	641 773	439 244
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2019 lopussa					9 064 768

11. Kokonaismenot ja -tulot

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	4 969 737	99,8 %	Toimintakulut	3 525 942	68,1 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	394	0,0 %
Korkotuotot	447	0,0 %	Muut rahoituskulut	83 866	1,6 %
Muut rahoitustuotot	9 776	0,2 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/-väh. -		0,0 %
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	1 267 755	24,5 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	303 368	5,9 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	4 979 961	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	5 181 326	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	379 864,39
Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistorojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	59 379,15
Poistoeron muutos yhteensä	59 379,15
Vuoden 2022 ylijäämä	439 243,54
siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämättilille	

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Uudenkaupungin Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukkaita vesihuoltopalveluita toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Näitä vesihuoltopalveluita ovat:

- Raakaveden hankinta ja jakelu teollisuudelle
- Talousveden tuotanto ja jakelu kotitalouksille, teollisuudelle, kunnille ja osuuskunnille
- Jäteveden johtaminen puhdistettavaksi kotitalouksilta, teollisuudelta, kunnilta ja osuuskunnilta

Tehtävät hoidetaan liiketalousperiaatteiden mukaisesti viranomaisten edellyttämällä tavalla.

Tavoitekehikko

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Vesijohtoverkoston kunto / toiminta	Laskuttamattoman talousveden osuus verkostoon pumpatusta vedestä ≤10 %.	10,02 %
Viemäriverkoston kunto / toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	2 (2 m ³ putkirikko 15.9.2022) (25 m ³ , paineputkirikko 17.10.2022)
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	0
Hallinto	Teollisuusjätevesisopimuksia allekirjoitettuna yhteensä vähintään 8 kpl	- Kahdeksan uutta sopimusta allekirjoitettu - Yhtään vanhan sopimus pohjan mukaista sopimusta ei ole enää voimassa - Kolmen uuden asiakkaan kanssa neuvottelut kesken - Kahden asiakkaan toimintaa selvitetty ja heidän kanssaan ei tarvita teollisuusjätevesisopimusta. Kirjallisen selvitys oli riittävä

Resurssit

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 2022
Henkilöstön määrä	11,0	11,0	11,0	11,0

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkakuluista Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

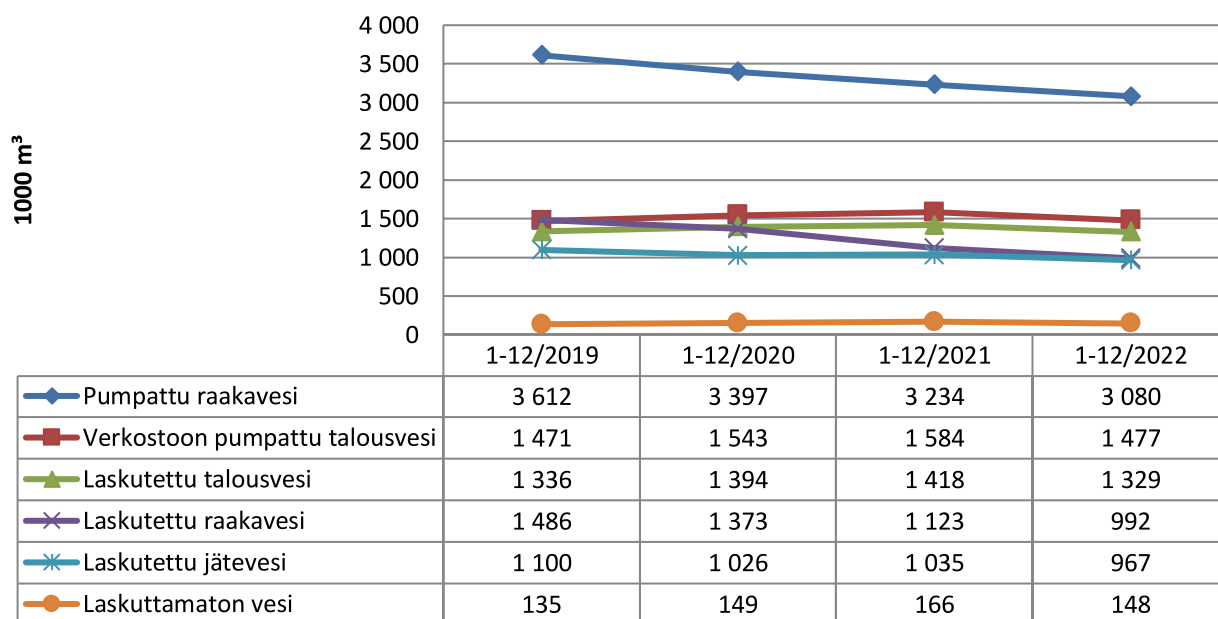
Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000 m ³	Käyttö 1-12/2019	Käyttö 1-12/2020	Käyttö 1-12/2021	TA 2022	Käyttö 1-12/2022	Käytön %
Tuotettu raakavesi (1 000 m ³)	3 612	3 397	3 234	3 400	3 080	90,6 %
Myyty raakavesi (1 000 m ³)	1 486	1 373	1 123	1 300	992	76,3 %
Tuotettu talousvesi (1 000 m ³)	1 471	1 543	1 584	1 480	1 477	99,8 %
Myyty talousvesi (1 000 m ³)	1 336	1 394	1 418	1 320	1 329	100,7 %
Puhdistamolle johdettu jätevesi (1 000 m ³)	2 340	2 239	1 940	2 000	1 877	93,9 %
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³)	1 100	1 026	1 035	900	967	107,4 %
Laskuttamaton talousvesi (1 000 m ³)	135	149	166	127	148	
Laskuttamaton talousvesi %	9,18	9,66	10,48	10,00	10,02	
Laskuttamaton jätevesi (1 000 m ³)	1 240	1 213	905	1 100	910	
Laskuttamaton jätevesi %	52,99	54,18	46,65	55,00	48,48	

Vesimäärävertailu 1-12 / 2019 - 2022

Käyttötalouden toteutuminen
Vesilaitos

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Vesilaitos							
Liiketoiminnan myyntituotot	2 284 928	2 410 613	0	2 410 613	2 283 361	127 252	94,7 %
Muut suoritteiden myyntituotot	240	0	0	0	0	0	
Myyntituotot	2 285 168	2 410 613	0	2 410 613	2 283 361	127 252	94,7 %
Muut palvelumaksut	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Maksutuotot	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Vuokratuotot	3 951	4 000	0	4 000	4 089	-89	102,2 %
Muut toimintatuotot	73 558	68 200	0	68 200	71 795	-3 595	105,3 %
Muut toimintatuotot	77 509	72 200	0	72 200	75 884	-3 684	105,1 %
TOIMINTATUOTOT	2 362 677	2 483 513	0	2 483 513	2 359 246	124 267	95,0 %
Palkat ja palkkiot	-401 830	-421 819	0	-421 819	-358 023	-63 796	84,9 %
Eläkekulut	-106 806	-85 856	0	-85 856	-105 315	19 459	122,7 %
Muut henkilösivukulut	-19 909	-11 357	0	-11 357	-9 698	-1 659	85,4 %
Henkilöstökulut	-528 545	-519 032	0	-519 032	-473 037	-45 996	91,1 %
Muiden palvelujen ostot	-361 745	-491 600	0	-491 600	-405 537	-86 063	82,5 %
Palvelujen ostot	-361 745	-491 600	0	-491 600	-405 537	-86 063	82,5 %
Ostot tilikauden aikana	-508 440	-583 000	0	-583 000	-553 002	-29 998	94,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-508 440	-583 000	0	-583 000	-553 002	-29 998	94,9 %
Vuokratulut	-2 764	-3 000	0	-3 000	-3 119	119	104,0 %
Muut toimintakulut	-17 080	-18 000	0	-18 000	-141 512	123 512	786,2 %
Muut toimintakulut	-19 844	-21 000	0	-21 000	-144 631	123 632	688,7 %
TOIMINTAKULUT	-1 418 574	-1 614 633	0	-1 614 633	-1 576 208	-38 425	97,6 %
TOIMINTAKATE	944 102	868 880	0	868 880	783 038	85 842	90,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-695 568	-734 796	0	-734 796	-712 696	-22 100	97,0 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-695 568	-734 796	0	-734 796	-712 696	-22 100	97,0 %
YLI-/ALLJÄÄMÄ	248 534	134 084	0	134 084	70 342	63 743	52,5 %

Viemärlaitos

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Viemärlaitos							
Liiketoiminnan myyntituotot	2 628 198	2 455 000	0	2 455 000	2 588 850	-133 850	105,5 %
Myyntituotot	2 628 198	2 455 000	0	2 455 000	2 588 850	-133 850	105,5 %
Muut toimintatuotot	14 464	40 000	0	40 000	21 642	18 358	54,1 %
Muut toimintatuotot	14 464	40 000	0	40 000	21 642	18 358	54,1 %
TOIMINTATUOTOT	2 642 662	2 495 000	0	2 495 000	2 610 492	-115 492	104,6 %
Palkat ja palkkiot	-180 846	-166 804	0	-166 804	-166 214	-590	99,6 %
Eläkekulut	-28 214	-24 905	0	-24 905	-30 460	5 555	122,3 %
Muut henkilösivukulut	-9 098	-5 809	0	-5 809	-5 603	-205	96,5 %
Henkilöstökulut	-218 158	-197 518	0	-197 518	-202 278	4 760	102,4 %
Muiden palvelujen ostot	-1 681 069	-1 823 900	0	-1 823 900	-1 620 367	-203 533	88,8 %
Palvelujen ostot	-1 681 069	-1 823 900	0	-1 823 900	-1 620 367	-203 533	88,8 %
Ostot tilikauden aikana	-95 103	-122 350	0	-122 350	-121 620	-730	99,4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-95 103	-122 350	0	-122 350	-121 620	-730	99,4 %
Vuokratulut	-1 261	0	0	0	-8	8	
Muut toimintakulut	-5 927	-500	0	-500	-5 461	4 961	1092,1 %
Muut toimintakulut	-7 189	-500	0	-500	-5 469	4 969	1093,7 %
TOIMINTAKULUT	-2 001 519	-2 144 268	0	-2 144 268	-1 949 734	-194 533	90,9 %
TOIMINTAKATE	641 143	350 732	0	350 732	660 757	-310 025	188,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-265 451	-281 550	0	-281 550	-277 197	-4 353	98,5 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-265 451	-281 550	0	-281 550	-277 197	-4 353	98,5 %
YLI-/ALLJÄÄMÄ	375 691	69 182	0	69 182	383 560	-314 378	554,4 %

Hulevedet

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Hulevedet							
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	
Muiden palvelujen ostot	-18 942	0	0	0	0	0	
Palvelujen ostot	-18 942	0	0	0	0	0	
Ostot tilikauden aikana	-10 530	0	0	0	0	0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 530	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	-29 472	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKATE	-29 472	0	0	0	0	0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 097	0	0	0	0	0	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 097	0	0	0	0	0	
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-48 569	0	0	0	0	0	

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	4 913 125	4 865 613	0	4 865 613	4 872 211	-6 598	100,1 %
Muut suoritteiden myyntituotot	240	0	0	0	0	0	
Myyntituotot	4 913 365	4 865 613	0	4 865 613	4 872 211	-6 598	100,1 %
Muut palvelumaksut	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Maksutuotot	0	700	0	700	0	700	0,0 %
Vuokratuotot	3 951	4 000	0	4 000	4 089	-89	102,2 %
Muut toimintatuotot	88 022	108 200	0	108 200	93 437	14 763	86,4 %
Muut toimintatuotot	91 973	112 200	0	112 200	97 526	14 674	86,9 %
TOIMINTATUOTOT	5 005 339	4 978 513	0	4 978 513	4 969 737	8 776	99,8 %
Palkat ja palkkiot	-582 676	-588 623	0	-588 623	-524 237	-64 386	89,1 %
Eläkekulut	-135 020	-110 761	0	-110 761	-135 775	25 014	122,6 %
Muut henkilösivukulut	-29 007	-17 166	0	-17 166	-15 302	-1 864	89,1 %
Henkilöstökulut	-746 703	-716 550	0	-716 550	-675 315	-41 235	94,2 %
Muiden palvelujen ostot	-2 061 756	-2 315 500	0	-2 315 500	-2 025 905	-289 596	87,5 %
Palvelujen ostot	-2 061 756	-2 315 500	0	-2 315 500	-2 025 905	-289 596	87,5 %
Ostot tilikauden aikana	-614 074	-705 350	0	-705 350	-674 623	-30 727	95,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-614 074	-705 350	0	-705 350	-674 623	-30 727	95,6 %
Vuokrakulut	-4 025	-3 000	0	-3 000	-3 127	127	104,2 %
Muut toimintakulut	-23 008	-18 500	0	-18 500	-146 973	128 473	79,4 %
Muut toimintakulut	-27 033	-21 500	0	-21 500	-150 100	128 600	69,1 %
TOIMINTAKULUT	-3 449 566	-3 758 900	0	-3 758 900	-3 525 942	-232 958	93,8 %
TOIMINTAKATE	1 555 773	1 219 613	0	1 219 613	1 443 795	-224 183	118,4 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-980 116	-1 016 346	0	-1 016 346	-989 893	-26 452	97,4 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-980 116	-1 016 346	0	-1 016 346	-989 893	-26 452	97,4 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	575 657	203 267	0	203 267	453 902	-250 635	223,3 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	Arvio 2022	Käyttö 2022	Poikkeam a	Käytön %
Liikevaihto	4 917 317	4 869 613	4 876 300	-6 687	100,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	88 022	108 900	93 437	15 463	85,8 %
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-614 074	-705 350	-674 623	-30 727	95,6 %
Palvelujen ostot	-2 061 756	-2 315 500	-2 025 905	-289 596	87,5 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-582 676	-588 623	-524 237	-64 386	89,1 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-135 020	-110 761	-135 775	25 014	122,6 %
Muut henkilösivukulut	-29 007	-17 166	-15 302	-1 864	89,1 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-980 116	-1 016 346	-989 893	-26 452	97,4 %
Arvonalentumiset	0	0	0		
Liiketoiminnan muut kulut	-27 033	-21 500	-150 100	128 600	698,1 %
Liikelylijäämä (-alijäämä)	575 657	203 267	453 902	-250 635	223,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	447	-447	
Muut rahoitustuotot	9 072	0	9 776	-9 776	
Korkokulut	-2 545	-14 218	-394	-13 824	2,8 %
Korvaus peruspääomasta	0	-11 614	-83 823	72 209	721,7 %
Muut rahoituskulut	-154	0	-44	44	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	582 030	177 435	379 864	-202 430	214,1 %
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	582 030	177 435	379 864	-202 430	214,1 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 743	59 380	59 379	1	100,0 %
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	641 773	236 815	439 244	-202 429	185,5 %

3. Investointien toteutuminen

3.1 Investoinnit hankkeittain

Liikelaitoksen investoinnit toteutettiin omalla rahoituksella. Investoinnin toteutuivat kuitenkin vajaasti ja investointimenot olivat 1 276 755 euroa, 76,8 % budjetoidusta. Investointien vajuus johtuu pääosin Vohdensaaren säännöstelyportin saneerauksen siirtymisestä eteenpäin. Merkittävimmät investoinnit olivat vesijohtojen ja viemäreiden saneerauksia useassa eri kohteessa.

Vesilaitoksen osuus investoinneista oli 945 798 euroa ja viemärlaitoksen osuus oli 312 958 euroa.

Investoinnit hankkeittain

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
VESILAITOS							
Toimintakulut	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Toimintakate	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9600 ICT-laitteita ja ohjelmistoja, uudishankinta	0	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Toimintakulut	-6 866	-20 000	0	-20 000	-38 963	18 963	194,8 %
Toimintakate	-6 866	-20 000	0	-20 000	-38 963	18 963	194,8 %
9604 RV sulkuportit, laitteiden uusimista	-6 866	-20 000	0	-20 000	-38 963	18 963	194,8 %
Toimintakulut	-20 886	-200 000	0	-200 000	-41 166	-158 834	20,6 %
Toimintakate	-20 886	-200 000	0	-200 000	-41 166	-158 834	20,6 %
9606 RV Säännöstelyportti	-20 886	-200 000	0	-200 000	-41 166	-158 834	20,6 %
Toimintakulut	-47 805	-150 000	0	-150 000	-143 783	-6 217	95,9 %
Toimintakate	-47 805	-150 000	0	-150 000	-143 783	-6 217	95,9 %
9608 Nervanderin vesil. / prosessi ja valvontalaitteet, uudishankinta	-47 805	-150 000	0	-150 000	-143 783	-6 217	95,9 %
Toimintakulut	-21 738	-50 000	0	-50 000	-35 908	-14 092	71,8 %
Toimintakate	-21 738	-50 000	0	-50 000	-35 908	-14 092	71,8 %
9609 Vesiverkoston laajennus, uudisrakennus	-21 738	-50 000	0	-50 000	-35 908	-14 092	71,8 %
Toimintakulut	-11 494	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Toimintakate	-11 494	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
9610 Pinipajun alavesisäiliö, uudisrakennus	-11 494	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0 %
Toimintakulut	-154 171	-200 000	0	-200 000	-583 754	383 754	291,9 %
Toimintakate	-154 171	-200 000	0	-200 000	-583 754	383 754	291,9 %
9612 Keskustan vesiverkoston saneeraus	-154 171	-200 000	0	-200 000	-583 754	383 754	291,9 %
Toimintakulut	-40 756	-20 000	0	-20 000	-16 960	-3 040	84,8 %
Toimintakate	-40 756	-20 000	0	-20 000	-16 960	-3 040	84,8 %
9613 Kalannin vesiverkoston saneeraus	-40 756	-20 000	0	-20 000	-16 960	-3 040	84,8 %
Toimintakulut	-2 055	-20 000	0	-20 000	-14 555	-5 445	72,8 %
Toimintakate	-2 055	-20 000	0	-20 000	-14 555	-5 445	72,8 %
9614 Lokalahden vesiverkoston saneeraus	-2 055	-20 000	0	-20 000	-14 555	-5 445	72,8 %
Toimintakulut	-28 420	-25 000	0	-25 000	-27 340	2 340	109,4 %
Toimintakate	-28 420	-25 000	0	-25 000	-27 340	2 340	109,4 %
9615 Vesiverkoston kaukovalvonta, uudisrakentaminen	-28 420	-25 000	0	-25 000	-27 340	2 340	109,4 %
Toimintakulut	-10 489	-40 000	0	-40 000	-3 454	-36 546	8,6 %
Toimintakate	-10 489	-40 000	0	-40 000	-3 454	-36 546	8,6 %
9618 Ruutukaava-alueen palopostit	-10 489	-40 000	0	-40 000	-3 454	-36 546	8,6 %
Toimintakulut	0	-30 000	0	-30 000	-22 777	-7 223	75,9 %
Toimintakate	0	-30 000	0	-30 000	-22 777	-7 223	75,9 %
9619 Huoltoauto, vesilaitos	0	-30 000	0	-30 000	-22 777	-7 223	75,9 %

		TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
	Toimintakulut	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
9627	Nervanderin vesilaitoksen prosessin kaksilinjaistaminen, suunn. uudishankinta	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
	Toimintakulut	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
9629	Nervanderin vesilaitoksen etäyhteys (serveri ja iPad-päivitys) saneeraus	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakulut	-22 168	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-22 168	0	0	0	0	0	
9630	Raakaveden automaation päivitys, suunn. uudishankinta	-22 168	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-64 372	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	0,0 %
	Toimintakate	-64 372	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	0,0 %
9631	Raakaveden automaation päivitys, tot. uudishankinta	-64 372	-70 000	0	-70 000	0	-70 000	0,0 %
	Toimintakulut	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
9632	Nervanderin vesilaitoksen prosessiselvitys ja -kehitys uudishankinta	0	-15 000	0	-15 000	0	-15 000	0,0 %
	Toimintakulut	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakate	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
9633	Nervanderin vesilaitoksen meluvaimennus saneeraus	0	-20 000	0	-20 000	0	-20 000	0,0 %
	Toimintakulut	-5 167	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
	Toimintakate	-5 167	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
9635	Nervanderin vanhan osan muutos, toteutus, saneeraus	-5 167	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
	Toimintakulut	-16 669	-30 000	0	-30 000	16 669	-46 669	-55,6 %
	Toimintakate	-16 669	-30 000	0	-30 000	16 669	-46 669	-55,6 %
9636	Verkoston PTS-saneerauksen suunnittelu, saneeraus	-16 669	-30 000	0	-30 000	16 669	-46 669	-55,6 %
	Toimintakulut	-14 662	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
	Toimintakate	-14 662	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
9639	Raakavesiverkoston saneeraus / laajennus	-14 662	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0 %
	Toimintakulut	-10 003	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	0,0 %
	Toimintakate	-10 003	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	0,0 %
9640	Autokatos, varastot, verstaalit, uudisrakentaminen	-10 003	-150 000	0	-150 000	0	-150 000	0,0 %
	Toimintakulut	-32 389	-15 000	0	-15 000	-24 220	9 220	161,5 %
	Toimintakate	-32 389	-15 000	0	-15 000	-24 220	9 220	161,5 %
9641	Verkoston kalustohankinnat, uudishankinta	-32 389	-15 000	0	-15 000	-24 220	9 220	161,5 %
	Toimintakulut	-15 280	-10 000	0	-10 000	-23 139	13 139	231,4 %
	Toimintakate	-15 280	-10 000	0	-10 000	-23 139	13 139	231,4 %
9643	RVPK ja venttiiliasemien saneeraus	-15 280	-10 000	0	-10 000	-23 139	13 139	231,4 %
	Toimintakulut	-4 551	-60 000	0	-60 000	4 551	-64 551	-7,6 %
	Toimintakate	-4 551	-60 000	0	-60 000	4 551	-64 551	-7,6 %
9644	RV kiinteistöjen saneeraus VESILAITOS YHT. VIEMÄRILAITOS	-4 551	-60 000	0	-60 000	4 551	-64 551	-7,6 %
	Toimintakulut	-3 184	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-3 184	0	0	0	0	0	
9650	Viemäriverkoston laajennus, uudistakentaminen	-3 184	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-224 103	-180 000	0	-180 000	-146 331	-33 669	81,3 %
	Toimintakate	-224 103	-180 000	0	-180 000	-146 331	-33 669	81,3 %
9651	Keskustan viemäriverkoston saneeraus	-224 103	-180 000	0	-180 000	-146 331	-33 669	81,3 %

		TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
	Toimintakulut	-30 552	-30 000	0	-30 000	-113 586	83 586	378,6 %
	Toimintakate	-30 552	-30 000	0	-30 000	-113 586	83 586	378,6 %
9652	Kalannin viemäriverkoston saneeraus	-30 552	-30 000	0	-30 000	-113 586	83 586	378,6 %
	Toimintakulut	-882	-30 000	0	-30 000	-7 844	-22 156	26,1 %
	Toimintakate	-882	-30 000	0	-30 000	-7 844	-22 156	26,1 %
9653	Lokalahden viemäriverkoston saneeraus	-882	-30 000	0	-30 000	-7 844	-22 156	26,1 %
	Toimintakulut	0	-30 000	0	-30 000	-30 035	35	100,1 %
	Toimintakate	0	-30 000	0	-30 000	-30 035	35	100,1 %
9654	Huoltoauto, viemärlaitos	0	-30 000	0	-30 000	-30 035	35	100,1 %
	Toimintakulut	-87 398	-80 000	0	-80 000	-15 162	-64 838	19,0 %
	Toimintakate	-87 398	-80 000	0	-80 000	-15 162	-64 838	19,0 %
9655	Pumppaamon saneeraus	-87 398	-80 000	0	-80 000	-15 162	-64 838	19,0 %
	VIEMÄRILAITOS YHT.	-346 119	-350 000	0	-350 000	-312 958	-37 043	89,4 %
	HULEVEDET							
	Toimintakulut	-40 605	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-40 605	0	0	0	0	0	
9690	Hulevesiviemärointi, saneeraus	-40 605	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-55 256	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-55 256	0	0	0	0	0	
9691	Hulevesiviemärointi, verkoston laajennus, uudisrakentaminen	-55 256	0	0	0	0	0	
	HULEVEDET YHT.	-95 861	0	0	0	0	0	
	UUDENKAUPUNGIN VESI YHT.	-971 922	-1 650 000	0	-1 650 000	-1 267 755	-382 245	76,8 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	TA 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä	575 657	203 267	453 902	-250 635	223,3 %
Poistot ja arvonalennukset	980 116	1 016 346	989 893	26 453	97,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	6 373	-25 832	-74 037	48 205	286,6 %
Toiminnan rahavirta yht.	1 562 146	1 193 781	1 369 758	-175 977	114,7 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-971 922	-1 650 000	-1 267 755	-382 245	76,8 %
Investointien rahavirta yht.	-971 922	-1 650 000	-1 267 755	-382 245	76,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	590 224	-456 219	102 003	-558 222	-22,4 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	1 000 000	0	1 000 000	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-678 337	-345 033	-303 368	-41 665	87,9 %
Lainakannan muutokset yhteensä	-678 337	654 967	-303 368	958 335	-46,3 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-327	0	424	-424	
Saamisten muutos kunnalta	76 343	0	281 636	-281 636	
Korottomien velkojen muutos	150 006	0	-514	514	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	226 022	0	281 546	-281 546	
Rahoituksen rahavirta	-452 315	654 967	-21 821	676 788	-3,3 %
Rahavarojen muutos	137 908	198 748	80 182	118 566	40,3 %

5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähden liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä talousarvioon perustuvat sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan.

Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen tulosalueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona on valtuuston hyväksymä investointien kokonaistaso. Johtokunta päättää investointikohteet.

Kaupungin hallintosäännön 26 §:n mukaan liikelaitoksen johtaja päättää alle 150.000 euron hankinnoista, urakoista ja ostopalveluista päättäminen myönnettyjen määrärahojen ja talousarvion rajoissa.

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2022	Lisätalous- arvio 2022	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2022	Poikkeama
Käyttötalousoisa						
Vesilaitos, toimintakate/jäämä	N	868 880	0	868 880	783 038	85 842
Viemärlaitos, toimintakate/jäämä	N	350 732	0	350 732	660 757	-310 025
Uudenkaupungin Vesi yhteensä	N	1 219 613	0	1 219 613	1 443 795	-224 183
Rahoitustoimiosia						
Uudenkaupungin Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	447	-447
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	9 776	-9 776
Korkokulut	B	-14 218	0	-14 218	-394	-13 824
Muut rahoituskulut	B	-11 614	0	-11 614	-83 866	72 253
Poistoeron muutos	N	59 380	0	59 380	59 379	1
Rahoitustoimiosia yhteensä		33 548	0	33 548	-14 658	48 206
Investointiosia						
Vesilaitos	N	-1 300 000	0	-1 300 000	-954 798	-345 203
Viemärlaitos	N	-350 000	0	-350 000	-312 958	-37 043
Uudenkaupungin Vesi yhteensä	N	-1 650 000	0	-1 650 000	-1 267 755	-382 245
Rahoitusosia						
Uudenkaupungin Vesi						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	1 000 000	0	1 000 000	0	1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-345 033	0	-345 033	-303 368	-41 665
Rahoitusosia yhteensä		654 967	0	654 967	-303 368	958 335

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Vesilaitoksen toimintakate jäi toimintatuottojen alittumisen takia talousarviota heikommaksi. Viemärlaitoksen toimintakate oli talousarviota parempi, koska sen tulot ylittivät ja menot alittuivat. Laskutetun talousveden, raakaveden ja jäteveden määrät laskivat vuodesta mutta talousarviotavoitteet (pl raakavesi) saavutettiin. Käyttötalousmenot kasvoivat vain alle 100 000 eurolla.

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2022	Käyttö 2022	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vesilaitos				
Toimintakate/jäämä	868 880	783 038	85 842	
Viemärlaitos				
Toimintakate/jäämä	350 732	660 757		-310 025
Uudenkaupungin Vesi Toimintakate/jäämä yhteensä	1 219 613	1 443 795	85 842	-310 025

Käyttötaloudessa viemärlaitoksen toimintakate oli talousarviota parempi ja vesilaitoksen toimintakate arvioitua huonompi. Kokonaisuutena toimintakate oli reilusti arvioitua parempi.

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2022	Käyttö 2022	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vesilaitos				
Investoinnit, netto	-1 300 000	-954 798		-345 203
Viemärlaitos				
Investoinnit, netto	-350 000	-312 958		-37 043
Uudenkaupungin Vesi Investoinnit, netto	-1 650 000	-1 267 755	0	-382 245

Investoinnit toteutuivat kokonaisuutena hyvin, tot. 77 %. Joitain investointilistalla olleita kohteita ei toteutettu, koska ne ovat olleet varauksena ja/tai toteutuminen on riippunut muiden toimijoiden tekemisestä (yhteiskohteet kaupungin tai ELY-keskuksen kanssa).

6. Hulevesi

Hulevedet, käyttötalous

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Hulevedet							
Liiketoiminnan myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0	
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	
Muiden palvelujen ostot	-18 942	0	0	0	0	0	
Palvelujen ostot	-18 942	0	0	0	0	0	
Ostot tilikauden aikana	-10 530	0	0	0	0	0	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 530	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKULUT	-29 472	0	0	0	0	0	
TOIMINTAKATE	-29 472	0	0	0	0	0	
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 097	0	0	0	0	0	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 097	0	0	0	0	0	
YLI-/ALLJÄÄMÄ	-48 569	0	0	0	0	0	

Hulevedet, investointien toteutuminen

		TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
	HULEVEDET							
	Toimintakulut	-40 605	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-40 605	0	0	0	0	0	
9690	Hulevesiviemärointi, saneeraus	-40 605	0	0	0	0	0	
	Toimintakulut	-55 256	0	0	0	0	0	
	Toimintakate	-55 256	0	0	0	0	0	
9691	Hulevesiviemärointi, verkoston laajennus, uudisrakentaminen	-55 256	0	0	0	0	0	
	HULEVEDET YHT.	-95 861	0	0	0	0	0	

Hulevedet, tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-10 530
Palvelujen ostot		-18 942
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		-19 097
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0	-48 569
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	0	-48 569
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	-48 569
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	-48 569

Hulevedet, rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikeliijäämä		-48 569
Poistot ja arvonalennukset		19 097
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tulorahoituksen korjauserät		
Toiminnan rahavirta yht.	0	-29 472
Investointien rahavirta		
Investointimenot		-95 861
Rahoitusosuudet investoinneista		
Pys. vast. hyödykkeiden luov.tulo		
Investointien rahavirta yht.	0	-95 861
Toiminnan ja investointien rahavirta	0	-125 334
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0
Rahoituksen rahavirta	0	0
Rahavarojen muutos	0	-125 334
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		
Rahavarojen muutos	0	0

Tuloslaskelma, ilman Hulevesiä

	2022	2021
Liikevaihto	4 876 300	4 917 317
Liiketoiminnan muut tuotot	93 437	88 022
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-674 623	-603 543
Palvelujen ostot	-2 025 905	-2 042 814
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-524 237	-582 676
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-135 775	-135 020
Muut henkilösivukulut	-15 302	-29 007
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-989 893	-961 019
Liiketoiminnan muut kulut	-150 100	-27 033
Liikeliijäämä (-alijäämä)	453 902	624 226
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	447	0
Muut rahoitustuotot	9 776	9 072
Muille maksetut korkokulut	-394	-2 545
Korvaus peruspääomasta	-83 823	0
Muut rahoituskulut	-44	-154
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	379 864	630 599
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	379 864	630 599
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 379	59 743
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	439 244	690 342

Rahoituslaskelma, ilman Hulevesiä

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelylijäämä	453 902	624 226
Poistot ja arvonalennukset	989 893	961 019
Rahoitustuotot ja -kulut	-74 037	6 373
Toiminnan rahavirta yht.	1 369 758	1 591 618
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 267 755	-876 061
Investointien rahavirta yht.	-1 267 755	-876 061
Toiminnan ja investointien rahavirta	102 003	715 557
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-303 368	-678 337
Lainakannan muutokset yhteensä	-303 368	-678 337
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	424	-327
Saamisten muutos kunnalta	-19 948	-471
Saamisten muutos muilta	301 584	76 814
Korottomien velkojen muutos kunnalta	46 505	-110 760
Korottomien velkojen muutos muilta	-47 019	260 766
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	281 546	226 022
Rahoituksen rahavirta	-21 821	-452 315
Rahavarojen muutos	80 182	263 242
Rahavarat 31.12.	1 831 275	1 751 093
Rahavarat 1.1.	1 751 093	1 487 851
Rahavarojen muutos	80 182	263 242

Hulevesien viemäröinti on laskennallisesti irrotettu viemärlaitoksen verkostosta vesihuoltolain vaatimalla tavalla. Lain mukaan kunta ja vesihuoltolaitos voivat sopia siitä, että vesihuoltolaitos huolehtii hulevesien viemäröinnistä. Asia on ollut valmisteilla ja vuoden 2022 alusta hulevesien viemäröinti on siirtynyt Uudenkaupungin kaupungin hallinnoitavaksi.

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	4 876 300,16	4 917 316,65
Liiketoiminnan muut tuotot	93 437,08	88 021,89
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-674 622,62	-614 073,73
Palvelujen ostot	-2 025 904,62	-2 061 756,24
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-524 237,39	-582 675,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-135 775,44	-135 020,13
Muut henkilösivukulut	-15 301,76	-29 007,47
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-989 893,48	-980 115,78
Liiketoiminnan muut kulut	-150 100,18	-27 032,62
Liikelylijäämä (-alijäämä)	453 901,75	575 656,77
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	447,41	0,00
Muut rahoitustuotot	9 776,14	9 072,06
Muille maksetut korkokulut	-394,42	-2 545,17
Korvaus peruspääomasta	-83 822,95	0,00
Muut rahoituskulut	-43,54	-153,65
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	379 864,39	582 030,01
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	379 864,39	582 030,01
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	59 379,15	59 742,84
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	439 243,54	641 772,85
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,8	3,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,8	3,5
Voitto, %	7,8	11,8

2. Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikeliijäämä	453 901,75	575 656,77
Poistot ja arvonalennukset	989 893,48	980 115,78
Rahoitustuotot ja -kulut	-74 037,36	6 373,24
Toiminnan rahavirta yht.	1 369 757,87	1 562 145,79
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 267 755,19	-971 922,28
Investointien rahavirta yht.	-1 267 755,19	-971 922,28
Toiminnan ja investointien rahavirta	102 002,68	590 223,51
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-303 367,60	-678 336,68
Lainakannan muutokset yhteensä	-303 367,60	-678 336,68
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	424,41	-327,49
Saamisten muutos kunnalta	-19 947,98	-471,47
Saamisten muutos muilta	301 583,75	76 814,17
Korottomien velkojen muutos kunnalta	46 505,42	-110 759,71
Korottomien velkojen muutos muilta	-47 019,12	260 766,11
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	281 546,48	226 021,61
Rahoituksen rahavirta	-21 821,12	-452 315,07
Rahavarojen muutos	80 181,56	137 908,44
Rahavarat 31.12.	1 831 274,99	1 751 093,43
Rahavarat 1.1.	1 751 093,43	1 613 184,99
Rahavarojen muutos	80 181,56	137 908,44
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	2 065 968	2 548 258
Investointien tulorahoitus, %	108,0	160,7
Lainanhoitokate	4,5	2,3
Kassan riittävyys, pv	129,0	140,1
Quick ratio	2,8	2,5
Current ratio	2,8	2,5

3. Tase

TASE 31.1.2022	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 709 791,27	17 103 523,38
Aineelliset hyödykkeet	16 657 463,58	17 051 195,69
Rakennukset	575 684,08	680 538,13
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 844 275,44	16 165 687,27
Koneet ja kalusto	86 843,15	65 021,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	150 660,91	139 948,30
Sijoitukset	52 327,69	52 327,69
Muut saamiset	52 327,69	52 327,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 382 024,60	2 583 478,81
Saamiset	550 749,61	832 385,38
Lyhytaikaiset	550 749,61	832 385,38
Myyntisaamiset	517 356,87	818 940,62
Saamiset kunnalta	33 392,74	13 444,76
Rahat ja pankkisaamiset	1 831 274,99	1 751 093,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 091 815,87	19 687 002,19
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	15 896 303,63	16 128 653,91
Peruspääoma	6 831 535,93	6 831 535,93
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 625 524,16	8 655 345,13
Tilikauden ylijäämä	439 243,54	641 772,85
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	501 784,42	561 163,57
Poistoero	501 784,42	561 163,57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	424,41	0,00
Muiden toimeksiantojen pääomat	424,41	0,00
VIERAS PÄÄOMA	2 693 303,41	2 997 184,71
Pitkäaikainen	1 835 554,04	1 979 580,96
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	166 666,92
Muut velat	1 835 554,04	1 812 914,04
Lyhytaikainen	857 749,37	1 017 603,75
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	136 700,68
Ostovelat	240 474,49	152 977,87
Korottomat velat kunnilta	209 288,75	162 783,33
Muut velat	175 178,98	388 491,66
Siirtovelat	232 807,15	176 650,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 091 815,87	19 687 002,19
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	85,9	84,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	54,2	59,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	9 065	9 297
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	303
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	52	52

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsittelyyn. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja –aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödykke	Poistomenetelmä	Poisto aika, vanha	Poisto aika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		3	5
Muut pitkävaikuttavat menot			
Atk-ohjelmat		3	3
Muut		3	3
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25
Uimahallit	tasapoisto		30
Liikuntahallit	tasapoisto		35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15
Talousrakennukset			30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30
Varastot, puiset	tasapoisto		25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20	
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30
Asuinrakennukset		40	
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40
Rakennusten peruseräparannukset	tasapoisto		25
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maarakenteet	tasapoisto	15	
siitä:			
Sataman kenttäalueet	tasapoisto	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20
siitä:			
Sataman laiturit	tasapoisto	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15
Johtoverkostot ja laitteet			
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10
Koneet ja kalusto			
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5
Veneet	tasapoisto	8	
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8
Muut laitteet ja kalusteet			
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	ei poistoa		ei poistoa
Taide-esineet	ei poistoa		ei poistoa

Toimintatuotot

	2022	2021
Liikevaihto	4 876 300,16	4 917 316,65
Liiketoiminnan muut tuotot	93 437,08	88 021,89
	4 969 737,24	5 005 338,54

3. Tasetta koskevat liitetiedot

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2022	680 538,13	16 165 687,27	65 021,99	139 948,30	17 051 195,69
Lisäykset		1 187 153,75	52 812,53	49 009,47	1 288 975,75
Siirrot erien välillä		17 076,30		-17 076,30	0,00
Vähennykset		-671 593,82		-21 220,56	-692 814,38
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Suunnitelmapoistot	-104 854,05	-854 048,06	-30 991,37		-989 893,48
Poistamaton hankintameno 31.12.2022	575 684,08	15 844 275,44	86 843,15	150 660,91	16 657 463,58

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2022	52 327,69
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno 31.12.2022	52 327,69

Saamisten erittely

		2022	2021
Tytäryhteisöiltä	Myyntisaamiset	-10 998,31	-5 952,97
	Siirtosaamiset	-10 998,31	-5 952,97
Kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä	Myyntisaamiset	7 590,58	8 888,17
	Siirtosaamiset	7 590,58	8 888,17
Kunnan sisäiset saamiset	Myyntisaamiset	33 392,74	13 444,76
		33 392,74	13 444,76
Muilta	Myyntisaamiset	520 764,60	816 005,42
		520 764,60	816 005,42
Saamiset yhteensä		550 749,61	832 385,38

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2022	2021
Peruspääoma 01.01	6 831 535,93	6 831 535,93
Peruspääoma 31.12.	6 831 535,93	6 831 535,93
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	8 625 524,16	8 655 345,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	8 625 524,16	8 655 345,13
Tilikauden yli-/alijäämä	439 243,54	641 772,85
Oma pääoma 31.12. yhteensä	15 896 303,63	16 128 653,91

Muut velat

	2022	2021
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	1 801 154,04	1 778 514,04
Sisäiset liittymismaksut	34 400,00	34 400,00
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	1 835 554,04	1 812 914,04
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	175 178,98	388 491,66
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	175 178,98	388 491,66

Siirtovelat

	2022	2021
Siirtyvät korot	0,00	118,53
Lomapalkkajaksotus	129 787,04	157 415,78
Jaksotetut erilliskorvaukset	8 633,28	7 918,74
Tilitettävät henkilösivukulut	10 029,98	10 768,49
Muut siirtovelat	84 356,85	428,67
Siirtovelat yhteensä	232 807,15	176 650,21

Konsernitilin limiitti

	2022	2021
Limiitti kotimaiselta talletuspankilta, josta liikelaitokset käytössä 31.12.	500 000,00 0,00	500 000,00 0,00

3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Uudenkaupungin Vesi -liikelaitoksen taseessa ei ole pitkäaikaista vierasta pääomaa.

3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022

	31.12.2022	31.12.2021
Henkilöstö yhteensä	11,0	11,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2022	2021
Pro Uusikaupunki	25,20	16,00
SDP Ugin kunnallisjärjestö	0,00	40,00
Uudenkaupungin Kokoomus	151,20	48,00
Keskustan Kalannin-Ugin yhd.	70,95	31,95
Uudenkaupungin Vasemmistoliitto	0,00	16,00
Uudenkaupungin Perussuomalaiset	50,40	30,00
Puolueverot yhteensä	297,75	181,95

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tosittelajeista

Luettelo tilikirjoista 2022

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvitykset sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain.

Tapahtumasarjat

UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

TS	Kuvaus	Tapahtuman umerosta	Tapahtuman umeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suorakirjaus	100007584	100009307
11	Jaksotukset	110001027	110001103
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000717	140000861
15	Alkutase	150000004	150000004
18	Pääkirjatapahtumat (työnkulku)	180000009	180000011
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000243	190000271
20	Toimittajalaskut	200009979	200012544
31	Korkolaskut	20310006014	20310007713
33	Luottotappiot	330000029	330000045
41	Vesi- ja jätevesilaskut	20401074111	20401088644
45	Vesihuollon muu laskutus	20405000429	20405000476

VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Uusikaupunki 1. päivänä maaliskuuta 2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ:

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Uusikaupunki _____ päivänä _____ kuuta 2023

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 62 pages before this page
Dokumentet inneholder 62 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 62 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 62 sider før denne side

Detta dokument innehåller 62 sidor före denna sida

ELINA RISUNEN

63ae5eb2-f6c4-4ae9-9cac-6ff6dbaf342d - 2023-03-02 09:51:14 UTC +02:00
BankID / MobileID - 6aed75be-899e-4067-854f-5c8f98ebd23b - FI

Kim Martin Westerholm

Uudenkaupungin Vesi, FI01440366, Nervanderinkatu 9, 23500, Uusikaupunki

b9751521-c248-4231-9244-0a7f58069446 - 2023-03-02 10:16:48 UTC +02:00
BankID / MobileID - dd54b440-073c-464c-8825-6fd8959df39e - FI
Representative - Nimenkirjoitusoikeus - Firmateckningsrätt - Representant - Repræsentant

JUSSI KOSKI

6f932d70-0b21-4fa8-a8b7-40b902306981 - 2023-03-02 11:35:43 UTC +02:00
BankID / MobileID - dd46fa1f-8635-4843-9c9b-0969d7624688 - FI

HEIDI ANNUKKA JAAKKOLA

5e829dc3-a279-46b3-90d0-7cfada870409 - 2023-03-02 11:40:30 UTC +02:00
BankID / MobileID - 397551e5-d1ef-45a5-88f2-fafd8964cde4 - FI

Mikko Sakari Valdemar Saari

261b17de-1e46-46a3-b52b-7fc54747dd9a - 2023-03-02 12:30:43 UTC +02:00
BankID / MobileID - d3093805-59ff-48c5-a14e-60f3c4a9b22c - FI

MAURI SAMULI HAAPASALO

944167dd-f235-441e-8294-4434cba0675d - 2023-03-02 18:40:57 UTC +02:00
BankID / MobileID - 3843289f-9f95-4027-b30e-088ed2891623 - FI

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

VAKKA-SUOMEN
VESI

Vuosikertomus 2022

Puhtaampaa ympäristöä rakentamassa

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 7.3.2023

Sisällysluettelo

I Toimintakertomus.....	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus	1
1.1. Toiminta ja tunnusluvut.....	3
Toiminta ja tunnusluvut.....	3
1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen	4
Tavoitteet ja suoritteet.....	4
Tavoitteet.....	4
1. Varautuminen ja riskienhallinta.....	4
2. Varautuminen ja riskienhallinta.....	4
3. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa	4
4. Jätevesien määrän ja laadun hallinta	5
Suoritteet.....	6
Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa ja puhdistustulokset.....	7
Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimukset	7
1.2.2 Häpönniemen jätevedenpuhdistamolla saavutetut puhdistustulokset.....	8
2. Hallinto ja organisaatio.....	17
2.1 Hallinto ja organisaatio 2022	17
2.2 Johtokunta	17
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2022.....	18
2.3. Henkilöstö.....	18
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät.....	19
3.2. Kuntatalous vuosina 2021–2022.....	19
4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous.....	21
4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus	21
4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2022.....	24
5. Palkat ja henkilöstö.....	25
6. Käyttötalousmenot.....	26
7. Investointimenot.....	27
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2022	27
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	29

9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	30
11. Kokonaismenot ja -tulot 2022	34
12. Tilikauden tuloksen käsittely	34
II Toteutumisvertailu.....	35
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	35
1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	35
1.2 Talouden toteutuminen.....	36
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	37
3. Investointien toteutuminen.....	38
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	39
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	40
5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus.....	40
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset.....	41
III Tilinpäätöslaskelmat.....	42
1. Tuloslaskelma.....	42
2. Rahoituslaskelma.....	43
3. Tase	44
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	45
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	45
2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	46
2.1 Tuloslaskelman liitetiedot.....	46
3. Tasetta koskevat liitetieto	47
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	47
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	48
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma.....	48
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	49
V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tosittelajeista	50
VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä.....	51

I Toimintakertomus

1. Liikelaitoksen johtajan katsaus

Yhteiskunta ei ole milloinkaan voinut elää ilman vettä ja ihmisen toiminnasta on aina aiheutunut jätevesiä.

Jätevesien kerääminen ja sen puhdistus on ympäristöteko vailla vertaa. Käytetty talousvesi kerätään teollisuudesta ja kotitalouksilta viemäriverkostoon ja johdetaan jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jätevedenpuhdistusprosessia valvotaan jatkuvasti ja puhdistustulos pidetään ensiluokkaisena. Käsitellyt jätevedet lasketaan puhdistuksen jälkeen purkuvesistöön, Vakka-Suomessa jätevedet puhdistetaan Hápönniemen puhdistamolla, joka on nykyisin yksi koko valtakunnan parhaista puhdistamoista puhdistustuloksilla mitaten.

Vastuullinen jätevesistä huolehtiminen on olennainen osa niin vesihuollon kuin koko yhteiskunnankin toimintaa. Teollisuudesta tulevat jätevedet ovat toisinaan normaalista asumisjätevesistä poikkeavia. Poikkeavien jätevesien tai poikkeuksellisten suurten jätevesimäärien johtaminen viemäriverkostoon on aina luvanvaraista ja sitä ohjataan teollisuusjätevesisopimuksien avulla. Niissä sovitaan yhteisistä pelisäännöistä ja siten voidaan taata verkoston ja puhdistamon häiriötön toiminta. Näitä sopimuksia on nyt neuvoteltu Uudessakaupungissa useampia valmiiksi ja myös muissa alueen kunnissa neuvottelut ovat alkaneet.

Uudenkaupungin vesihuollossa on eletty kiireisiä ja mielenkiintoisia vuosia jo useampia peräkkäin. Hallintoa on selkeytetty aikaisemmasta erilaisten käytäntöjen ja sopimusten avulla. Asiakastytyväisyyttä on tutkittu kahden vuoden välein ja onnistuimme parantamaan tulostamme edelliseen tutkimukseen verrattuna ja edelleen olemme vertailulaitoksia paremmalla tasolla.

Asiakastytyväisyydelle mitataan mennyttä aikaa, mutta samalla pitää panostaa jo vahvasti tulevaisuuteen. Vakka-Suomen alueen vesihuollon alueellinen vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu yhdessä ELY-keskuksen ja alueen muiden vesihuoltolaitosten kanssa ja kehityssuunnitelman aikajänne ulottuu pitkälle 2030-luvulle. Keskeisin asia suunnitelmassa on vesihuollon huolto- ja toimintavarmuuden parantaminen. Suunnitelmassa on esitetty uusia siirtoyhteyksiä niin talousvesi- kuin jätevesipuolellekin ja merkittävä linjaus on myös vesihuoltolaitosten yhteistyön syventäminen. Yhteistyö voi lopulta tarkoittaa myös Vakka-Suomen alueellista vesihuoltolaitosta, mutta joka tapauksessa yhteistyötä on parannettava vähintään erilaisin sopimuksin tai ope-
rintimallien avulla.

Edellisten vuosien aikana toimintavarmuutta on jo parannettu erilaisten suunnitelmien ja viranomaisyhteistyön kautta. Vakka-Suomen Vedellä on laadittu mm. Sanitation Safety Plan, pelastussuunnitelma ja häiriötilannesuunnitelma on päivitetty, kemikaaliturvallisuutta on parannettu yhdessä TUKES:n kanssa ja myös kyberturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota.

Loppuvuodesta 2021 Etelä-Suomen Aluehallintovirastosta tuli päätös Hápönniemen jätevedenpuhdistamon uudesta ympäristöluvasta. Lupa oli muuten haetun ja odotetun mukainen, mutta lupamääräyksissä oli edelleen maininta purkuputkesta. Vakka-Suomen Vesi jätti purkuputken siirtämisestä valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta oikeuden päätöstä asiasta ei ole saatu vielä vuoden 2022 aikana. Päätöstä odottaessa on keskitytty puhdistusprosessin säätämiseen ja parantamiseen ja hoidettu ympäristöluvan muita ehtoja kuntoon.

Uutena asiana on aloitettu selvitystyö lämpövoimalaitoksesta yhteistyössä Vakka-Suomen Voiman kanssa. Selvityksessä käydään läpi tekniset ja taloudelliset edellytykset ja mahdollisuudet lämmön talteenotosta Hápönniemen puhdistamolta poistuvasta puhdistetusta jätevedestä. Lämpö pumpattaisiin kaukolämpöverkkoon. Selvitys valmistuu alkuvuodesta 2023 ja sen tulosten perusteella päätetään hankkeen jatkosta.

Jokaiselle vuodelle on aina asetettu myös toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita ei saavutettu täysin. Poikkeamat olivat kuitenkin todella pieniä ja johtuivat poikkeuksellisista luonnon olosuhteista. Puhdistustulokset olivat muuten hyviä koko vuoden ajan, työturvallisuus oli hyvää ja taloudessa saavutettiin arvioitua parempi tulos. Liikelaitoksella on kuitenkin edelleen runsaasti velkaa ja pääomakustannukset sekä poistot ovat suuret. Hyvää puhdistustulosta voidaan ylläpitää ainoastaan hyvän taloudenpidon myötä. Siksi tulevaisuudessakin on tärkeää saada pääomakustannuksia alemmas, jotta tulevat investoinnit voidaan toteuttaa ja edelleen omalta osaltamme auttaa Itämerä toipumaan.

Kim Westerholm
Liikelaitoksen johtaja

1.1. Toiminta ja tunnusluvut

Toiminta ja tunnusluvut

Toiminnan tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Liikevaihto, milj. €	2,0	2,4	2,3	2,0	2,0
Investoinnit, milj. €	4,5	2,3	0,15	0,4	0,2
Viemäriverkosto km	26	26	26	26	26
Käsitelty jätevesi 1000 m ³ /a	2 416	2 976	2 887	2 518	2 497
Jätevesimaksu €/m ³	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79
Vakinainen henkilöstö	3	3	3	3	3

Vakka-Suomen Vesi toimii liikelaitoksena, joka rahoittaa toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaan ei käytetä verorahoja.

Vakka-Suomen Vesi on jäteveden tukkupuhdistaja ja sillä on kaksi asiakasta, Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki. Puhdistuspalvelut tuotetaan Uudessakaupungissa Hämönniemen puhdistamolla. Puhdistuspalvelusta veloittava maksu perustuu laitoksen asiakkailta vastaanottamaan jätevesimäärään.

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Kaupunki on esittänyt linjaukset valtuustokauden 2021-2025 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännösteltyä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevedensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevedettä.

Verkosto

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos operoi Laitilan ja Uudenkaupungin välistä siirtoviemäriä, jonka pituus on 26 km. Pumppaamoita on 8 kpl. Siirtoviemäristä n. 90 % on paineviemäriä ja noin 10 % viettoviemäriä. Siirtoviemärin keskivirtaaman on n. 1.500 m³/vrk ja se vastaa suunnilleen yhtä kolmasosaa Hämönniemeen tulevasta virtaamasta.

Hämönniemen jätevedenpuhdistamo

Hämönniemen jätevedenpuhdistamo toimii seudullisesti. Jäteveden-puhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Kalannin, Lokalahden ja Pyhämaan taajama-alueiden jätevedet. Lisäksi puhdistamolle johdetaan haja-asutusalueilla toimivien jätevesi- ja viemäriolosuuskuntien jätevedet.

Vakka-Suomen alueen jätevesiä Hämönniemeen johdetaan Laitilasta, Kustavista sekä Pyhärannasta.

Häpönniemen puhdistamon kemiallinen osa on valmistunut vuonna 1977 ja laitos laajennettiin biologiskemialliseksi vuonna 2004. Biologinen osa toimii kantoainetekniikalla kahdessa eri vaiheessa. Laitosta laajennettiin edelleen vuonna 2008. Elokuussa 2019 valmistui viimeisin saneeraus, jolloin puhdistamoa sekä laajennettiin että puhdistusprosessia tehostettiin.

Häpönniemen puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2022 yhteensä 2 496 824 m³ (2 518 793 m³)
Tämä oli 0,9 % vähemmän kuin vuonna 2021.

Lisäksi puhdistamolla vastaanotettiin vuoden 2022 aikana sako- ja umpikaivolietettä sekä puhdistamon ylijäämälietettä yhteensä 6 906 m³ (6 387 m³).

Häpönniemen puhdistamolla syntyvä ja mekaanisesti kuivattu jätevesiliete toimitettiin käsiteltäväksi Gasum Oy:n biokaasulaitokselle Huittisiin vuoden 2022 aikana yhteensä 4 419 800 kg (4 779 240 kg).

1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen

Tavoitteet ja suoritteet

Vuodelle 2022 Vakka-Suomen Vedellä on valtuustotavoitteiden ohella neljä itse asetettua toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden avulla pyritään parantamaan toimintavarmuutta niin laitoksilla kuin verkostoissakin, keskitytään varautumiseen ja riskienhallintaan sekä parannetaan hallinnollisia sopimusasioita.

Tavoitteet

1. Varautuminen ja riskienhallinta

Toimintavarmuutta ja poikkeustilanteisiin varautumista parannetaan. Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma tullaan päivittämään ja myös muun ohjeistuksen tarpeeseen paneudutaan.

Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma on saatu valmiiksi 1.3.2022.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma päivitetty 3.3.2022

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon sisäinen pelastussuunnitelma päivitetty 24.8.2022

Muuta ohjeistusta tullaan laatimaan vesihuoltoon tämän vuoden aikana, mutta se on jatkuvaa työtä eli uusia ohjeita ja vanhojen päivitystä pitää tehdä jatkuvasti.

2. Varautuminen ja riskienhallinta

Vakka-Suomen Vedelle ja Uudenkaupungin Vedelle laaditaan yhteinen SSP-suunnitelma (Sanitation Safety Plan), jonka avulla pyritään minimoimaan viemäröinnin ja jäteveden käsittelyn turvallisuusriskit.

- Vesihuollon Sanitation Safety Plan on saatu valmiiksi 28.2.2022
- Häpönniemen jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma 28.2.2022
- Häpönniemen jätevedenpuhdistamon sisäinen pelastussuunnitelma 24.8.2022

3. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja tehostamishanke on saatu päätökseen vuonna

2019. Tämän jälkeen on keskitytty laitoksen toiminnan optimointiin. Optimointia on suoritettu koetointailmoituksen perusteella ja se on varsinaista ympäristölupapäätöstä edeltävää toimintaa.

Uutta ympäristölupaa haettiin maaliskuussa 2018 ja päätös uudesta ympäristöluvasta saatiin 11.10.2021. Ympäristöluvassa oli mukana vaatimus purkupuutken jatkamisesta.

Vakka-Suomen Vesi on jättänyt ympäristölupapäätöksestä valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen 17.11.2021. Purkupuutken rakentaminen ei ole taloudellisesti mahdollista eikä sillä saavuteta ympäristön suhteen mitään mitattavissa olevaa parannusta nykytilanteeseen nähden. Vakka-Suomen Vesi on ehdottanut purkupuutken rakentamisen vaihtoehdoksi puhdistusprosessin parantamista entisestään. Tällöin rakennettaisiin jälkikäsitteilylaitos ja purkuvedet desinfioitaisiin ennen niiden vesistöön purkamista. Arvioitu kustannusvaikutus prosessin parannukselle on noin kolme miljoonaa euroa, kun taas purkupuutken arvioitu kustannus on pahimmillaan jopa kymmenkertainen.

Valitusta on täydennetty vielä kevään 2022 aikana ympäristö- ja talousasioilla.

4. *Jätevesien määrän ja laadun hallinta*

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle tulevan jätevesivirtaaman tulisi olla mahdollisimman tasaista sekä laadullisesti että määrällisesti. Vesisateet ja sulamisvedet kasvattavat virtaamaa ja niihin voidaan vaikuttaa jonkin verran verkostosaneerauksilla. Muuhun virtaamaan voidaan vaikuttaa sopimuksilla.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella on allekirjoitettuna kahdeksan teollisuusjätevesisopimusta. Kustavissa on allekirjoitettuna kaksi sopimusta, Laitilassa ja Pyhärännässä ei ole kummassakaan vielä yhtään allekirjoitettua sopimusta. Kuntia on muistutettu sopimusten tärkeydestä.

Myös kuntien kanssa olevat vanhat sopimukset olisi syytä päivittää.

Toiminnan tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteutuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	Ei yhtään terveyskeskuskäyntiä
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista	Vuoden viimeinen neljännes oli puhdistamolle vaikea runsaiden vesimäärien ja normaalia kylmemmän jäteveden vuoksi. Viimeisellä vuosineljänneksellä jäätiin biologisen hapetuskuorman poistotehossa yhden prosenttiyksikön verran tavoitteesta ja biologisen hapetuskuorman sekä kokonaisfosforin pitoisuudet ylittivät tavoitearvot niukasti. Neljännesvuositavoitteista 21/24 Puolivuositaavoitteista 13/14 Vuositavoitteista 1/1 Yhteensä 35/39
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	Kaksi ylivuotoa jätevesipumppaamoilla <ul style="list-style-type: none"> • 16.1.2022 Niiniojan jvp 60 m³. Tukos, trasselia • 16.1.2022 Alsilan jvp 30 m³. Tukos, trasselia

Valtuustolle esitettyjä toiminnan tavoitteita ei ole saavutettu.

Työturvallisuuden tavoitteet on saavutettu, samoin jätevedenpuhdistamon toiminta on ollut moitteetonta.

Viemäriverkostossa on ollut samana päivänä saman linjan peräkkäisillä jätevesipumppaamoilla tukokset, joista on aiheutunut jäteveden ylivuotoa. Pumppaamoiden tukokset aiheutuivat jätevesiviemäriin tulleesta trasselista, joka oli tukkinut jätevesipumppaamoiden pumput. Pumput putsattiin ja kyseisen alueen yrityksiä ohjeistettiin viemäriin sallituista aineista. Ylivuotojen jäljet on myös siistitty luonnosta.

Suoritteet

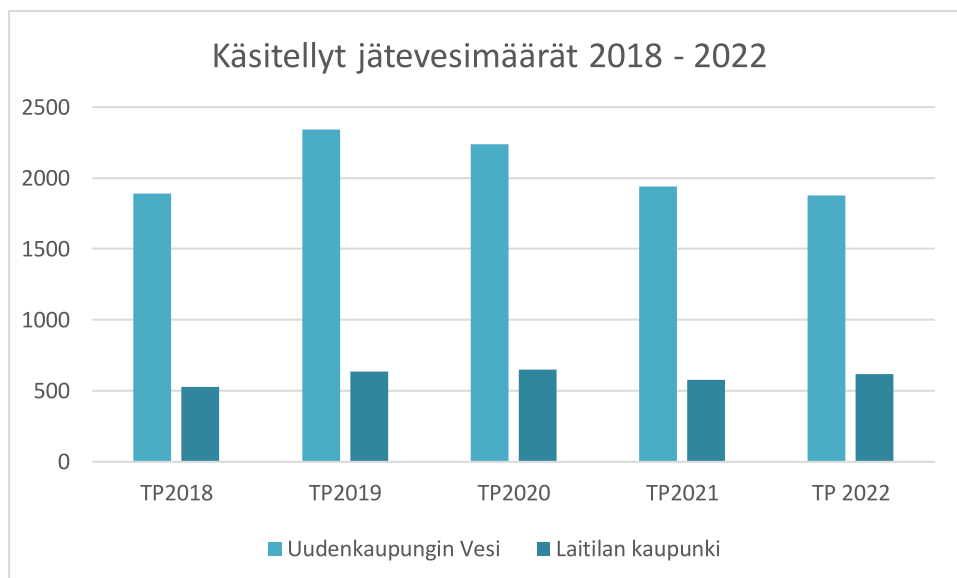
Pidempiaikaisen tarkastelun perusteella Hämönniemen jätevedenpuhdistamon vuosittaiseksi puhdistusmääräksi on arvioitu 2.550.000 m³ jätevettä. Virtaama ei ole tasaista vaan suoritelmäärissä on jaksottaista vaihtelua vuodenaikojen eli toisin sanoen säätilojen mukaan. Myös vuosittaiset määrät vaihtelevat vuosittaisten sateiden mukaisesti.

Sateet ja sulamisvedet aiheuttavat merkittävää virtaaman kasvua. Yleensä suurimmat virtaamat ajoittuvat kevään sulamisvesiin maaliskuu-/huhtikuussa ja syksyn pitkäkestoisin sadejaksoihin syys-/lokakuulle.

Toisaalta kesän mahdolliset kuivat kaudet ja talven pakkasjaksot taas vähentävät virtaamaa. Kesäisin sateet ovat useimmiten lyhytkestoisia, jolloin virtaamat eivät kasva merkittävästi sateista huolimatta.

Suoritteet ovat toteutuneet melko hyvin arvioidun mukaisesti. Tarkemmat virtaamatiedot on esitetty alapuolella olevissa taulukossa ja kaaviossa.

1 000 m ³	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP 2022	Muutos %
Uudenkaupungin Vesi	1890	2340	2239	1940	1877	-3,2 %
Laitilan kaupunki	526	636	648	578	619	7,1 %
Yhteensä	2416	2976	2887	2518	2496	-0,9 %

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa ja puhdistustulokset

Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimukset

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle saatiin uusi ympäristölupa (ESAVI nro 311/2021) 11.10.2021. Aluehallintovirasto oli luvassa määrännyt, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvasta jätettiin valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta uusi lupa astui siis voimaan valitusajan päättymisen jälkeen eli 17.11.2021.

Jätevedenpuhdistamon toimintaa ja puhdistustuloksia seuraa säännöllisesti akkreditoitu laboratorio.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **neljännesvuosikeskiarvoina** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	70	85
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	10	95
Kokonaisfosfori, P	0,25	96

Yhteensä siis 6 tulostavoitetta per kvartaali eli vuodessa 24 tulostavoitetta.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **puolivuosisikeskiarvona** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	60	90
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	8	96
Kokonaisfosfori, P	0,25	96
Kokonaistyyppi, N		78

Yhteensä siis 7 tulostavoitetta per puolivuosi eli vuodessa 14 tulostavoitetta.

Kokonaistyyppien kuormitus mereen saa olla enintään 96 kg/d **vuosikeskiarvona**.

Kiintoaineelle ja ammoniumtyypelle ei ole asetettu raja-arvoja uudessa luvassa.

Uudessa ympäristöluvassa on siis vuosittain 39 tulostavoitetta, jotka pitää täyttää.

1.2.2 Hápönniemen jätevedenpuhdistamolla saavutetut puhdistustulokset
Ensimmäinen vuosineljännes eli 1-3/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2022	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsitely-teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
1.1.-31.3.	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD _{Cr}	660	43	44	93	93	70	85
BOD _{7ATU}	320	5,5	5,5	98	98	10	95
Kokonaisfosfori	7,2	0,089	0,090	99	99	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,050					
Kokonaistyyppi	46	11	11	76	76		
Ammoniumtyppi		2,7	2,7	94*	94*		
Kiintoaine	250	3,0	3,0	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Ensimmäisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin lähes täydellistä ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Jakson puhdistustulos täytti myös puolivuosisijakson puhdistusvaatimukset lukuun ottamatta kokonaistyyppien puhdistustehoa, joka jäi hieman raja-arvoa heikommaksi. Kokonaistyyppien puhdistustehovaatimus on saavutettava puolivuosisikeskiarvona tarkasteltuna, joten tämä tavoite täytyy kiritä tavoiteta-soon toisen vuosineljänneksen aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				90	90
COD _{Cr}	350	350		31 500	31 500
BOD _{7ATU}	44	44		3 960	3 960
Fosfori	0,72	0,73		65	66
Kokonaistyyppi	88	88	96	7 920	7 920
Ammoniumtyppi	22	22		1 980	1 980
Kiintoaine	24	24		2 160	2 160

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Toinen vuosineljännes eli 4-6/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2022 1.4.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	730	43	42	94	94	70	85
BOD _{7ATU}	320	4,3	4,2	99	99	10	95
Kokonaisfosfori	7,1	0,19	0,20	97	97	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,057					
Kokonaistyyppi	50	8,4	8,3	83	83		
Ammoniumtyppi		0,69	0,68	99*	99*		
Kiintoaine	290	4,5	4,6	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Toisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin lähes täydellistä jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				91	91
COD _{Cr}	280	280	96	25 480	25 480
BOD _{7ATU}	28	28		2 550	2 550
Fosfori	1,3	1,3		120	120
Kokonaistyyppi	55	55		5 005	5 005
Ammoniumtyppi	4,5	4,5		410	410
Kiintoaine	30	30		2 730	2 730

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Kolmas vuosineljännes eli 7-9/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2022 1.7.-30.9.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsitely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	650	40	41	94	94	70	85
BOD _{7ATU}	250	3,8	3,9	98	98	10	95
Kokonaisfosfori	8,0	0,10	0,10	99	99	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,060					
Kokonaistyyppi	55	5,9	5,8	89	89		
Ammoniumtyppi		0,61	0,62	99*	99*		
Kiintoaine	280	2,6	2,7	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Kolmannen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin lähes täydellistä jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD _{Cr}	230	230		21 160	21 160
BOD _{7ATU}	22	22		2 020	2 020
Fosfori	0,57	0,57		52	52
Kokonaistyyppi	33	33	96	3 040	3 040
Ammoniumtyppi	3,5	3,5		320	320
Kiintoaine	15	15		1 380	1 380

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Neljäs vuosineljännes eli 10-12/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2022	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsittely-teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
1.10.-31.12.	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD _{Cr}	650	59	59	91	91	70	85
BOD _{7ATU}	280	17	17	94	94	10	95
Kokonaisfosfori	7,1	0,31	0,31	96	96	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,094					
Kokonaistyyppi	49	11	11	78	78		
Ammoniumtyppi		2,3	2,3	95*	95*		
Kiintoaine	270	9,6	9,6	96	96		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot * nitrifikaatioaste

Neljännän neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset COD_{Cr}:n osalta sekä kokonaisfosforin puhdistustehon osalta. BOD_{7ATU}:n puhdistusvaatimuksia ei täytetty ja lähtevä kokonaisfosforipitoisuus oli raja-arvoa suurempi. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD _{Cr}	420	420		38 640	38 640
BOD _{7ATU}	120	120		11 040	11 040
Fosfori	2,2	2,2		200	200
Kokonaistyyppi	78	78	96	7 180	7 180
Ammoniumtyppi	16	16		1 470	1 470
Kiintoaine	68	68		6 260	6 260

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Ensimmäinen puolivuosisjakso eli 1-6/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten puolivuosi-
raja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2022 1.1.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsitely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	680	43	42	94	94	60	90
BOD _{7ATU}	310	5,0	5,1	98	98	8	96
Kokonaisfosfori	7,1	0,14	0,14	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,053					
Kokonaistyyppi	48	9,7	9,7	80	80		78
Ammoniumtyppi		1,7	1,6	97*	97*		
Kiintoaine	260	3,7	3,7	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 puolivuosiskeskiarvot ' nitrifikaatioaste

Ensimmäisen puolivuosisjakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin erittäin voimakasta jakson aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2022 1.1.-30.6.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				181	181
COD _{Cr}	310	310	96	56 110	56 110
BOD _{7ATU}	37	37		6 700	6 700
Fosfori	1,0	1,0		180	180
Kokonaistyyppi	71	71		12 850	12 850
Ammoniumtyppi	12	12		2 170	2 170
Kiintoaine	27	27		4 890	4 890

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Toinen puolivuosisjakso eli 7-12/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten puolivuosi-
raja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 2-2022 1.7.-31.12.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD _{Cr}	640	51	52	92	92	60	90
BOD _{7ATU}	270	11	11	96	96	8	96
Kokonaisfosfori	7,5	0,22	0,22	97	97	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,079					
Kokonaistyyppi	52	8,6	8,6	83	83		78
Ammoniumtyppi		1,6	1,6	97*	97*		
Kiintoaine	270	6,5	6,4	98	98		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 puolivuosiskeskiarvot ' nitrifikaatioaste

**Toisen puolivuosisjakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistus-
vaatimukset lukuun ottamatta lähtevän jäteveden BOD_{7ATU}-arvoa, joka oli puolivuosi-
raja-arvoa suurempi. Kokonaistyyppien puhdistusteho täytti puolivuosi-
raja-arvon. Nitrifikaatio oli keskimäärin erittäin voimakasta jakson aikana.**

*Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keski-
määräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:*

Puolivuosi 2-2022 1.7.-31.12.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				184	184
COD _{Cr}	330	330		60 720	60 720
BOD _{7ATU}	70	70		12 880	12 880
Fosfori	1,4	1,4		260	260
Kokonaistyyppi	55	55	96	10 120	10 120
Ammoniumtyppi	10	10		1 840	1 840
Kiintoaine	41	41		7 540	7 540

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

*Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi.
Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.*

Yhteenveto puhdistustuloksista

Puhdistamon ympäristöluvassa on kalenterivuodessa yhteensä 39 tavoitetta saavutettavana

	Neljännesvuositavoitteet								Puolivuositavoitteet			
	I		II		III		IV		I		II	
	Pitoisuus	Vähimmäis-teho	Pitoisuus	Vähimmäis-teho	Pitoisuus	Vähimmäis-teho	Pitoisuus	Vähimmäis-teho	Pitoisuus	Vähimmäis-teho	Pitoisuus	Vähimmäis-teho
Kemiallinen hapetuskuorma COD _{Cr} , O ₂	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Biologinen hapetuskuorma BOD _{7, ATU} , O ₂	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☹	☹	✓	✓	☹	✓
Kokonaisfosfori, P	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☹	✓	✓	✓	✓	✓
Kokonaistyyppi, N										✓		✓

Lisäksi kokonaistypen kuormituksen tavoitteena on enintään 96 kg/d vuosikeskiarvona ja se tavoite on saavutettu ✓.

Häpäniemen jätevedenpuhdistamolle ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) tavoitteista *saavutettu*:

- Neljännesvuositavoitteista 21/24
- Puolivuositavoitteista 13/14
- Vuositavoitteista 1/1
- Yhteensä 35/39

Poikkeamat tavoitteista tapahtuivat viimeisellä vuosineljänneksellä marras-joulukuussa, jolloin prosessiin tuli poikkeuksellisen suuria ja jääkylmiä virtaamia sulamisvesistä ja sateista. Kylmä vesi heikensi nitrifikaatiota ja kokonaistypenpoistoa. Jäteveden lämpötila laski lokakuusta vuoden loppuun 14 °C → 6°C.

Runsaiden virtaamien seurauksena lietettä pääsi karkaamaan aktiivilietelaitokselta suodatuslaitokselle ja kiintoaine aiheutti tukkeumaa suodatuslaitoksen soluilla. Soluilla jouduttiin suorittamaan tavanomaista enemmän pesuja, mikä heikensi suodatuslaitoksen kapasiteettia ja heikensi suodatuslaitoksen toimintaa.

Lisäksi joulukuussa DN-soluille syötettävä lisähiili vaihdettiin glyserolista metanoliin ja se kohotti hetkelisesti COD_{Cr}- ja BOD_{7ATU}-arvoja. Vaihto tehtiin kuitenkin juuri puhdistustuloksen parantamiseksi ja arvot paranivatkin nopeasti vaihdon jälkeen.

Kaiken kaikkiaan poikkeamat ympäristöluvasta olivat todella pieniä niin pitoisuuden kuin poistotehonkin osalta ja kokonaisuutta katsoen jätevedenpuhdistamo on toiminut vuositasolla todella hyvin.

Häpönniemen puhdistamo, tarkkailu vuosiyhteenveto 2022

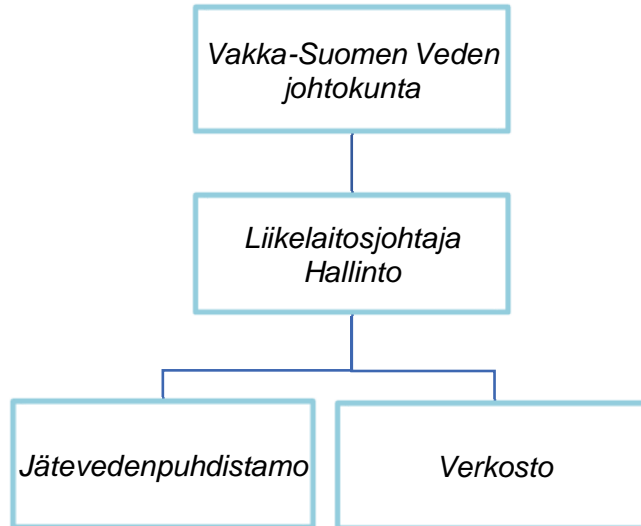
TARKKAILUJAKSOT: J1 = 1.1.2022 - 31.3.2022, J2 = 1.4.2022 - 30.6.2022, J3 = 1.7.2022 - 30.9.2022,
J4 = 1.10.2022 - 31.12.2022

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja Tavoite	
Virtaama	Käsitelty	m ³ /d	8040	6590	5660	7090	6850		
	Ohitus	m ³ /d	1	0	0,022	0,28	0,326		
	Vesistöön	m ³ /d	8040	6590	5660	7090	6850		
pros.lämpö	Tuleva vl	°C							
	Käsitelty	°C	6,9	11	17	11			
	Ohitus	°C							
	Vesistöön	°C							
pH	Tuleva vl								
	Käsitelty		6,9	7,1	7,4	7,1			
	Ohitus								
	Vesistöön								
CODCr	Tuleva vl	kg/d	5300	4800	3700	4600	4600		
	Käsitelty	kg/d	350	280	230	420	320		
	Ohitus	kg/d	0,55	0	0,019	0,088	0,16		
	Vesistöön	kg/d	350	280	230	420	320		
	Tuleva vl	mg/l	660	730	650	650	670		
	Käsitelty	mg/l	43	43	40	59	47	70	60
	Ohitus	mg/l	550	0	860	310	490		
	Vesistöön	mg/l	44	42	41	59	47	70	60
	Käsittelyteho	%	93	94	94	91	93	85	90
	Kokonaisteho	%	93	94	94	91	93	85	90
	BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	2600	2100	1400	2000	2000	
Käsitelty		kg/d	44	28	22	120	54		
Ohitus		kg/d	0,2	0	0,0057	0,025	0,058		
Vesistöön		kg/d	44	28	22	120	54		
Tuleva vl		mg/l	320	320	250	280	290		
Käsitelty		mg/l	5,5	4,3	3,8	17	7,9	10	8
Ohitus		mg/l	200	0	260	89	180		
Vesistöön		mg/l	5,5	4,2	3,9	17	7,9	10	8
Käsittelyteho		%	98	99	98	94	97	95	96
Kokonaisteho		%	98	99	98	94	97	95	96
kok.P		Tuleva vl	kg/d	58	47	45	50	50	
	Käsitelty	kg/d	0,72	1,3	0,57	2,2	1,2		
	Ohitus	kg/d	0,0067	0	0,00016	0,0011	0,002		
	Vesistöön	kg/d	0,73	1,3	0,57	2,2	1,2		
	Tuleva vl	mg/l	7,2	7,1	8	7,1	7,3		
	Käsitelty	mg/l	0,089	0,19	0,1	0,31	0,18	0,25	0,25
	Ohitus	mg/l	6,7	0	7,3	3,9	6,1		
	Vesistöön	mg/l	0,09	0,2	0,1	0,31	0,18	0,25	0,25
	Käsittelyteho	%	99	97	99	96	98	96	96
	Kokonaisteho	%	99	97	99	96	98	96	96
	liuk.P	Tuleva vl	mg/l						
Käsitelty		mg/l	0,05	0,057	0,06	0,094			
Ohitus		mg/l							
Vesistöön		mg/l							

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja Tavoite
kok.N	Tuleva vl	kg/d	370	330	310	350	340	
	Käsitelty	kg/d	88	55	33	78	64	96
	Ohitus	kg/d	0,048	0	0,0012	0,0071	0,014	
	Vesistöön	kg/d	88	55	33	78	64	96
	Tuleva vl	mg/l	46	50	55	49	50	
	Käsitelty	mg/l	11	8,4	5,9	11	9,3	
	Ohitus	mg/l	48	0	55	25	43	
	Vesistöön	mg/l	11	8,3	5,8	11	9,3	
	Käsittelyteho	%	76	83	89	78	82	78
	Kokonaisteho	%	76	83	89	78	82	78
NH4-N	Tuleva vl	kg/d						
	Käsitelty	kg/d	22	4,5	3,5	16	12	
	Ohitus	kg/d	0,036	0	0,00089	0,0051	0,01	
	Vesistöön	kg/d	22	4,5	3,5	16	12	
	Tuleva vl	mg/l						
	Käsitelty	mg/l	2,7	0,69	0,61	2,3	1,8	
	Ohitus	mg/l	36	0	40	18	31	
	Vesistöön	mg/l	2,7	0,68	0,62	2,3	1,8	
	Käsittelyteho	%						
	Kokonaisteho	%						
NO2	Tuleva vl	kg/d						
	Käsitelty	kg/d	15	7,9	9,6	19	13	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	0	
	Vesistöön	kg/d	15	7,9	9,6	19	13	
	Tuleva vl	mg/l						
	Käsitelty	mg/l	1,9	1,2	1,7	2,7	1,9	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	0	
	Vesistöön	mg/l	1,9	1,2	1,7	2,7	1,9	
	Käsittelyteho	%						
	Kokonaisteho	%						
NO3	Tuleva vl	kg/d						
	Käsitelty	kg/d	51	36	16	37	35	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	0	
	Vesistöön	kg/d	51	36	16	37	35	
	Tuleva vl	mg/l						
	Käsitelty	mg/l	6,3	5,5	2,8	5,2	5,1	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	0	
	Vesistöön	mg/l	6,3	5,5	2,8	5,2	5,1	
	Käsittelyteho	%						
	Kokonaisteho	%						
KA	Tuleva vl	kg/d	2000	1900	1600	1900	1900	
	Käsitelty	kg/d	24	30	15	68	34	
	Ohitus	kg/d	0,23	0	0,0059	0,04	0,069	
	Vesistöön	kg/d	24	30	15	68	34	
	Tuleva vl	mg/l	250	290	280	270	280	
	Käsitelty	mg/l	3	4,5	2,6	9,6	5	
	Ohitus	mg/l	230	0	270	140	210	
	Vesistöön	mg/l	3	4,6	2,7	9,6	5	
	Käsittelyteho	%	99	98	99	96	98	
	Kokonaisteho	%	99	98	99	96	98	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	94	99	99	95	97	
	Kokonaisteho	%	94	99	99	95	97	

2. Hallinto ja organisaatio

2.1 Hallinto ja organisaatio 2022

2.2 Johtokunta

Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat Laitilan kaupungin ja Uudenkaupungin kaupungin valtuustojen liikelaitoksen perustamisen yhteydessä yhteisesti sopimat ja määrittelemät toimintatavoitteet ja tuotto-vaatimukset. Lisäksi liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan Uudenkaupungin kaupungin hallintosääntöä ja siellä johtokunnalle määrättyjä tehtäviä.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista puolet Uudestakaupungista ja puolet Laitilan kaupungista.

Hallintosäännön mukaan johtokunta asettaa liikelaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille. Johtokunnalle kuuluu liikelaitoksen tilinpäätöksen laadinta ja hyväksyminen.

Liikelaitoksen johtaja kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Vuonna 2022 johtokunta kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 29 erilaista asiakokonaisuutta.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2022

2022	Jäsen	Varajäsen	Kunta
puheenjohtaja	Matti Arvonon	Tarja Suves	Uusikaupunki
varapuheenjohtaja	Matti Viljanen	Katri Jalonen	Laitila
	Matti Karhu	Jarmo Kolkka	Uusikaupunki
	Vuokko Virtanen	Jari Nevavuori	Uusikaupunki
	Paula Elo	Jari Kiveinen	Laitila
	Jarkko Kupiainen	Olga Solovjova	Laitila
Kuntien asiantuntijajäsenet			
tekninen johtaja	Jari Nikari		Uusikaupunki
vesihuoltopäällikkö	Niko Kryssi		

2.3. Henkilöstö

Vuoden 2022 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä on 55 vuotta.

Liikelaitoksen johto- ja hallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Liikelaitoksen johtajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistuu Vakka-Suomen Vedelle.

Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.

3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuosi 2022 oli kolmas koronavuosi, ja vaikka korona ei enää näkynyt arjessa yhtä vahvasti kuin parina aikaisempana vuotena, se vaikutti edelleen sekä kuntiin että yrityksiin ja ihmisten elämään. Koronan selättämisen jälkeinen optimismi ja usko taloudellisen tilanteen paranemiseen romahtivat 24.2.2022 Venäjän hyökkäystä Ukrainaun. Energian hinta nousi ja sen saatavuus vaarantui. Inflaatio ja korkotasot nousivat. Eurooppa joutui nopeasti sopeutumaan uuteen kriisiin ja etsimään keinoja siitä selviytymiseen.

Suomen taloustilanne parani vuonna 2022 viennin ja palvelujen kysynnän nousun takia. Suomen BKT:n arvioidaan kasvaneen lähes 2 %. Työllisten määrä nousi (+2,7 %), työllisyysaste parani (74,2 % vuonna 2022 vs. 72,3 % vuonna 2021) ja työttömyysaste laski 7,7 prosentista 6,8 %:iin.

Maailman talous

Maailmantalouden näkymät ovat edelleen synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkessa, vaikka pahimmat ennusteet eivät toteutuneet vuonna 2022, ja taantumasta tulee lyhyt tai se voi jopa peruuntua. Inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Vaikka työllisyystilanne on monessa maassa hyvä, kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa. Maailmantalouden kasvu hidastuu vuoden 2022 arviolta 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen BKT:n arvioidaan supistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, koska hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. Vuonna 2023 inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu, ja BKT kääntyy loppuvuonna uudelleen kasvuun. Vuoden 2023 työllisyyden lievistä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

3.2. Kuntatalous vuosina 2021–2022

Kuntatalous oli vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen mutta se säilyi yhä vahvalla tasolla. Kuntatalouden vuoden 2022 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteensä tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa (1,8 miljardia euroa vuonna 2021).

Vuoteen 2022 osui paljon kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä moni kunta myi sote-kiinteistöjään vuonna 2022.

Kuntatalouden kulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan 5 prosenttia. Kulukehitys todennäköisesti kasvaa vielä ennakkoarvioista, sillä luvut eivät vielä sisällä kaikkia sote-kuntayhtymien laskutuksia. Korona aiheutti viime vuonna yhä kustannuksia, mutta valtio kompensoi pääosan kunnille siitä aiheutuneista kustannuksista.

Kuntien tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Ne näkyivät kuntien taloudessa erityisesti kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia.

Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan, mutta pienemmissä kunnissa ne heikkenivät.

Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät vielä 2022 välittyneet kuntatalouteen voimallisesti. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä vuodelle 2023. Yleinen korkotason nousu ei sekään näy vielä kuntien korkokuluissa kuntien korkean suojausasteen vuoksi.

Kuntien ja kuntayhtymien investoinnit olivat ennakkotietojen mukaan 5,8 miljardia euroa vuonna 2022 (5,3 mrd vuonna 2021).

Kuntasektorin vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2021 noin 4,8 mrd. euroa), noin 136 % poistoista.

Kuntasektorin lainakanta kasvoi vain runsaalla 200 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 24,3 miljardia euroa.

Kuntahallinto 2023 alkaen

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirrettiin hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Julkisen talouden niukat resurssit kuitenkin haastavat kuntia pohtimaan myös alueellisia ratkaisuja.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätysellisen vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 mrd. euroa positiivinen.

Vuonna 2023 hallituskausi päättyy ja monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat. Kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Kuntahallinnon kulumenojen hinta jatkaa kuitenkin kasvuaan.

Kulutuksen hintaan vaikuttaa etenkin kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin 5,1 prosenttia. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossakin sen suurimman kuluerän.

Lähteet: Valtiovarainministeriö, Valtiokonttori ja Kuntaliitto 2/2023

4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous

4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus

Yleinen osuus

Vuosi 2022 oli Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen neljästoista varsinainen toimintavuosi. Liikelaitoksen talous oli suuresta velkamäärästä huolimatta vahva, ja toiminta toteutui tavoitteiden mukaisesti.

Liikelaitoksen tulos on mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta vuoden 2023 alusta puhdistuspalvelumaksua joudutaan korottamaan hieman. Korotuksen syynä on kiihtyneen inflaation aiheuttama kustannusten nousu ja toisaalta myös korkotason nousu. Liikelaitoksella on puhdistamon laajennuksesta huomattavasti lainaa ja pääomakustannukset ovatkin todella suuret.

Uudessa ympäristölupapäätöksessä on lupamääräys purkuputken siirtämisestä ja se olisi todella kallis investointi, kustannusarvio on 10-30 miljoonaa euroa. Purkuputkesta on jätetty valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, koska putken siirrolla ei saavuteta ympäristössä mitään parannusta ja sen sijaan se tekisi kaikki muut investoinnit taloudellisesti mahdottomiksi toteuttaa. Kyseisen investoinnin toteutus nostaisi jatkossa vuosittain hintoja ja samaan aikaan kaikki muut investoinnit olisivat jäissä. Tämä puolestaan vaikuttaisi suoraan puhdistustuloksiin ja sitä kautta ympäristöön.

Liikelaitoksen hyvän kannattavuuden ylläpitäminen on jatkossakin välttämätöntä, jotta velkoja voidaan lyhentää ja samalla myös tehdä tarvittavat investoinnit toimintaan. Purkuputken sijaan on järkevämpää investoida edelleen puhdistustuloksen parantamiseen jälkikäsitteilyllä. Kyseinen investointi olisi arviolta n. kolme miljoonaa euroa ja se vaikuttaisi aidosti ympäristöön. Tämän kokoisesta investoinnista liikelaitos voi vielä selvitä hyvällä talouden suunnittelulla. Oikein kohdennetut ja oikein mitoitettavat investoinnit ovat jatkossakin tärkeitä, sillä puhdistustuloksesta ei voi tinkiä.

Toimintatuotot

Liikevaihto oli 2 018 364 € eli 4,3 % talousarviota pienempi. Puhdistettavien jätevesikuutioiden määrä pieneni 2 496 000 m³:on. Määrä laski 0,9 %:lla edellisestä vuodesta ja alitti talousarvion 54.000 m³:lla. Laitilan osuus puhdistetusta jätevedestä oli 619.000 m³ ja Uudenkaupungin 1 877 000 m³. Uudenkaupungin osalta puhdistettavan jäteveden määrä laski 3,2 % vuodesta 2021 ja Laitilan määrä kasvoi 7,1 %.

Puhdistettavien kuutioiden määrään vaikuttavat eniten sateet, sulamisvedet ja tulvat, toisaalta myös viemärisaneerauksilla saavutettava jäteverkoston vuotovesiprosentin pieneneminen ja kolmantena merkittävänä tekijänä teollisuuden toiminta.

Liikelaitoksen puhdistushinnat säilyivät ennallaan ja puhdistettavien kuutioiden määrän laskiessa liikevaihto pieneni 1,1 prosentilla eli 22 300 eurolla verrattuna edelliseen vuoteen.

Toimintakulut

Toimintakulut olivat 1 218 277 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 21 608 euroa.

Investoinnit

Liikelaitoksen investointimenot olivat vain 190.468 euroa, ja se on 47,6 % suunnitelluista investoinneista. Eniten investoitiin Hätäniemen puhdistamon vanhan osan prosessin parannukseen, vanhan

prosessiosan automaation siirtoon uuteen järjestelmään ja auto-/varastokatokseen puhdistamon pihalle. Hätänpöytäniemen pihan asfaltointi riippui ympäristölupapäätökseen tehdyn valituksen käsittelystä ja se on vielä kesken. Valituksen käsittelyä odotellessa on kuitenkin toteutettu kemikaalien ja lietteiden purkupaikoille kemikaalin kestävä betonisrakenteiset altaat/laatat. Asfaltointi muulle piha-alueelle toteutetaan heti kun valitukseen on saatu ratkaisu Vaasan hallinto-oikeudesta.

Henkilöstömenot

Laitoksen henkilöstömenot olivat 166 317 euroa, vain 8,2 % liikevaihdosta. Henkilöstömenot laskivat hieman edellisestä vuodesta.

Liikelaitoksen organisaatio on ohut. Vakka-Suomen Vedellä on kolme vakinaista työntekijää ja liikelaitoksen johtajana toimii Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja. Hänen työajastaan ja kustannuksistaan 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistui Vakka-Suomen Vedelle. Nämä kustannukset eivät kuitenkaan näy henkilöstömenoissa, vaan ne kirjataan palveluiden ostoihin.

Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat

Liikelaitoksen liikevaihtojäämä oli 153 236 euroa, 7,6 % liikevaihdosta. Liikelaitoksen liikevaihto ja ylijäämä laskivat vuoden 2021 tasosta. Kannattavuus oli kuitenkin edelleen kohtuullinen.

Vuodelle 2022 arvioitiin tulokseksi 43 691 euroa. Tilikauden 2022 tulos oli 113 849,63 euroa voitollinen, ja se ylittää talousarvion tuloksen 160,6 prosentilla.

Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 758 293 eurolla. Liikelaitoksella oli vuoden lopussa 3 889 069 euroa lainaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on korkea 192,7 % (v. 2021 241,0 %, v. 2020 240,3 % ja v. 2019 265,4 %).

Vaikka korot olivatkin nousussa, niin liikelaitoksen korkomenot eivät kasvaneet merkittävästi. Liikelaitoksen korkomenot olivat 23 490,18 euroa eli 1,2 % liikevaihdosta.

Tämän lisäksi nousut korkotasot vaikuttivat myös peruspääomasta maksettavaan korvaukseen. Vakka-Suomen Veden peruspääoma on 2 042 516 euroa ja liikelaitos maksaa peruspääomasta korvausta Uudenkaupungin kaupungille 12 kk euriborin vuoden keskikoron mukaan, kuitenkin enintään 4,5 %. Peruspääomasta maksetaan siis korkoa enintään 91.913 euroa. Aiempina negatiivisten korkojen vuosina korvausta ei ole maksettu, mutta nyt korkotasojen nousun myötä peruspääomasta maksettiin korkoa Uudenkaupungin kaupungille 25 061,68 euroa eli n. 1,2 % liikevaihdosta.

Poistot olivat 648 021,46 euroa eli 32,1 % liikevaihdosta. Poistot ovat lähes kaksinkertaistuneet vuoteen 2019 verrattuna, jolloin ne olivat 355 155,44 euroa. Vuosina 2020 ja 2021 poistot olivat samaa tasoa kuin vuonna 2022.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 0,7 % ja (v. 2021 2,9 %) ja voittoprosentti oli 5,2 % (v. 2021 8,8 %).

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 432 030 euroa. Vuotta aiemmin rahavaroja oli 642 597 euroa eli rahavarat pienenevät 210 566 euroa. Liikelaitoksen maksuvalmius oli tyydyttävä.

Liikelaitoksen kannattavuus oli kohtuullinen vuonna 2022.

Yhteenveto

Liikelaitoksen kannattavuus on kohtuullinen. Liikevaihto on pysynyt jo pidempään samalla tasolla, vaikka toki pientä vaihtelua onkin. Tulosta heikentävät merkittävästi kasvaneet poistot ja toisaalta liikelaitoksen taloutta rasittavat suuret pääomakustannukset. Liikelaitoksen lainakanta on kasvanut aiempina vuosina puhdistamoinvestoinnin myötä, mutta nykyisin lainakanta jälleen pienenee. Lainoja lyhennettiin 760 000 eurolla ja lainaa on jäljellä 3,9 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksen tulos on mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta vuoden 2023 alusta hintoja joudutaan korottamaan noin viidellä prosentilla. Uusi puhdistuspalvelumaksu on 0,828 €/m³ (alv 0%).

Suunnitelmakauden 2023-2025 investointien rahoitus päätetään myöhemmin. Pienemmät investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella, mutta mikäli jälkikäsitteilyyn tai jopa purkuputkeen investoidaan, niin niiden rahoitus tapahtuu lainarahalla.

4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2022

Puhdistamosaneerauksen valmistuttua investoinneissa on palattu normaalille tasolle. Puhdistamon prosessin parannukseen ja automaatioon on investoitu melko paljon ja puhdistamon vanhaan osaan on hankittu kompressoreita, pumppuja, venttiileitä jne. ja samalla on saneerattu myös sähköjä ja putkituksia.

Vuosi 2022 oli toiminnan muutosten osalta rauhallinen. Syy tähän on 11.10.2021 Etelä-Suomen aluehallintoviraston antama uusi ympäristölupapäätös Hápönniemen jätevedenpuhdistamolle. Luvassa on hakemuksen mukaisesti kiristetty puhdistusvaatimuksia ja lisätty tarkkailua. Lupapäätös vaikuttaa merkittävästi tulevaisuuden investointeihin, koska siinä oli esitetty purkuputken siirtämistä nykyisestä paikasta kauemmas. Uuden purkuputken rakentaminen maksaisi 10–30 miljoonaa euroa, ja se tarkoittaisi kaikesta muusta investoinnista luopumista ja puhdistushintojen jatkuvaa korottamista.

Purkuputkipäätöksestä on jätetty valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ja vaihtoehtoisena menetelmänä on tarjottu nykyisen puhdistamon tehostamista entisestään. Tällöin saavutettaisiin parempia tuloksia ympäristön kannalta eikä kustannusvaikutuskaan olisi yhtä dramaattinen. Investoinnit ovat vähäisempiä, kunnes lupa on käsitelty hallinto-oikeudessa ja on saatu suuntaviivat tulevaisuuden investointivaatimuksille.

Viemäriverkostoon tulee edelleen hulevesiä ja sateet vaikuttavat oleellisesti jätevesimäärään. Asiasta on muistutettu alueen vesihuoltolaitoksia ja kehoitettu etsimään pahimpia ongelmakohtia ja saneeraamaan ne.

Jätevedenpuhdistuksen toimintaan pyritään vaikuttamaan myös teollisuusjätevesisopimuksilla. Niiden avulla saadaan säännösteltyä sekä jäteveden määrää että laatua. Jätevedenpuhdistamon tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäteveden laadun ja virtaaman tulisi olla mahdollisimman tasalaatuista. Laadun ja virtaaman muutokset liittyvät käytännössä kokonaan hulevesiin tai teollisuuden jätevesiin.

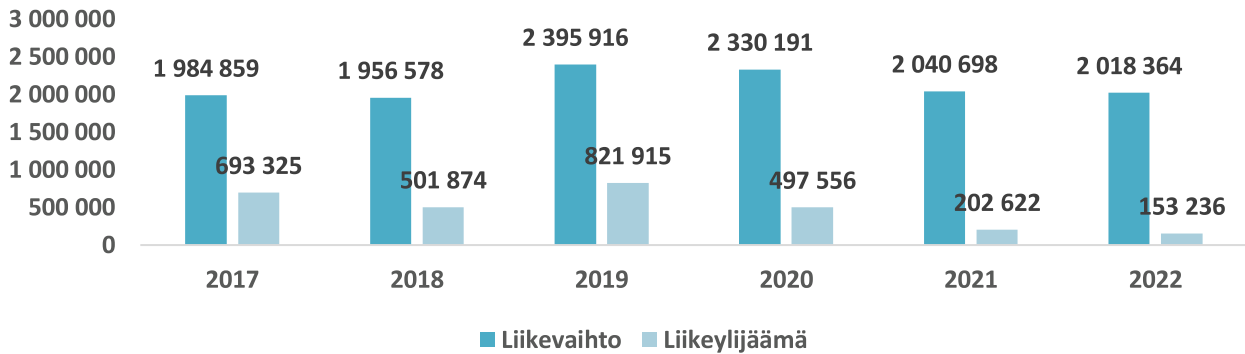
Uudessakaupungissa teollisuusjätevesisopimuksia on allekirjoitettuna kahdeksan kappaletta, viimeistelyvaiheessa on kolme sopimusta ja selvitystyö (ei kuitenkaan tarvetta sopimukselle) on tehty kahdessa yrityksessä. Kustavissa allekirjoitettuja sopimuksia on kaksi kappaletta.

Vuonna 2022 on päivitetty jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelmia ja tehty yhteistyötä Turvatekniikan keskuksen kanssa koskien jätevedenpuhdistamon turvallisuusasioita.

Liikevaihto ja liikeylijäämä 2022

Vakka-Suomen Vesi	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liikevaihto	1 984 859	1 956 578	2 395 916	2 330 191	2 040 698	2 018 364
Liikeylijäämä	693 325	501 874	821 915	497 556	202 622	153 236
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	34,9 %	25,7 %	34,3 %	21,4 %	9,9 %	7,6 %
Liikevaihdon muutos, %		-1,4 %	22,5 %	-2,7 %	-12,4 %	-1,1 %

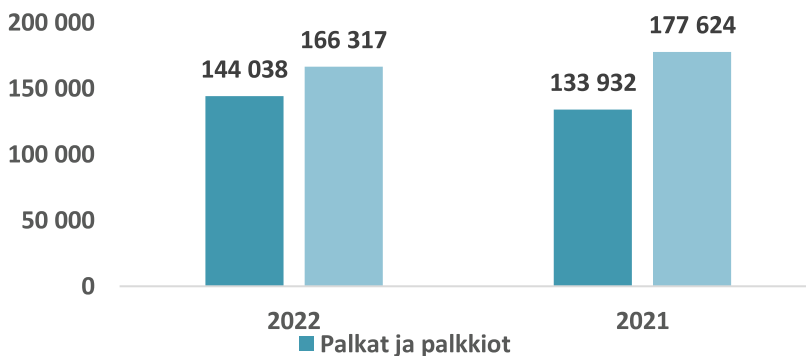

5. Palkat ja henkilöstö
Vakinainen henkilöstö 2018–2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Palkat ja henkilöstömenot

	2022	2021	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	144 038	133 932	10 106	7,5 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	
Jaksotetut palkat	-9 683	10 826	-20 508	-189,4 %
Eläkekulut	28 853	25 983	2 870	11,0 %
Muut henkilösivukulut	3 108	6 883	-3 774	-54,8 %
Henkilöstömenot yhteensä	166 317	177 624	-11 307	-6,4 %

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä toimistonhoitajan palkkakuluista Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

Maksetut palkat ja henkilöstömenot

6. Käyttötalousmenot

Toimintakulut olivat 1 218 277 euroa. Toimintakuluista palvelujen osuus on 48,6 %, henkilöstökulujen 13,7 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 37,5 %. Palvelujen ostot ovat iso menoerä, koska liikelaitos ostaa lietteenkäsittelyn palveluna. Toimintakulut nousivat 21 608 euroa, 1,8 % ja toimintatuotot laskivat 21 163 euroa, 1,0 % vuodesta 2021. Toimintakate laski 5,1 %, 42 770 euroa, vuodesta 2021.

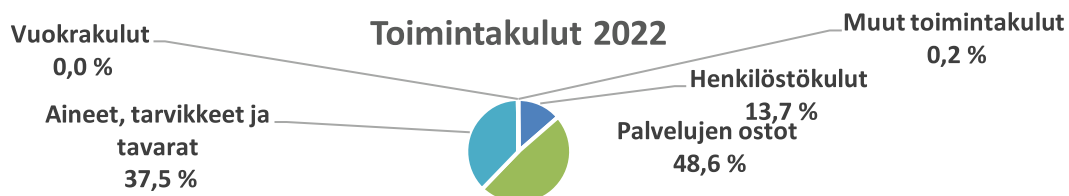
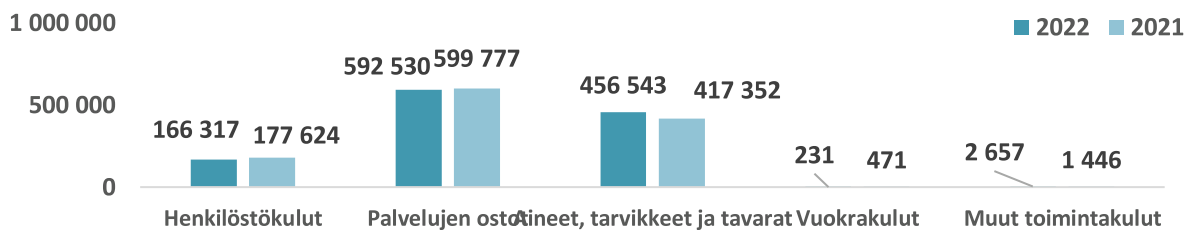
	2022	2021	Muutos %
Toimintatuotot	2 019 535	2 040 698	-1,0 %
Toimintakulut	-1 218 277	-1 196 669	1,8 %
Toimintakate	801 258	844 028	-5,1 %

Toimintatuotot

	2022	2021	Muutos %
Myyntituotot	2 018 364	2 040 698	-1,1 %
Muut toimintatuotot	1 171	0	
Yhteensä	2 019 535	2 040 698	-1,0 %

Toimintakulut

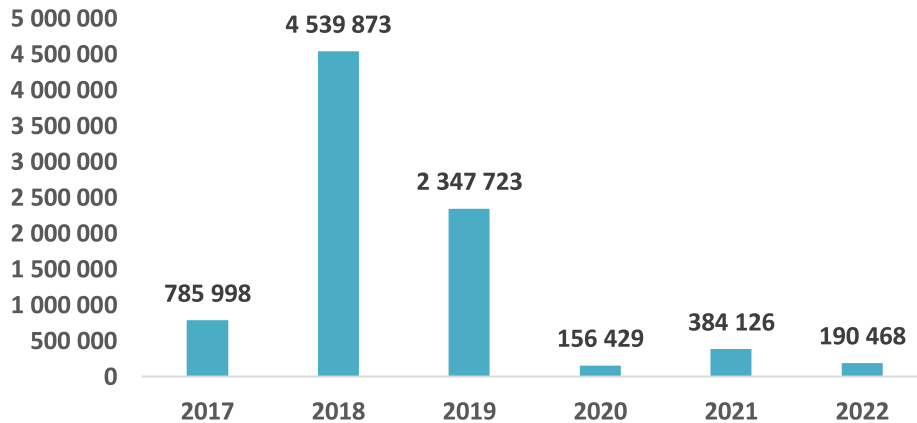
	2022	2021	Muutos %
Henkilöstökulut	166 317	177 624	-6,4 %
Palvelujen ostot	592 530	599 777	-1,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	456 543	417 352	9,4 %
Vuokrakulut	231	471	-51,0 %
Muut toimintakulut	2 657	1 446	83,7 %
Yhteensä	1 218 277	1 196 669	1,8 %

7. Investointimenot

Investointimenot

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Investointimenot	785 998	4 539 873	2 347 723	156 429	384 126	190 468

8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2022

Huomioita sisäisestä valvonnasta Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Riskienhallinta

Liikelaitoksen toiminnassa on selvitetty teknisiä, taloudellisia ja strategisia riskejä ja kehittämismahdollisuuksia. Riskienhallinta on jatkuvaa ja riskejä arvioidaan uudelleen vuosittain.

Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen eri osa-alueilla.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista.

9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikelylijäämä oli noin 155 236 euroa ja tilikauden ylijäämä 113 850 euroa.

Tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	2 018 364	2 040 698
Liiketoiminnan muut tuotot	1 171	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-456 543	-417 352
Palvelujen ostot	-592 530	-599 777
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-134 355	-144 758
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-28 853	-25 983
Muut henkilösivukulut	-3 108	-6 883
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021	-641 407
Liiketoiminnan muut kulut	-2 887	-1 917
Liikelylijäämä (-alijäämä)	153 236	202 622
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3	42
Muille maksetut korkokulut	-23 490	-22 216
Korvaus peruspääomasta	-25 062	0
Muut rahoituskulut	-12	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	104 675	180 448
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	104 675	180 448
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 850	189 622
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,1	1,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,4	2,0
Voitto, %	5,2	8,8

9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Maksuvalmius oli tyydyttävä.

Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelyijäämä	153 236	202 622
Poistot ja arvonalennukset	648 021	641 407
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 561	-22 174
Toiminnan rahavirta yht.	752 697	821 854
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-190 468	-384 126
Investointien rahavirta yht.	-190 468	-384 126
Toiminnan ja investointien rahavirta	562 229	437 728
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-758 293	-748 293
Lainakannan muutokset yhteensä	-758 293	-748 293
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	285	-126
Saamisten muutos kunnalta	-9 614	103 798
Saamisten muutos muilta	82 897	-17 843
Korottomien velkojen muutos kunnalta	23 821	1 039
Korottomien velkojen muutos muilta	-111 891	65 564
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-14 503	152 431
Rahoituksen rahavirta	-772 795	-595 861
Rahavarojen muutos	-210 566	-158 133
Rahavarat 31.12.	432 030	642 597
Rahavarat 1.1.	642 597	800 730
Rahavarojen muutos	-210 566	-158 133
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 961 836	-3 315 329
Investointien tulorahoitus, %	395,2	214,0
Lainanhoitokate	1,0	1,1
Kassan riittävyys, pv	71,2	99,8
Quick ratio	0,8	0,9
Current ratio	0,8	0,9

9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Liikelaitoksen lainakanta oli vuoden lopussa 3 889 000 euroa. Se laski 758 000 eurolla. Liikelaitoksen taseen ylijäämä oli tilikauden lopussa 6 929 838 euroa.

Tase

TASE 31.1.2022	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 580 127	13 037 681
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Aineelliset hyödykkeet	12 509 127	12 966 681
Rakennukset	10 069 982	10 548 625
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 196 508	2 287 399
Koneet ja kalusto	48 034	75 959
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	194 603	54 698
Sijoitukset	71 000	71 000
Muut saamiset	71 000	71 000
VAIHTUVAT VASTAAVAT	636 611	920 461
Saamiset	204 581	277 864
Lyhytaikaiset	204 581	277 864
Myyntisaamiset	48 297	60 062
Saamiset kunnalta	124 001	114 388
Muut saamiset	32 283	78 414
Siirtosaamiset	0	25 000
Rahat ja pankkisaamiset	432 030	642 597
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 216 738	13 958 142
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 972 354	8 858 504
Peruspääoma	2 042 516	2 042 516
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 815 988	6 626 366
Tilikauden ylijäämä	113 850	189 622
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	148 321	157 496
Poistoero	148 321	157 496
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	285	0
Muiden toimeksiantojen pääomat	285	0
VIERAS PÄÄOMA	4 095 779	4 942 142
Pitkäaikainen	3 300 776	3 949 069
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 300 776	3 889 069
Lainat julkisyhteisöiltä	0	60 000
Lyhytaikainen	795 002	993 073
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 293	638 293
Lainat julkisyhteisöiltä	0	60 000
Ostovelat	96 645	220 600
Korottomat velat kunnilta	39 026	15 205
Muut velat	3 858	3 141
Siirtovelat	67 181	55 834
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 216 738	13 958 142
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	69,0	64,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	202,9	242,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 930	6 816
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 889	4 647
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

Tunnuslukujen määritelmät

Tuloslaskelman tunnusluvut

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate

= $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= $(\text{edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / 1000$

Lainakanta 31.12., 1000 €

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / 1000$

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

= $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset} / 1000$

Lainat 2021–2022 (pitkä- ja lyhytaikaiset)

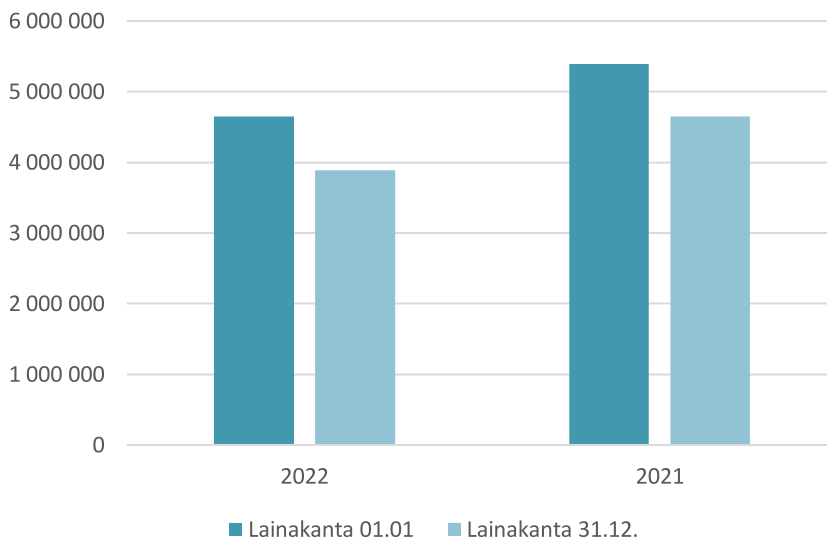
Vakka-Suomen Veden lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 3 889 069 euroa. Lainakanta laski 758 293 euroa vuodesta 2021. Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa vuonna 2022.

Matala korkotaso on pitänyt korkokustannukset alhaisina. Huomioitakoon, että prosenttiyksikön nousu koroissa kasvat-
taa korkomenoja 40 000 eurolla.

Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat

	2022	2021
Lainakanta 01.01	4 647 362	5 395 654
Lyhennykset	-758 293	-748 293
Lainan otto	0	0
Lainakanta 31.12.	3 889 069	4 647 362

Lainakanta 1.1. ja 31.12.

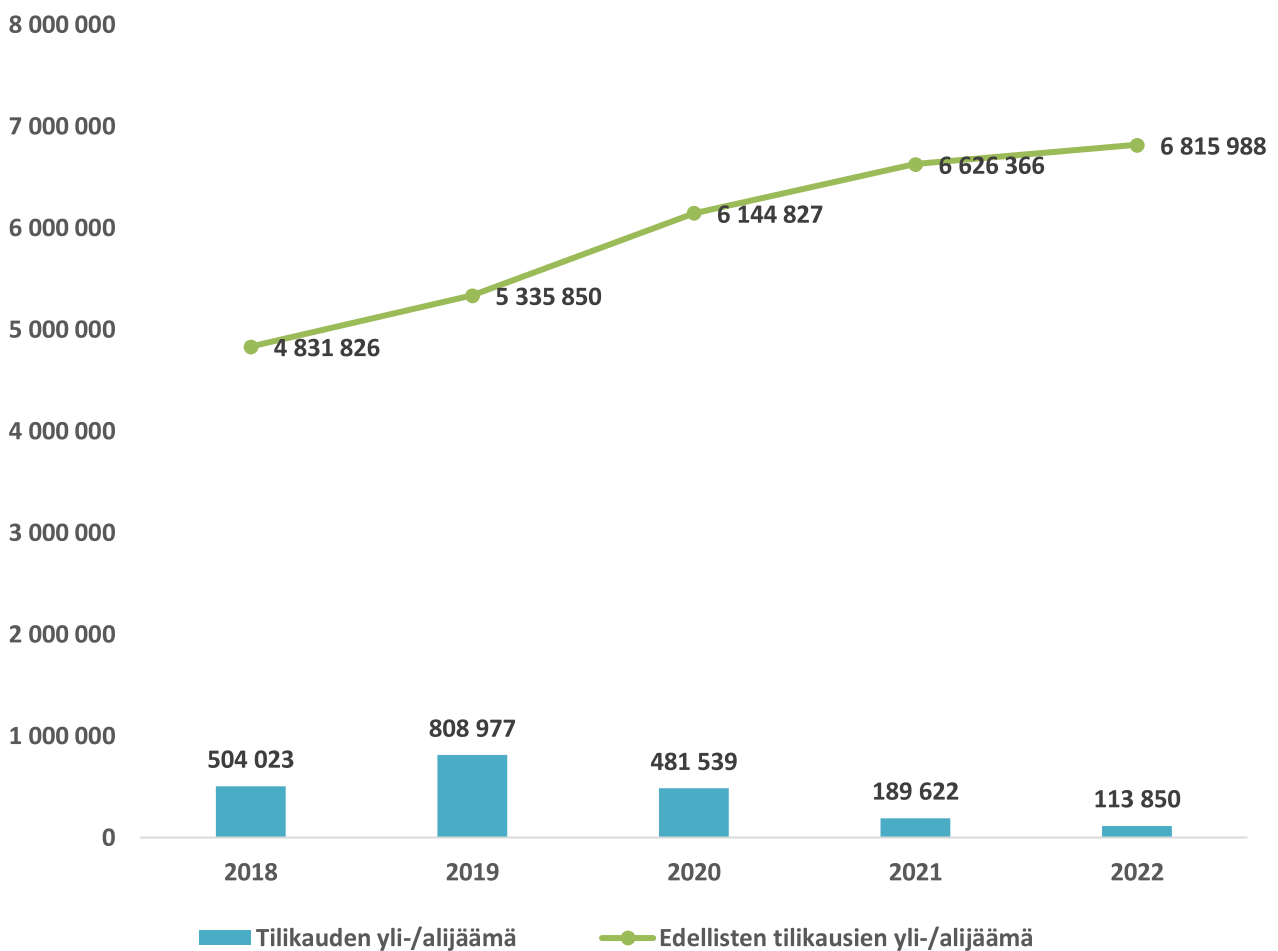

Yli- ja alijäämä 2018–2022

Liikelaitoksen vuoden 2022 ylijäämä oli 113 850 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 6 929 838 euroa. Liikelaitoksen talous on ollut vakaa vuosina 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 831 826	5 335 850	6 144 827	6 626 366	6 815 988
Tilikauden yli-/alijäämä	504 023	808 977	481 539	189 622	113 850
Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2022 lopussa					6 929 838

Ylijäämä/alijäämä

11. Kokonaismenot ja -tulot 2022

TULOT	€	%	MENOT	€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 019 535	100,0 %	Toimintakulut	1 218 277	55,0 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	23 490	1,1 %
Korkotuotot		0,0 %	Muut rahoituskulut	25 074	1,1 %
Muut rahoitustuotot	3	0,0 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/väh.		0,0 %
		0,0 %	-		
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
Investoinnit		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointimeinonoihin		0,0 %	Investoinnit		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	190 468	8,6 %
		0,0 %			0,0 %
Rahoitustoiminta		0,0 %	Rahoitustoiminta		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	758 293	34,2 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	2 019 538	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	2 215 602	100,0 %

12. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta	104 675,13
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
Poistoerot	
Kertyneiden poistorojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	9 174,50
Poistoeron muutos yhteensä	9 174,50
Vuoden 2022 ylijäämä	113 849,63
siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämättilille	

II Toteutumisvertailu

1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

Tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0.	0
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista.	Vuoden viimeinen neljännes oli puhdistamolle vaikea runsaiden vesimäärien ja normaalia kylmemmän jäteveden vuoksi. Viimeisellä vuosineljänneksellä jäätettiin biologisen hapetuskuorman poistotehossa yhden prosenttiyksikön verran tavoitteesta ja biologisen hapetuskuorman sekä kokonaisfosforin pitoisuudet ylittivät tavoitearvot niukasti. Neljännesvuositavoitteista 21/24 Puolivuositavoitteista 13/14 Vuositavoitteista 1/1 Yhteensä 35/39
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤ 1 kpl	Kaksi ylivuotoa jätevesipumppaamoilla - 16.1.2022 Niiniojan jvp, 60 m ³ . Tukos, trasselia - 16.1.2022 Alsilan jvp, 30 m ³ . Tukos, trasselia

Resurssit

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 2022
Henkilöstön määrä	3,0	3,0	3,0	3,0

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkakuluista.

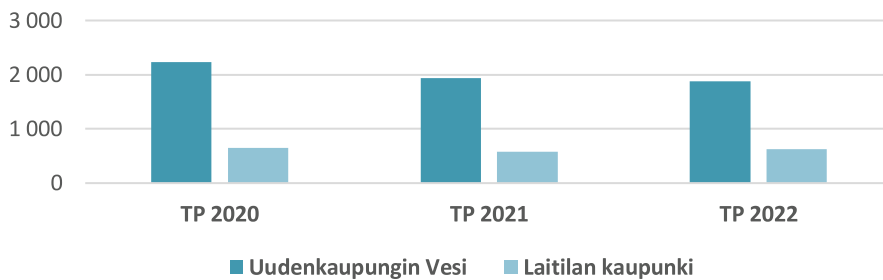
Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

Suoritteiden toteutuminen

1000m ³	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	2 340	2 239	1 940	2 000	1 877	93,9 %
Laitilan kaupunki	636	648	578	550	619	112,5 %
Yhteensä	2 976	2 887	2 518	2 550	2 496	97,9 %

Puhdistettu jätevesi 1 000 m³

1.2 Talouden toteutuminen

Käyttötalous

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	2 040 698	2 109 000	0	2 109 000	2 018 364	90 636	95,7 %
Myyntituotot	2 040 698	2 109 000	0	2 109 000	2 018 364	90 636	95,7 %
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	1 171	-1 171	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	1 171	-1 171	
TOIMINTATUOTOT	2 040 698	2 109 000	0	2 109 000	2 019 535	89 465	95,8 %
Palkat ja palkkiot	-144 758	-145 541	0	-145 541	-134 355	-11 186	92,3 %
Eläkekulut	-25 983	-27 064	0	-27 064	-28 853	1 789	106,6 %
Muut henkilösivukulut	-6 883	-5 629	0	-5 629	-3 108	-2 521	55,2 %
Henkilöstökulut	-177 624	-178 234	0	-178 234	-166 317	-11 918	93,3 %
Muiden palvelujen ostot	-599 777	-685 890	0	-685 890	-592 530	-93 360	86,4 %
Palvelujen ostot	-599 777	-685 890	0	-685 890	-592 530	-93 360	86,4 %
Ostot tilikauden aikana	-417 352	-525 550	0	-525 550	-456 543	-69 007	86,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-417 352	-525 550	0	-525 550	-456 543	-69 007	86,9 %
Vuokrakulut	-471	-200	0	-200	-231	31	115,4 %
Muut toimintakulut	-1 446	-2 000	0	-2 000	-2 657	657	132,8 %
Muut toimintakulut	-1 917	-2 200	0	-2 200	-2 887	688	131,3 %
TOIMINTAKULUT	-1 196 669	-1 391 875	0	-1 391 875	-1 218 277	-173 597	87,5 %
TOIMINTAKATE	844 028	717 125	0	717 125	801 258	-84 132	111,7 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-641 407	-659 540	0	-659 540	-648 021	-11 518	98,3 %
POISTOT JA ARVONALEN- TUMISET	-641 407	-659 540	0	-659 540	-648 021	-11 518	98,3 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	202 622	57 586	0	57 586	153 236	-95 651	266,1 %

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	Arvio 2022	Käyttö 2022	Poik- keama	Käytön %
Liikevaihto	2 040 698	2 109 000	2 018 364	90 636	95,7 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	1 171	-1 171	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-417 352	-525 550	-456 543	-69 007	86,9 %
Palvelujen ostot	-599 777	-685 890	-592 530	-93 360	86,4 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-144 758	-145 541	-134 355	-11 186	92,3 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-25 983	-27 064	-28 853	1 789	106,6 %
Muut henkilösivukulut	-6 883	-5 629	-3 108	-2 521	55,2 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-641 407	-659 540	-648 021	-11 518	98,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 917	-2 200	-2 887	688	131,3 %
Liikeylijäämä (-alijäämä)	202 622	57 586	153 236	-95 651	266,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	42	0	3	-3	
Korkokulut	-22 216	-19 598	-23 490	3 892	119,9 %
Korvaus peruspääomasta	0	-3 472	-25 062	21 590	721,8 %
Muut rahoituskulut	0	0	-12	12	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	180 448	34 516	104 675	-70 160	303,3 %
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	180 448	34 516	104 675	-70 160	303,3 %
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175	9 175	0	100,0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	189 622	43 691	113 850	-70 159	260,6 %

3. Investointien toteutuminen

Investoinnit hankkeittain

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poik- keama	Käytön %
Toimintakulut	-31 437	-10 000	0	-10 000	-6 006	-3 994	60,1 %
Toimintakate	-31 437	-10 000	0	-10 000	-6 006	-3 994	60,1 %
9702 Pietolan pumppaamo	-31 437	-10 000	0	-10 000	-6 006	-3 994	60,1 %
Toimintakulut	-287	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
Toimintakate	-287	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
9703 Siirtoviemärin saneeraus	-287	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
Toimintakulut	-196 487	-70 000	0	-70 000	-39 257	-30 743	56,1 %
Toimintakate	-196 487	-70 000	0	-70 000	-39 257	-30 743	56,1 %
9704 Prosessin parannus, vesimäärän mittaus, COD, öljypitoisuuden mit- taus	-196 487	-70 000	0	-70 000	-39 257	-30 743	56,1 %
Toimintakulut	-49 661	-30 000	0	-30 000	-5 300	-24 700	17,7 %
Toimintakate	-49 661	-30 000	0	-30 000	-5 300	-24 700	17,7 %
9708 Pumppaamoiden saneeraus	-49 661	-30 000	0	-30 000	-5 300	-24 700	17,7 %
Toimintakulut	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
Toimintakate	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
9717 Lietesilön saneeraus	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
Toimintakulut	-33 548	-50 000	0	-50 000	-49 023	-977	98,0 %
Toimintakate	-33 548	-50 000	0	-50 000	-49 023	-977	98,0 %
9719 Vanhan osan automaation siirto uu- teen järjestelmään	-33 548	-50 000	0	-50 000	-49 023	-977	98,0 %
Toimintakulut	-3 265	-50 000	0	-50 000	-86 643	36 643	173,3 %
Toimintakate	-3 265	-50 000	0	-50 000	-86 643	36 643	173,3 %
9720 Auto-/varastokatos	-3 265	-50 000	0	-50 000	-86 643	36 643	173,3 %
Toimintakulut	-12 397	-65 000	0	-65 000	-4 239	-60 761	6,5 %
Toimintakate	-12 397	-65 000	0	-65 000	-4 239	-60 761	6,5 %
9721 Pihan asfaltointi ymp. luvan vaati- musten mukaisesti	-12 397	-65 000	0	-65 000	-4 239	-60 761	6,5 %
Toimintakulut	-57 043	0	0	0	0	0	
Toimintakate	-57 043	0	0	0	0	0	
9722 Huoltoauto	-57 043	0	0	0	0	0	
Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi							
Toimintakulut	-384 126	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %
Toimintakate	-384 126	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %
Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi yhteensä	-384 126	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %

4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	TA 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus					
Liiketoimintajäämä	202 622	57 586	153 236	-95 650	266,1 %
Poistot ja arvonalennukset	641 407	659 540	648 021	11 519	98,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 174	-23 070	-48 561	25 491	210,5 %
Toiminnan rahavirta yht.	821 854	694 056	752 697	-58 641	108,4 %
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-384 126	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %
Investointien rahavirta yht.	-384 126	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	437 728	294 056	562 229	-268 173	191,2 %
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-748 293	-698 293	-758 293	60 000	108,6 %
Lainakannan muutokset yhteensä	-748 293	-698 293	-758 293	60 000	108,6 %
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-126	0	285	-285	
Saamisten muutos kunnalta	85 954	0	73 284	-73 284	
Korottomien velkojen muutos	66 603	0	-88 071	88 071	
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	152 431	0	-14 503	14 503	
Rahoituksen rahavirta	-595 861	-698 293	-772 795	74 502	110,7 %
Rahavarojen muutos	-158 133	-404 237	-210 566	-193 671	52,1 %

5. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

Valtuustoon nähden liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä talousarvioon perustuvat sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan.

Käyttötaloudessa noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen tulosalueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

Investoinneissa määrärahojen sitovuustasona on valtuuston hyväksymä investointien kokonaistaso. Johtokunta päättää investointikohteet.

Kaupungin hallintosäännön 26 §:n mukaan liikelaitoksen johtaja päättää alle 150.000 euron hankinnoista, urakoista ja ostopalveluista päättäminen myönnettyjen määrärahojen ja talousarvion rajoissa.

Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2022

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2022	Lisätalousarvio 2022	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2022	Poikkeama
Käyttötaloudessa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	717 125	0	717 125	801 258	-84 132
Rahoitustoimiossa						
Vakka-Suomen Vesi						
Korkotuotot	B	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	3	-3
Korkokulut	B	-19 598	0	-19 598	-23 490	3 892
Muut rahoituskulut	B	-3 472	0	-3 472	-25 074	21 602
Poistoeron muutos	N	9 175	0	9 175	9 175	0
Rahoitustoimiossa yhteensä		-13 895	0	-13 895	-39 386	25 491
Investointiossa						
Vakka-Suomen Vesi yhteensä	N	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532
Rahoitusosassa						
Vakka-Suomen Vesi						
Antolainojen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset		0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-698 293	0	-698 293	-758 293	60 000
Rahoitusosassa yhteensä		-698 293	0	-698 293	-758 293	60 000

5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden toimintakate oli 84 132 euroa talousarviota parempi.

Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2022	Käyttö 2022	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Toimintakate	717 125	801 258	84 132	

Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2022	Käyttö 2022	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Investoinnit, netto	-400 000	-190 468		-209 532

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	2 018 364,48	2 040 697,85
Liiketoiminnan muut tuotot	1 170,51	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-456 542,93	-417 351,56
Palvelujen ostot	-592 530,19	-599 777,39
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-134 355,40	-144 757,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-28 853,02	-25 983,42
Muut henkilösivukulut	-3 108,43	-6 882,77
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021,46	-641 406,71
Liiketoiminnan muut kulut	-2 887,47	-1 916,72
Liikelylijäämä (-alijäämä)	153 236,09	202 621,76
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	2,90	41,99
Muulle maksetut korkokulut	-23 490,18	-22 216,21
Korvaus peruspääomasta	-25 061,68	0,00
Muut rahoituskulut	-12,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä	104 675,13	180 447,54
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	104 675,13	180 447,54
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 174,50	9 174,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 849,63	189 622,04
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,8	1,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,9	2,0
Voitto, %	5,2	8,8

2. Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Liikelyijäämä	153 236,09	202 621,76
Poistot ja arvonalennukset	648 021,46	641 406,71
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 560,96	-22 174,22
Toiminnan rahavirta yht.	752 696,59	821 854,25
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-190 467,66	-384 125,84
Investointien rahavirta yht.	-190 467,66	-384 125,84
Toiminnan ja investointien rahavirta	562 228,93	437 728,41
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-758 292,67	-748 292,64
Lainakannan muutokset yhteensä	-758 292,67	-748 292,64
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	284,51	-126,29
Saamisten muutos kunnalta	-9 613,60	103 797,72
Saamisten muutos muilta	82 897,16	-17 843,49
Korottomien velkojen muutos kunnalta	23 820,68	1 039,33
Korottomien velkojen muutos muilta	-111 891,46	65 564,11
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-14 502,71	152 431,38
Rahoituksen rahavirta	-772 795,38	-595 861,26
Rahavarojen muutos	-210 566,45	-158 132,85
Rahavarat 31.12.	432 030,46	642 596,91
Rahavarat 1.1.	642 596,91	800 729,76
Rahavarojen muutos	-210 566,45	-158 132,85
Liikelaitosten tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 961 836	-3 315 329
Investointien tulorahoitus, %	395,2	214,0
Lainanhoitokate	1,0	1,1
Kassan riittävyys, pv	71,2	99,8
Quick ratio	0,8	0,9
Current ratio	0,8	0,9

3. Tase

TASE 31.1.2022	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	12 580 127,03	13 037 680,83
Aineelliset hyödykkeet	12 509 127,03	12 966 680,83
Rakennukset	10 069 982,06	10 548 625,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 196 507,75	2 287 399,25
Koneet ja kalusto	48 034,04	75 958,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	194 603,18	54 697,84
Sijoitukset	71 000,00	71 000,00
Muut saamiset	71 000,00	71 000,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	636 611,22	920 461,23
Saamiset	204 580,76	277 864,32
Lyhytaikaiset	204 580,76	277 864,32
Myyntisaamiset	48 296,98	60 062,38
Saamiset kunnalta	124 001,26	114 387,66
Muut saamiset	32 282,52	78 414,28
Siirtosaamiset	0,00	25 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	432 030,46	642 596,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 216 738,25	13 958 142,06
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	8 972 353,99	8 858 504,36
Peruspääoma	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 815 987,98	6 626 365,94
Tilikauden ylijäämä	113 849,63	189 622,04
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	148 321,06	157 495,56
Poistoero	148 321,06	157 495,56
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	284,51	0,00
Muiden toimeksiantojen pääomat	284,51	0,00
VIERAS PÄÄOMA	4 095 778,69	4 942 142,14
Pitkäaikainen	3 300 776,49	3 949 069,16
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 300 776,49	3 889 069,13
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	60 000,03
Lyhytaikainen	795 002,20	993 072,98
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 292,64	638 292,64
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	60 000,00
Ostovelat	96 644,65	220 600,07
Korottomat velat kunnilta	39 025,62	15 204,94
Muut velat	3 858,20	3 141,25
Siirtovelat	67 181,09	55 834,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 216 738,25	13 958 142,06
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	69,0	64,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	202,9	242,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 930	6 816
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 889	4 647
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Käyttöomaisuuden arvostus

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsitteeseen. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja -aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissovimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistaroituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

2. Tuloslaskelman liitetiedot

2.1 Tuloslaskelman liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poisto aika, vanha	Poisto aika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen
Arvioitujen poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		3	5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmat		3	3
Muut		3	3
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25
Uimahallit	tasapoisto		30
Liikuntahallit	tasapoisto		35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15
Talusrakennukset			30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30
Varastot, puiset	tasapoisto		25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20	
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30
Asuinrakennukset		40	
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40
Rakennusten peruseräparannukset	tasapoisto		25
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maarakenteet	tasapoisto	15	
siitä:			
Kadut	tasapoisto	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20
siitä:			
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15
Johtoverkostot ja laitteet			
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10
Koneet ja kalusto			
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5
Veneet	tasapoisto	8	
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8
Muut laitteet ja kalusteet			
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	ei poistoa		
Taide-esineet	ei poistoa		

Toimintatuotot

	2022	2021
Liikevaihto	2 018 364	2 040 698
Liiketoiminnan muut tuotot	1 171	
Toimintatuotot yhteensä	2 019 535	2 040 698

3. Tasetta koskevat liitetieto

3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2022	10 548 625,24	2 287 399,25	75 958,50	54 697,84	12 966 680,83
Lisäykset	39 256,69	11 305,63		139 905,34	190 467,66
Siirrot erien välillä					0,00
Vähennykset					0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Suunnitelmapoistot	-517 899,87	-102 197,13	-27 924,46		-648 021,46
Poistamaton hankintameno 31.12.2022	10 069 982,06	2 196 507,75	48 034,04	194 603,18	12 509 127,03

Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2022	71 000,0
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno 31.12.2022	71 000,00

Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2022	2021
Kunnan sisäiset saamiset		
Myyntisaamiset	124 001,26	114 387,66
	124 001,26	114 387,66
Muilta		
Myyntisaamiset	48 296,98	60 062,38
Muut saamiset	32 282,52	103 414,28
	80 579,50	163 476,66
Saamiset yhteensä	204 580,76	277 864,32

3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	2022	2021
Peruspääoma 01.01	2 042 516,38	2 042 516,38
muutokset tilikaudelta +/-		
Peruspääoma 31.12.	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	6 815 987,98	6 626 365,94
muutokset tilikaudelta +/-		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	6 815 987,98	6 626 365,94
Tilikauden yli-/alijäämä	113 849,63	189 622,04
Oma pääoma 31.12. yhteensä	8 972 353,99	8 858 504,36

Muut velat

	2022	2021
Lyhytaikaiset muut velat		
Muut velat	3 858,20	3 141,25
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	3 858,20	3 141,25

Siirtovelat

	2022	2021
Siirtyvät korot	7 644,43	3 995,18
Lomapalkkajaksotus	25 483,76	37 758,73
Jaksotetut erilliskorvaukset	5 974,68	5 387,25
Muut siirtovelat	28 078,22	8 692,92
Siirtovelat yhteensä	67 181,09	55 834,08

Konsernitilin limiitti

	2022	2021
Limitti kotimaiselta talletuspankilta,	300 000,00	300 000,00
josta liikelaitokset käytössä 31.12.	0,00	0,00

3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaisesta vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2022	2021
Kotimaiset talletuspankit	1 910 526,24	2 331 578,88
Kuntarahoituis	762 080,00	25 000,00
Yhteensä	2 672 606,24	2 356 578,88

3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022

	31.12.2022	31.12.2021
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0

Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2022	2021
Laitilan Keskustan kunnallisjärjestö	0,00	8,00
SDP Kunnallisjärjestö	75,60	90,00
Uudenkaupungin Kokoomus	50,40	12,00
Uudenkaupungin Perussuomalaiset	44,70	51,50
Keskustan Kalannin-Ugin yhd.	75,60	48,00
Laitilan Ty Sampo I ry	0,00	24,00
SDP:n Laitilan yhdistys	42,00	0,00
Puolueverot yhteensä	288,30	233,50

V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Luettelo tilikirjoista 2022

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

Tapahtumasarjat

UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma

TS	Kuvaus	Tapahtuma- numerosta	Tapahtuma- numeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua) suorakirjaus	100001066	100001318
11	Jaksotukset	110000180	110000196
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000459	140000519
15	Alkutase	150000004	150000004
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000112	190000130
20	Toimittajalaskut	200001159	200004159
30	Vakka-Suomen Veden laskutus	30810000217	30810000267

VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Uusikaupunki 7. päivänä maaliskuuta 2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ:

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Uusikaupunki _____ päivänä _____ kuuta 2023

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

JARKKO TAPANI KALEVI KUPIAINEN

7f957864-6f94-4155-b0aa-2d4cc247123f - 2023-03-08 11:03:29 UTC +02:00
BankID / MobileID - 33d407fc-2b6f-4864-b355-984ae83da3cf - FI

Kim Martin Westerholm

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

350a10dc-549a-4243-92e8-7d18133299ac - 2023-03-08 11:36:37 UTC +02:00

BankID / MobileID - 99468841-5c1f-40bc-ae08-aa79e04d43de - FI

Representative - Nimenkirjoitusoikeus - Firmateckningsrätt - Representant - Repræsentant

MATTI KARHU

6ed65ae6-d429-42f2-86e5-7883401a917e - 2023-03-08 12:52:32 UTC +02:00

BankID / MobileID - 3123a4fd-312d-42f6-9c9f-0b9fa079ebb5 - FI

PAULA ELINA ELO

f121210d-3108-4cc7-8d41-b5209770068f - 2023-03-08 18:14:47 UTC +02:00

BankID / MobileID - 03e98891-c27e-4a2b-98e5-2f2802097957 - FI

MATTI JOHANNES VILJANEN

0bb6c8e7-10ae-42a4-a412-27060eacdc2a - 2023-03-08 18:38:06 UTC +02:00

BankID / MobileID - b14ce6ee-a0b6-4e3e-8731-72dc4c617299 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende